

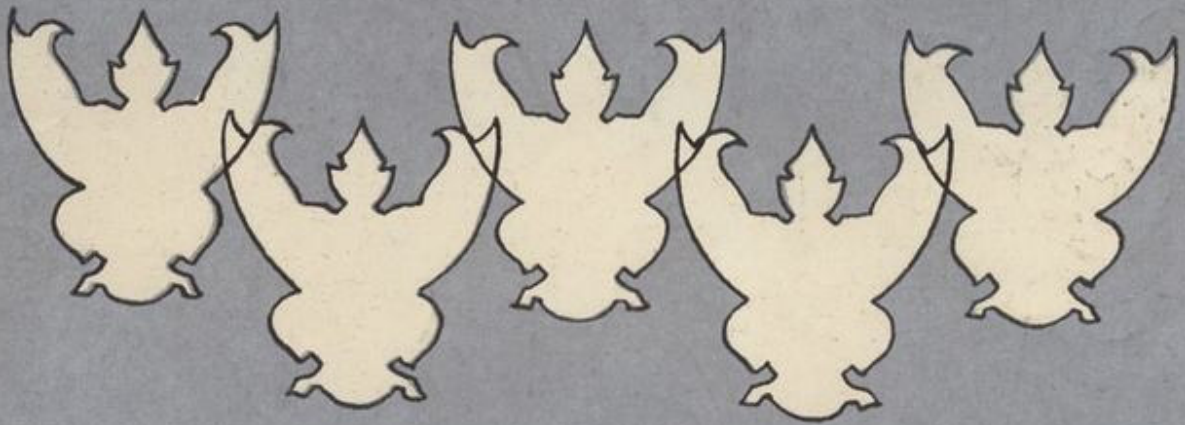
วารสารข้าราชการ

2508

ธันวาคม

ฉบับที่ 12

ปีที่ 10

วารสารข้าราชการ

ปีที่ 10 ฉบับที่ 12 ธันวาคม 2508

เจ้าของ

บริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ.

คณะกรรมการดำเนินงาน

แอก จินดา ณ สงขลา	เลขาธิการ ก.พ.	ประธาน
นายประวิณ ณ นคร	รองเลขาธิการ ก.พ.	รองประธาน
นายโสวัจ สุจริตกุล	รองเลขาธิการ ก.พ.	รองประธาน
ผู้อำนวยการกอง และหัวหน้ากอง	สำนักงาน ก.พ.	กรรมการ

วารสารข้าราชการ

ผู้ปรึกษา	นายประวิณ ณ นคร
	นายโสวัจ สุจริตกุล
ผู้จัดการ	พันตรี อรรถ วิชัยกุล
ผู้ช่วยผู้จัดการ	นายพิศล ณ ถลาง
บรรณาธิการ	นายสมดี เจริญกุล
กองบรรณาธิการ	นายสายบัว พุ่มแดง
	น.ส. นิตยา สุตะบุตร
	นายพิศล ณ ถลาง

สารบัญ

ข่าว	หน้า
อะไรใหม่ในเดือนนี้	3
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	9
สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์	10
ข่าวสอบข้าราชการ	12

วิชาการ

หลักมนุษยสัมพันธ์	14
การบริหารมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ ฯ	20
แนะนำให้รู้จักบ้านเลขที่ ๑	25
การเข้าถึงประชาชน	33
บัญญัติสิบสองประการ	42
คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ...	51
ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน	54
ปัญหาคลัง	57

ภาษาอังกฤษ

บทสนทนาภาษาอังกฤษ... ..	30
-------------------------	----

ความรู้ในการสอบ

การออกข้อสอบ ฯ	39
กลวิธีและข้อเท็จจริงปลีกย่อย	46

กฎหมาย ระเบียบ

พระราชบัญญัติ	(๑)
กฎ ก.พ.	(๕)
ระเบียบและ น.ว. ต่าง ๆ	(๒๓)

ปกิณกะ

เฉลยสอบเขาวัวและความรู้รอบตัว	61
สอบเขาวัวและความรู้รอบตัว... ..	62

ระเบียบการบอกรับ

วารสารข้าราชการกำหนดออกเดือนละฉบับ ค่าบำรุงรวมค่าส่งปีละ ๓๕ บาท บอกรับพร้อมกับส่งเงินล่วงหน้าไปยัง "ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร" ไปรษณีย์เงินที่ ป.ณ. หน้าพระลาน สำหรับส่วนราชการในพระนครส่งทางโทรศัพท์ ๒๗๖๓๒ ได้

พิมพ์ที่ ไทยพิมพ์—โรงพิมพ์อักษรสารการพิมพ์ ๗๒ ถนนบำรุงเมือง ตอนวัดสระเกษ พระนคร โทร. ๘๑๒๓๒๐
นายสิทธิชัย ปรีกัมศีล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๘

ถ้อยแถลง

คณะบรรณาธิการชุดนี้ เริ่ม ถ้อยแถลง ในฉบับที่ ๑ ของปีนี้ ด้วยพระโอวาทและ คำอำนวยพร ของสมเด็จพระสังฆราช องค์ก่อน เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๐๘ สำหรับฉบับนี้เป็นฉบับสุดท้ายของปี วารสารข้าราชการ จึงใคร่ขอส่งท้ายปีเก่าด้วย สัมโมทนียกถา “โลก ปตฺตมฺภิกขา เมตฺตา” หรือ “เมตตาเป็นธรรมค้ำจุนโลก” ซึ่ง สมเด็จพระสังฆราชองค์ใหม่ได้ประทานเป็นธรรมบรรณาการ เนื่องในวันได้รับสถาปนา เป็นสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๖ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ และได้ประทานพรแก่พุทธศาสนิกชนทั่วโลกมีใจความว่า ขอทุกท่านจงแผ่ เมตตาปรารถนาดีต่อกัน และขออานุภาพพระศรีรัตนตรัยคุ้มครองทุกท่าน ให้มีความสุข ความเจริญทั่วกัน

วารสารข้าราชการ ปี ๒๕๐๘ จะได้รับการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงใหม่หลายอย่าง แต่เข็มหรือวัตถุประสงค์ในการจัดทำยังคงเป็นไปตามเดิม คือ เพื่อส่งเสริมความรู้แก่ ข้าราชการในทางปฏิบัติงาน และการก้าวหน้า (สอบเลื่อนฐานะ) ในอาชีพราชการของ ข้าราชการทุกชั้น นโยบายของเราพยายามที่จะจัดเรื่องให้ถูกใจสมาชิกส่วนใหญ่ และ ให้ได้ประโยชน์แก่สมาชิกมากที่สุด เพื่อให้หนังสือนี้มีคุณค่าอันควรแก่การอุปการะ ของสมาชิกทุกท่าน

ขณะนี้ ใบบอกรับเป็นสมาชิก วารสารข้าราชการ สำหรับปีใหม่ ๒๕๐๘ ที่ท่าน สมาชิกเก่าและใหม่กรุณากรอกส่งไปแล้วได้ทะยอยกันไปถึงเราอยู่เรื่อยๆ หากสมาชิก ท่านใดยังมีได้แจ้งความจำนงให้บริการ ของเรามีโอกาสรับใช้ท่านอีกเช่นเคย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของท่านในการที่จะได้รับวารสารข้าราชการติดต่อกัน ก็ขอได้โปรดให้ ความร่วมมือสนับสนุน โดยกรุณาแจ้งความจำนงไปให้เราทราบทันทีเมื่อท่านได้รับ วารสารข้าราชการฉบับนี้แล้วด้วย จักขอบคุณยิ่ง

บรรณาธิการ

อะไรใหม่ ในเดือนนี้

กฎหมาย

มีกฎหมายที่น่าสนใจประกาศใช้ ดังนี้ :-

๑. พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยจัดตั้ง "กรมแรงงาน" ขึ้นในกระทรวงมหาดไทย

๒. พ.ร.บ. ระเบียบการนับเวลาราชการทั่วคุณ ในระหว่างเวลาประกาศใช้กฎอัยการศึกของคณะปฏิวัติ ลงวันที่ ๒๐ ต.ค. ๒๕๐๑ โดยระเบียบการนับเวลาราชการทั่วคุณ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ต.ค. ๒๕๐๘ เป็นต้นไป

๓. พ.ร.บ. โอนกิจการบริหารของกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการของส่วนแรงงาน ไปเป็นของกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

๔. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมอนามัย, กรมการข้าว, กรมทางหลวง, สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, กรมการสนเทศ, กรมการพัฒนาชุมชน, สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และกรมบัญชีกลาง

(รายละเอียดอยู่บนหน้าพิเศษกลางเล่ม)

ระเบียบ

มีระเบียบและ น.ว. ต่างๆ ประกาศใช้ดังนี้ :-

๑. คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ถือปฏิบัติว่า ข้าราชการที่จะได้รับอนุญาต หรือกระทรวง ทบวง กรม จะส่งไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ไม่ว่าจะโดยทุนของผู้ใดก็ตาม ในเรื่องกำหนดอายุของผู้ที่จะไปศึกษา ให้ปฏิบัติตามระเบียบการลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศของข้าราชการพลเรือนและตุลาการเหมือนกัน เว้น

แต่มีเหตุผลเป็นกรณีพิเศษจะอนุญาต หรือจะส่งผู้ที่มีอายุเกินกำหนดไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ก็ให้ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเป็นราย ๆ ไป

๒. อนุมัติให้อำนาจการรับส่งสินค้า และ พัสดุภัณฑ์ ได้รับสิทธิบางประการในการทำการขนส่งให้แก่หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ

(รายละเอียดอยู่บนหน้าพิเศษกลางเล่ม)

บุคคล

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงาน ก.พ.

เลื่อน

น.ส. นิตยา สุตะบุตร หัวหน้าแผนกแนะแนวการศึกษา กองนักเรียนต่างประเทศ ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง กองวิชาการและสอบได้

นายสมดี เจริญกุล บุคลากรโท กองระเบียบข้าราชการ ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบุคลากรเอก กองระเบียบข้าราชการ

นายอุระ แก้วไชโย บุคลากรโท กองระเบียบข้าราชการ ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบุคลากรเอก กองระเบียบข้าราชการ

นายจีระพงษ์ สีวขะวิโรจน์ ประจำแผนก แผนก ๔ กองทะเบียนประวัติ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกสารบรรณ สำนักงานเลขานุการ

ตั้งแต่วันที่ ๒๘.๓.๖๘

กระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

เลื่อน

นายเอ็ด นาคกรทรรพ หัวหน้ากองบัญชีและสถิติ ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ ตั้งแต่วันที่ ๘ พ.ย. ๖๘

แต่งตั้ง นายเหมือน นครจินดา คลังจังหวัด
ปทุมธานี ดำรงตำแหน่งคลังจังหวัดพังงา ตั้งแต่วันที่
๑ พ.ย. ๐๘

ออก นายประยูร เขาวลัทธิ คลังจังหวัดโท
จ.ว. พังงา ออกจากราชการเนื่องจากสุขภาพไม่สมบูรณ์
ตั้งแต่วันที่ ๑ พ.ย. ๐๘

กรมศุลกากร

เลื่อน

นายภิญโญ อุดมเวช นายตรวจศุลกากรตรี กอง
สารวัตร ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สารวัตรศุลกากรโท กองตรวจสินค้าทางอากาศยาน

นายประพันธ์ มีชูโชติ ประจำแผนก ด้านศุลกากร
สะเดา จ.ว. สงขลา ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งนายด่านศุลกากรโท ด้านศุลกากรกระบี่ จ.ว. กระบี่

นายทองใบ ญูชรวัดน์ ประจำแผนกคลังสินค้า
และเบ็ดเตล็ด กองพิธีการนำเข้าและส่งออก ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองสาร-
วัตร

นายเสริม แสงสว่าง ประจำแผนกประเมินตาม
สภาพ กองพิธีการนำเข้าและส่งออก ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกประมวลรหัส กอง
ประมวลสถิติ

ส.ท. แรม อมาตยกุล นายตรวจศุลกากรตรี กอง
สารวัตร ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สารวัตรศุลกากรโท กองสารวัตร

ร.ค. เสริม กำจัดแจ่ม สารวัตรศุลกากรโท กอง
สารวัตร ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สารวัตรศุลกากรเอก กองตรวจสินค้าขาเข้า
ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ต.ค. ๐๘

กรมสรรพสามิต

เลื่อน

นายบุญเยี่ยม โรจนวิสัยณ์ นายตรวจสรรพสามิต
ตรี แผนกสืบสวน กองปราบปราม ขึ้นเป็นชั้นโท และ

แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกวินัย สำนักงานเลข
านุการกรม

นายประทีป ศิริมงคล ผู้ควบคุมโรงงานตรี โรง
งานไม้ขีดไฟ อำเภอศรีราชา จ.ว. ชลบุรี ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้ควบคุมโรงงานโท โรง
งานกลั่นน้ำมันไทย อำเภอศรีราชา จ.ว. ชลบุรี

ม.ร.ว. อำนวยพร กฤดากร ผู้ควบคุมโรงงานตรี
โรงงานไม้ขีดไฟ อำเภอเมือง จ.ว. ชลบุรี ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสรรพสามิตเขต ๖ จ.ว.
พิษณุโลก

นายทองสุข สุวรรณิน สรรพสามิตอำเภอตรี
อำเภอศรีราชา จ.ว. ชลบุรี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสรรพสามิตเขต ๑ จ.ว. พระนคร

นายสุชาติ สุรนาคะพันธ์ นายตรวจสรรพสามิตตรี
แผนกสืบสวน กองปราบปราม ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งนายตรวจสรรพสามิตโท กองปราบปราม

นายจิต มาศคินธุ์ สรรพสามิตอำเภอตรี อำเภอ
เมือง จ.ว. นครศรีธรรมราช ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งสรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว. สตูล

นายณรงค์ ศรีสุพรรณ สรรพสามิตอำเภอตรี อำเภอ
ไชยบาดาล จ.ว. ตพบุรี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งนายตรวจสรรพสามิตโท สำนักงานสรรพสามิต
เขต ๖ จ.ว. พิษณุโลก

นายประนอม เล็กกง ผู้ควบคุมโรงงานตรี โรง
งานกลั่นน้ำมันไทย อำเภอศรีราชา จ.ว. ชลบุรี ดำรง
ตำแหน่งนายตรวจสรรพสามิตโท สำนักงานสรรพสามิต
เขต ๖ จ.ว. พิษณุโลก

นายวัฒน์ อินทรสุภมาตย์ สรรพสามิตอำเภอตรี
อำเภอบางไทร จ.ว. พระนครศรีอยุธยา ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นายตรวจสรรพสามิตโท สำน-
ักงานสรรพสามิตเขต ๒ จ.ว. ชลบุรี

นายจำลอง คงคาร์ตัน สรรพสามิตอำเภอตรี อำเภอ
หนองจอก จ.ว. พระนคร ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกภาษีเบ็ดเตล็ด กองการสามิต

นายเกษ ชนภูมิชัย สรรพสามิตอำเภอตรี อำเภอ
พล จ.ว. ขอนแก่น ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งผู้ช่วยผู้ควบคุมโรงงานโท โรงงานกลั่นน้ำมันบาง
จาก กองการฝิ่น

นายอาจัน จันทรมพร ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดตรี
จ.ว. ระนอง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว. ระนอง

นายจ้านงค์ สงวนทรัพย์ สรรพสามิตอำเภอตรี
อำเภอปักธงชัย จ.ว. นครราชสีมา ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้ควบคุมโรงงานโท โรงงาน
บางกอกเบียร์ กองการสุรา

นายอารีย์ สุวรรณภาพ ประจำแผนกสรรพสามิต
จ.ว. ชลบุรี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยผู้ควบคุมโรงงานโท โรงงานกลั่นยางมะตอย อำเภอ
ศรีราชา จ.ว. ชลบุรี

นายสมชาย มานะจิตต์ สรรพสามิตอำเภอตรี
อำเภอท่าศาลา จ.ว. นครศรีธรรมราช ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสรรพสามิต จ.ว.โท จ.ว. กระบี่

นายณรงค์ เกษตรหัตต์ ประจำแผนกสรรพสามิต
จ.ว. กาญจนบุรี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
หัวหน้าแผนกควบคุมการจำหน่าย กองการสุรา

นายชาญ มณีศิริ ประจำแผนกสำนักงานสรรพสามิต
เขต ๕ จ.ว. ลำปาง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งนายตรวจสรรพสามิตโท กองปราบปราม

นายชนะสิทธิ์ บันทอง ผู้ควบคุมโรงงานตรี โรง
งานกลั่นยางมะตอย อำเภอศรีราชา จ.ว. ชลบุรี ขึ้นเป็น
ชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสรรพสามิต
จังหวัดโท จ.ว. ชลบุรี

นายแส้ว ยัมประเสริฐ ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัด
ตรี จ.ว. อ่างทอง ขึ้นเป็นชั้นโท และ แต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว. อ่างทอง

นายประยูร วงษ์สิทธิ์ ผู้ช่วยสรรพสามิต จ.ว. ตรี
จ.ว. ระยอง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว. ระยอง

นายอนุตร นันทโพธิเดช ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัด
ตรี จ.ว. หนองคาย ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว. หนองคาย

นายประพนธ์ สุวรรณโพธิ์ศรี ผู้ช่วยสรรพสามิต
จังหวัดตรี จ.ว. แพร่ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว. แพร่

นายสมภัทร ร่มสุข ผู้ช่วยสรรพสามิต จ.ว. ตรี
จ.ว. เพชรบูรณ์ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว. เพชรบูรณ์

นายฤกษ์ ถวิลประวัตต์ ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดตรี
จ.ว. ชุมพร ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว. ชุมพร

นายเจริญ บริพันธ์ ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดตรี
จ.ว. บัตตานี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว. บัตตานี

นายชอบ รัตนวิมล ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดตรี
จ.ว. บัตตานี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว. บัตตานี

นายเสถียร ศิลาชัย ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดตรี
จ.ว. ยะลา ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว. ยะลา

ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ต.ค. ๑๘

กรมสรรพากร

แต่งตั้ง

นายสำราญ มณีมัย สมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอ
สามเงา จ.ว. ตาก ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอ
แม่สะเรียง จ.ว. แม่ฮ่องสอน

นายอำนาจ พงษ์สวัสดิ์ สมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอ
แม่สะเรียง จ.ว. แม่ฮ่องสอน ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชี
อำเภอโท อำเภอสามเงา จ.ว. ตาก

ตั้งแต่วันที่ ๑ พ.ย. ๑๘

กระทรวงเกษตรสำนักงานปลัดกระทรวง

แต่งตั้ง นายสิริพงศ์ บุญ—หลง ดำรงตำแหน่ง
นักเกษตรพิเศษ ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๑๘

กระทรวงคมนาคมสำนักงานปลัดกระทรวง

เลื่อน นาวตรี อารี สักขมานะ ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ
และแต่งตั้งให้ ดำรง ตำแหน่ง รอง ปลัดกระทรวงคมนาคม
ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ต.ค. ๑๘

กรมเจ้าท่า

แต่งตั้ง
นายวิรัตน์ รัตนผล หัวหน้าแผนกสารบรรณ
สำนักงานเลขานุการกรม ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกสถิติ
สำนักงานเลขานุการกรม

นายเสนาะ วัฒนากว หัวหน้าแผนกสถิติ สำนัก
งานเลขานุการกรม ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกสารบรรณ
ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พ.ย. ๑๘

กรมไปรษณีย์โทรเลข

เลื่อน
นายนาวิน ชัยธรรม นายไปรษณีย์โทรเลขตรี ที่
ทำการโทรเลขกลาง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งผู้ช่วยไปรษณีย์โทรเลข เขต ๘ (พิษณุโลก)

นายไพบุลย์ กุฎารักษ์ นายไปรษณีย์โทรเลขตรี ที่
ทำการไปรษณีย์โทรเลขบ่อมปราบ ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายไปรษณีย์โทรเลขโท ประจำ
ส่วนการสื่อสาร

นายอัมพร ถัดหลัง นายสถานีวิทยุตรี หัวหน้า
สถานีวิทยุคลองใหญ่ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งนายสถานีวิทยุโท หัวหน้าสถานีวิทยุสุพรรณบุรี
กองช่างวิทยุ

นายสนธิพงศ์ สุวรรณบุญชัย นายสถานีวิทยุตรี
สถานีวิทยุกลางต่างประเทศ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งนายสถานีวิทยุโท หัวหน้าสถานีวิทยุ
ทุ่งสง กองช่างวิทยุ

นายอรักษ์ ลำเลียงผล นายสถานีวิทยุตรี สถานี
วิทยุสื่อสารในประเทศ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งนายสถานีวิทยุโท หัวหน้าสถานีวิทยุนครสวรรค์
กองช่างวิทยุ

นายสุนทร เทียนทอง นายสถานีวิทยุโท หัวหน้า
สถานีวิทยุเครื่องส่งต่างประเทศ กองช่างวิทยุ ขึ้นเป็นชั้น
โท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายสถานีวิทยุเอก หัวหน้า
สถานีวิทยุกลางต่างประเทศ กองช่างวิทยุ

นายวัชรินทร์ นาคามดี ช่างตรี สถานีรับคัดเตอร์
อูบล ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งช่างโท
ประจำกองช่างโทรเลข

นายวัลลภ ชัยงาม ประจำกองช่างโทรเลข ขึ้น
เป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งช่างโท ที่ทำการ
ช่างโทรเลขสุราษฎร์ธานี กองช่างโทรเลข

นายปราโมทย์ เชื้อเจริญ นายไปรษณีย์โทรเลขโท
ประจำส่วนการสื่อสาร ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งนายไปรษณีย์โทรเลขเอก หัวหน้าที่ทำการ
ไปรษณีย์โทรเลขวงเวียนใหญ่

นายประยูร จันทน์สุคนธ์ ผู้ช่วยไปรษณีย์โทรเลข
เขต ๘ ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนาย
ไปรษณีย์โทรเลขเอก หัวหน้าที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข
เชียงใหม่

นายสัมรวม กลั่นสุภา ผู้ช่วยไปรษณีย์โทรเลข
เขต ๑๑ ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนาย
ไปรษณีย์โทรเลขเอก หัวหน้าที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข
สงขลา

นายประทีป กัทรนาวิก นายไปรษณีย์โทรเลขตรี
หัวหน้า ปท. วานรนิวาส ส่วนการสื่อสาร ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายไปรษณีย์โทรเลขโท หัวหน้า
ปท. วานรนิวาส ส่วนการสื่อสาร

นายสุพล พิพัฒน์วงศ์ นายไปรษณีย์โทรเลขตรี
หัวหน้า ปท. พนมสนิกม ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งนายไปรษณีย์โทรเลขโท หัวหน้า ปท. บ้านโป่ง

นายประยงค์ กลั่นจวร นายไปรษณีย์โทรเลขตรี
หัวหน้า ปท. ท่าเรือ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งนายไปรษณีย์โทรเลขโท หัวหน้า ปท. แม่-
สะเรียง

นายบุญส่ง กิตตโยทัย นายไปรษณีย์โทรเลขตรี
ประจำส่วนการสื่อสาร ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งนายไปรษณีย์โทรเลขโท ปท. แพว

นายทรัพย์ คำเพราะ นายไปรษณีย์โทรเลขตรี
หัวหน้า ปท. บ้านหมอ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนาย
ไปรษณีย์โทรเลขโท ปท. ขอนแก่น

นายประสงค์ สุขขันธ์ นายไปรษณีย์โทรเลขตรี
ปท. ท่าอุเทน ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นายไปรษณีย์โทรเลขโท หัวหน้า ปท. มุกดาหาร

นายไสว เปรมจันทร์ นายไปรษณีย์โทรเลขตรี
ปท. หน้าพระลาน ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งนายไปรษณีย์โทรเลขโท หัวหน้า ปท. กาฬสินธุ์

นายสวัสดิ์ อยู่มี นายไปรษณีย์โทรเลขตรี ปท.
อำนาจเจริญ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นายไปรษณีย์โทรเลขโท หัวหน้า ปท. โพนทอง

นายสุโรจ สุทธาวรัตน์ นายไปรษณีย์โทรเลขตรี
หัวหน้า ปท. กระบุรี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งนายไปรษณีย์โทรเลขโท ปท. สุราษฎร์ธานี

นางอรวรรณ มะสะพันธ์ นายไปรษณีย์โทรเลขตรี
ที่ทำการไปรษณีย์กลาง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งนายไปรษณีย์โทรเลขโท หัวหน้า ปท. บางพลี

ตั้งแต่วันที่ ๑๔ พ.ย. ๑๘

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

สำนักงานปลัดกระทรวง

แต่งตั้ง ม.ร.ว. มนัสปรีดี ชมพูนุท สหกรณ์

จ.ว. เอก จ.ว. สุพรรณบุรี ดำรงตำแหน่งประจำสำนักงาน
ปลัดกระทรวง ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๑๘

กรมชลประทาน

แต่งตั้ง

นายแสวง พูลสุข ช่างพิเศษฝ่ายเขื่อน ดำรง
ตำแหน่งรองอธิบดีกรมชล (ฝ่ายธุรการ) ตั้งแต่วันที่ ๑
ต.ค. ๑๘

นายคงศักดิ์ เปลี่ยนประยูร หัวหน้าแผนกบัญชี
บำรุงรักษา กองคลัง ดำรงตำแหน่งพนักงานการเงินโท
แผนกเงิน กองคลัง

นางนาฏน้อย กุลติลภ หัวหน้าแผนกบัญชีก่อสร้าง
ชลประทานหลวง กองคลัง ดำรงตำแหน่งพนักงานการเงิน
โท แผนกเงิน กองคลัง

ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ก.ย. ๑๘

กรมทางหลวง

ออก นายปุຍ มาลัยแมน ผู้อำนวยการกองการ
บัญชีและการเงิน ออกจากราชการ เพื่อบำบำเน็จบำนาญ
เหตุรับราชการนาน ตั้งแต่วันที่ ๑ พ.ย. ๑๘

กรมสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจ

เลื่อน

นายโชคอำนวย เฉลิมงาม พนักงานสหกรณ์ตรี
กองจัดตั้งและตรวจสอบสหกรณ์ธนกิจ ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์โท กองจัดตั้งและ
ตรวจสอบสหกรณ์ธนกิจ

ว่าที่ ร.ต. สอาด แก้วเกษ นักสหกรณ์ตรี กอง
จัดตั้งและตรวจสอบสหกรณ์ชนกิจ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้ง
ให้ ดำรงตำแหน่งนักสหกรณ์โท กองจัดตั้งและตรวจสอบ
สหกรณ์ชนกิจ
ตั้งแต่วันที่ ๗ ส.ค. ๑๘

กระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

แต่งตั้ง

ร.ต. ประเสริฐ สุขนธมาน ปลัดอำเภอโท อำเภอ
ท่าวัน จ.ว. ลพบุรี ดำรงตำแหน่งเจ้า จ.ว. โท จ.ว. สมุทร-
ปราการ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ต.ค. ๑๘

นายไสว เจริญบุทศ นายอำเภอเดชอุดม จ.ว.
อุบลราชธานี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอวารินชำราบ จ.ว.
อุบลราชธานี

นายพิสุทธิ พึ่งเสมา นายอำเภอบ้านด่าน จ.ว.
อุบลราชธานี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเดชอุดม จ.ว.
อุบลราชธานี

ตั้งแต่วันที่ ๓ พ.ย. ๑๘

นายวัชร สังกิวิบูลย์ นายอำเภอพระนครศรีอยุธยา
จ.ว. พระนครศรีอยุธยา ดำรงตำแหน่งปลัด จ.ว. นราธิวาส

นายสว่าง บุญปัทมภ์ ปลัด จ.ว. นราธิวาส ดำรง
ตำแหน่งปลัด จ.ว. กระบี่

นายจำลอง พลเดช ปลัด จ.ว. กระบี่ ดำรงตำแหน่ง
นายอำเภอเมืองอุบลราชธานี จ.ว. อุบลราชธานี

นายเฉลียว จรัสศรี นายอำเภอผักไห่ จ.ว.
พระนครศรีอยุธยา ดำรงตำแหน่งนายอำเภอพระนคร
ศรีอยุธยา จ.ว. พระนครศรีอยุธยา

นายอดุล ศิษย์นันท์ นายอำเภอจาง จ.ว. ลำปาง
ดำรงตำแหน่งนายอำเภอผักไห่ จ.ว. พระนครศรีอยุธยา

นายอุทัย ไทยะเสวี นายอำเภอแม่ทะ จ.ว. ลำปาง
ดำรงตำแหน่งนายอำเภอจาง จ.ว. ลำปาง

นายเฉลิม บัณฑิตย์ ประจำกองป้องกันฝ่ายพลเรือน
ดำรงตำแหน่งนายอำเภอแม่ทะ จ.ว. ลำปาง

นายวิฑูร มาประณีต ปลัด จ.ว. อุตรดิตถ์ ดำรง
ตำแหน่งปลัด จ.ว. เพชรบุรี

ร.ต.ศ. พิศาล นพสุวรรณ ปลัด จ.ว. เพชรบุรี
ดำรงตำแหน่งปลัด จ.ว. อุตรดิตถ์

ตั้งแต่วันที่ ๔ พ.ค. ๑๘

กระทรวงศึกษาธิการ

กรมวิสามัญ

เลื่อน นายจรูญ ดวงพัตรา ขึ้นเป็นชั้นพิเศษและ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง ตั้งแต่วันที่ ๘
ก.ย. ๑๘

กระทรวงสาธารณสุข

กรมอนามัย

แต่งตั้ง

แพทย์หญิง ธนิตา สุสิขโกศล ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท ประจำสถานอนามัยชั้น ๑ อำเภอแกลง จ.ว.
ระยอง ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๑๘

นายแพทย์ สมพงษ์ ขุทรานนท์ ดำรงตำแหน่งผู้
อำนวยการกองสุขภาพ ส่วนส่งเสริมและอบรม ตั้งแต่
วันที่ ๔ พ.ย. ๑๘ □

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์

- ๒๗ ต.ค. — สถานการณ์ทางการเมืองในอินโดนีเซียเสื่อมโทรมลง มีการแตกแยกกันยิ่งขึ้น ระหว่างประธานาธิบดีโซการ์โนกับกองทัพอินโดนีเซีย เพราะประธานาธิบดีโซการ์โนตั้งหน้าที่จะมีความสัมพันธ์กับจีนคอมมิวนิสต์ แต่กองทัพปกคัตค้าน
- ๓ พ.ย. — นายเลวีเอช โคล นายกรัฐมนตรีอิสราเอล กำหนดจัดตั้งคณะรัฐบาลผสมเมื่อพรกลับมาไปของนายเอชโคล ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุดในสภา
- ๑๑ พ.ย. — นายเอียน สมิต นายกรัฐมนตรีโรดีเซีย ประกาศเอกราชของประเทศนั้นไปโดยพลการ นายสมิตให้เหตุผลว่า เพราะรัฐบาลโรดีเซียเห็นเป็นการจำเป็นเมื่อเจรจากับอังกฤษไม่ได้ และรัฐบาลของเขาจะให้หัวหน้าชาวแอฟริกาเผ่าต่าง ๆ ในประเทศเข้าเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติ พร้อมกับประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ นายสมิตยืนยันว่ารัฐบาลโรดีเซียยังภักดีต่อสมเด็จพระราชินีอังกฤษอยู่
- ผู้แทนของประเทศในแอฟริกาในองค์การสหประชาชาติเรียกร้องให้อังกฤษจัดการระงับการก่อกบฏของโรดีเซีย สมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติเห็นชอบให้อังกฤษปฏิบัติตามมติครั้งก่อน ๆ โดยให้ใช้กำลังกับโรดีเซียหากว่าเป็นการจำเป็น
- ๑๓ พ.ย. — ประธานาธิบดีของประเทศแอฟริกาหลายประเทศ มี เซเนกัล มาลี กินี และมอริเตเนีย ประกาศว่าประเทศเหล่านั้นถือว่าตนอยู่ในภาวะสงครามกับรัฐบาลโรดีเซีย และเรียกร้องให้ประเทศแอฟริกาอื่น ๆ ปฏิบัติตามด้วย
- ๑๔ พ.ย. — คณะกรรมการเลือกตั้งในฟิลิปปินส์ประกาศว่า นายเฟอร์ดินานด์ มาโกส แห่งพรรคนาซิออนาลิสตาได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี นับเป็นประธานาธิบดีฟิลิปปินส์คนที่ ๖ ส่วนตำแหน่งรองประธานาธิบดีนั้น นายเฟอร์นันโด โลเปซ แห่งพรรคนาซิออนาลิสตา ขณะนายโรฮาสแห่งพรรคลิเบอร์ลัล
- ๑๘ พ.ย. — ประธานาธิบดีนัสเซอร์แห่งสาธารณรัฐอาหรับประกาศว่า บัดนี้ สหสาธารณรัฐอาหรับถือว่าตนอยู่ในภาวะสงครามกับรัฐบาลโรดีเซียของนายสมิตแล้ว จะไม่ยอมให้เรือที่ชักธงโรดีเซียผ่านคลองสุเอซ และกล่าวตำหนิอังกฤษว่า จะต้องรับผิดชอบในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในโรดีเซีย

สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์

๑. สมเด็จพระสังฆราช (ศรี) วัดระฆังโฆสิตาราม จังหวัดธนบุรี ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๒๕ — ๒๓๓๗ รวมเวลา ๑๒ ปี ในรัชกาลที่ ๑
๒. สมเด็จพระสังฆราช (สุก) วัดพระศรีสรรเพชญ์ (วัดมหาธาตุ) พระนคร ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๓๗ — ๒๓๕๘ เป็นเวลา ๒๒ ปี พระชนมายุ ๘๕ ในรัชกาลที่ ๑
๓. สมเด็จพระสังฆราช (มี) วัดพระเชตุพน พระนคร ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๕๘ — ๒๓๖๒ เป็นเวลา ๔ ปี พระชนมายุ ๗๐ ในรัชกาลที่ ๒
๔. สมเด็จพระสังฆราช (สุก) วัดราชสิทธาราม จังหวัดธนบุรี ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๖๒ — ๒๓๖๕ เป็นเวลา ๒ ปี พระชนมายุ ๘๐ ในรัชกาลที่ ๒
๕. สมเด็จพระสังฆราช (ด่อน) วัดมหาธาตุ (เดิมอยู่วัดสระเกษ) พระนคร ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๖๕ — ๒๓๘๕ เป็นเวลา ๒๐ ปี พระชนมายุ ๘๓ ในรัชกาลที่ ๒ — ๓
๖. สมเด็จพระสังฆราช (นาค) วัดมหาธาตุ พระนคร ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๘๖ — ๒๓๘๘ เป็นเวลา ๒ ปี พระชนมายุ ๘๖ ในรัชกาลที่ ๓
๗. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส สมเด็จพระสังฆราช วัดพระเชตุพน พระนคร ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๘๙ — ๒๓๙๖ เป็นเวลา ๗ ปี พระชนมายุ ๖๓ ในรัชกาลที่ ๔
๘. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร พระนคร ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๙๖ — ๒๔๓๕ เป็นเวลา ๓๙ ปี พระชนมายุ ๘๓ ในรัชกาลที่ ๕
๙. สมเด็จพระสังฆราช (สา) วัดราชประดิษฐ์ พระนคร ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๓๖ — ๒๔๔๒ เป็นเวลา ๖ ปี พระชนมายุ ๘๗ ในรัชกาลที่ ๕
๑๐. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร พระนคร ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๔๒ — ๒๔๖๕ เป็นเวลา ๒๓ ปี พระชนมายุ ๖๒ ในรัชกาลที่ ๖

๑๑. พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวราลงกรณ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า วัดราชบพิธ ประนอม ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๖๔ - ๒๔๘๐ เป็นเวลา ๑๖ ปี พระชนมายุ ๗๘ ในรัชกาลที่ ๖ - ๗

๑๒. สมเด็จพระสังฆราช (แพ) วัดสุทัศน์เทพวราราม ประนอม ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๘๓ - ๒๔๘๗ เป็นเวลา ๖ ปี พระชนมายุ ๘๘ ในรัชกาลที่ ๘

๑๓. สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ วัดบวรนิเวศวิหาร ประนอม ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๘๘ - ๒๕๐๓ เป็นเวลา ๑๕ ปี พระชนมายุ ๘๕ ในรัชกาลที่ ๘ - ๙

๑๔. สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (ปลด) วัดเบญจมบพิตร ประนอม ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๐๕ เป็นเวลา ๒ ปี พระชนมายุ ๗๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

๑๕. สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (อยู่) วัดสระเกษ ประนอม ทรงได้รับสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๐๖ ตั้งพระชนม์ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๐๗ เวลา ๐๒.๒๐ น. เป็นเวลา ๒ ปี พระชนมายุ ๘๑

๑๖. สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (จวน) วัดมกุฏกษัตริยาราม ทรงได้รับสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๘

ข่าวสอบข้าราชการ

ข่าวสอบแข่งขัน

ทราบว่า สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ จะเปิดสอบแข่งขันชั้นตรี ในไม่ช้านี้

ข่าวสอบคัดเลือก

ทราบว่า กรมต่อไปนี้ จะเปิดสอบคัดเลือกบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

๑. กรมสหกรณ์พาณิชย์ และ ธกษ
  - ก. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกพาณิชย์การ หรือ ประกาศนียบัตร ประโยคอาชีวศึกษาตอนปลาย สายอาชีพ แผนกพาณิชย์การ ชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้นสูง ๕ อัตรา
  - ข. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกช่างก่อสร้าง ชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้นสูง ๑ อัตรา
๒. กรมชลประทาน
  - ก. ปริญญาทางช่างชลประทาน ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นต่ำ ๓ อัตรา
  - ข. ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นต่ำ ๑๑ อัตรา
๓. สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

ปริญญาทางบัญชีหรือประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการบัญชีจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือปริญญาทางพาณิชยศาสตร์ ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นต่ำ ๒ อัตรา
๔. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร
  - ก. ปริญญาทางกสิกรรมและสัตวบาล (สาขาที่ภูววิทยา หรือ โรคพืชวิทยา) ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นต่ำ ๕ อัตรา
  - ข. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกเกษตรกรรม ชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้นสูง ๑๕ อัตรา
  - ค. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกช่างวิทยุ แผนกพาณิชย์การ ชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้นสูง ๖ อัตรา
๕. กรมอนามัย
  - ก. ปริญญาทางวิทยาศาสตร์ (สาขาพยาบาล) ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นต่ำ ๒ อัตรา
  - ข. ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างยนต์ ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นต่ำ ๑ อัตรา

- ค. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกช่างกล หรือประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย สายอาชีพ แผนกช่างกล ชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้นสูง ๑ อัตรာ
- ง. ประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกพาณิชยการ แผนกเลขานุการ หรือแผนกภาษาต่างประเทศ หรือประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกพาณิชยการ แผนกเลขานุการ หรือแผนกภาษาต่างประเทศ ชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้นสูง ๑ อัตรာ
๖. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ปรินญาทางวิทยาศาสตร์ (เทคนิคการแพทย์) ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นต่ำ ๑ อัตรာ

FOR THE SYMPTOMATIC TREATMENT
OF NASAL CONGESTION
IN CORYZA AND ALLERGIC RHINITIS

pernazène
เปอร์นาซีน

CC1(C)CCCC1C(=O)N(C)N(C)Cl

LABORATOIRES
ROBERT & CARRIERE,
PARIS, FRANCE.

แก้หวัด คัดจมูก หักจมูกไหล
โล่งจมูกอยู่ได้นาน

บริษัท อูยเอ็งเกลิช จำกัด 4-6 ถนนมงฟอร์ต กรุงเทพมหานคร

ท่านที่เป็นโรค
ริดสีดวงทวาร
...ใช้...
อัลไค์ส-อะนาล

ยาบรรเทาอาการโรคริดสีดวง
“ตามแนวใหม่” ของโรงงาน
เฮย์เดน แห่งเยอรมัน

ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจริญเภสัช สะพานหัน
ผู้แทนจำหน่ายแต่ผู้เดียว

หลักมนุษยสัมพันธ์

โดย

ดร. ชูบ กาญจนประการ

(ต่อจากคราวก่อน)

ในการศึกษาจึงใคร่ขอพิจารณาเสนอรวมกันไปที่สองด้าน ทั้งรูปนัยและอรูปรนัย โดยมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาพิจารณาว่า สถานภาพทั้งในทางรูปนัยและอรูปรนัยมีส่วนที่สร้างเสริมและรื้อถอนมนุษยสัมพันธ์ได้อย่างไรบ้าง ในการนี้จะได้พิจารณาในสาระสำคัญโดยสังเขปรวม ๔ ประการ คือ สัญลักษณ์ของสถานภาพ ปัญหาของสถานภาพไม่แน่นอน ปัญหาของสถานภาพภายในองค์การ และปัญหาสถานภาพจากภายนอกองค์การ

(๑) สัญลักษณ์ของสถานภาพในการบริหาร (symbols of status) ในการทำงานของทุกองค์การ ไม่จำกัดว่าจะเป็นการบริหารราชการ หรือการบริหารธุรกิจ ย่อมมีเครื่องบ่งแสดงให้บุคคลภายนอกทราบถึงลำดับชั้นตามสถานภาพแห่งตำแหน่งหน้าที่ เช่น รายได้เป็นเงินเดือน และรายได้ซึ่งถือเป็นผลประโยชน์ตอบแทนในประการอื่น ๆ เช่น รถยนต์ประจำตำแหน่ง โต๊ะเก้าอี้สำหรับทำงานตั้งแต่ใหญ่ที่สุดของรัฐมนตรี จนถึงเล็กที่สุดของเสมียนพิมพ์ รวมทั้งเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เช่น สายสะพายและเหรียญตราต่าง ๆ เครื่องแบบ ฯลฯ เหล่านี้เป็นเครื่องแสดงสถานภาพในทางวัตถุเพื่อสร้างเสริมให้เกิดผลทางใจ คือ ความพอใจซึ่งเป็นเรื่องทางรูปนัยตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เพื่อตอบสนองคุณงามความดีที่ได้ปฏิบัติราชการเป็นประโยชน์แก่แผ่นดิน ถ้าใครไม่ได้ หรือได้ไม่เทียบเท่าเพื่อน ก็มักอันเป็นผลทางใจ ผู้เขียนเคยมีประสบการณ์ว่า ข้าราชการที่เป็นนักเรียนจบปริญญาเอกและเข้ารับราชการแล้ว ๒-๓ ปี ก็ได้เลื่อนชั้นเป็นข้าราชการชั้นเอก มักไม่มีใครเต็มใจแต่งเครื่องแบบถ้าไม่จำเป็นจริงๆ แล้วพอใจที่จะแต่งชุดสากลมากกว่า เมื่อสอบถามดูก็ได้ความจริงอันแสดงปัญหาทางใจว่า “ไม่อยากจะแต่งเครื่องแบบเพราะไม่มีอะไรคิดหน้าอกเสื้อเลย แม้แต่แถบหรือเหรียญตราสักอันเดียวก็ไม่มี”

นอกจากปัญหาของสถานภาพรูปนัยดังกล่าวแล้วนั้น ยังมีปัญหาของสถานภาพรูปนัยอีกมากมายเช่นเดียวกัน ท่านผู้อ่านคงจะทราบแล้วว่า การใช้คำแทนชื่อในทางราชการที่จะเรียกขานซึ่งกันและกันนั้น จะต้องปฏิบัติอย่างไรในทางรูปนัยตามแบบแผนของราชการ แต่ในทางปฏิบัติจริง ๆ นั้นมีลักษณะบ่งแสดงให้เห็นสถานภาพรูปนัยอยู่มาก เช่น คำว่า “ท่าน” หรือคำว่า “ไต่เต้า” เป็นต้น ขอให้สังเกตกรณีตัวอย่างที่เสนอต่อไปนี้ แล้วจะประจักษ์ชัดว่าสถานภาพรูปนัยมีอิทธิพลอยู่ที่จิตใจและมนุษยสัมพันธ์ในการบริหารอย่างไรบ้าง

กรณีที่ ๑ นาย อ. เรียนจบปริญญาเอกจากต่างประเทศ ก่อนไปเรียนต่อในต่างประเทศ นาย อ. เคยศึกษากับอาจารย์ผู้หนึ่งในชั้นปริญญาตรี สนิทสนมว่า อาจารย์ผู้นั้นชื่อนาย ค. เมื่อนาย อ. เรียนจบและกลับเข้ารับราชการแล้ว วันหนึ่งมีโอกาสดสนทนากับนาย ค. นาย อ. ใช้คำแทนชื่อของนาย ค. ว่า “คุณ ค.” เท่านั้นเองที่เป็นปัญหาชน นาย อ. ทำทำว่าจะเสียนมนุษยสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนฝูง เพราะเพื่อน ๆ ต่างตำหนิว่าเป็น “หรั่งจำ ไม่ใช่คนไทยแล้ว” และเพื่อนทุกคนต่างลงความเห็นเห็นว่านาย อ. ทำผิด เข้าทำนองไม่รู้คุณครูบาอาจารย์ น่าจะเรียกท่าน (นาย ค.) ว่าอาจารย์ ค. จึงจะถูกต้องเหมาะสมกว่า

กรณีที่ ๒ เป็นเรื่องทกลายคลึงกับกรณีที่ ๑ แต่เป็นผลจากทางปฏิบัติของกรณีที่ ๑ ที่ชอบพูดล้อ ๆ กันว่า “เกิดความอยุติ” กล่าวคือ เมื่อเรียก “ท่าน” หรือเรียก “ไต่เต้า” ในครั้งแรก ๆ นั้น ทั้งผู้พูดและผู้ฟังอาจจะรู้สึกกระดากปากและระขีดระขวงใจ แต่ต่อไปนาน ๆ เข้า หากไปเปลี่ยนเป็นเรียกอย่างอื่น เช่น “คุณ” หรือ “นาย” เข้าบ้างที่ท่านเลยฟังไม่ออกไม่เข้าใจว่าเรากำลังพูดอยู่กับท่าน

ทั้งสองกรณีนี้ แม้จะเป็นอุทธาหรณ์เพียงเล็กน้อยจากสถานภาพรูปนัยและสถานภาพรูปนัยก็เป็นการเพียงพอที่จะยืนยันได้ว่า สถานภาพทั้งสองแบบนี้มีความสำคัญและปรากฏอยู่ในวงการบริหารเสมอทั้งในทางสร้างเสริมให้เกิดความพอใจ และในทางบั่นทอนรติรอนจิตใจให้เกิดความท้อแท้

(๒) ภาวะการณ์ไม่แน่นอนของสถานภาพ (status inconsistency) ก็นับว่ามีผลทางใจอยู่ที่ผู้เป็นหัวหน้าได้มากเหมือนกัน ความไม่แน่นอนอันแห่งตำแหน่งหน้าที่การงาน ความผันผวนของการเมือง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่หัวหน้างานชั้นสูง เฉพาะอย่างยิ่งผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดี และการเปลี่ยนตำแหน่งของหัวหน้างานประจำในระดับกรม ซึ่งจะเกิดความ

ไม่แน่นอนในนโยบายแต่งตั้ง โยกย้ายผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากอง และหัวหน้าแผนก รวมตลอดถึงความไม่คงที่ของสิทธิที่จะพึงมีพึงได้ เช่น ทำงานดีเด่นจนตนเองและเพื่อนร่วมงานต่างเห็นพ้องกันว่าผู้นั้นควรได้เงินเดือนชน ๒ ชั้นเป็นบำเหน็จความชอบอย่างแน่นอน แต่พอทราบคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนกลับได้เพียงชั้นเดียว ฯลฯ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัญหาทางใจที่มีสาเหตุมาจากความไม่แน่นอนในสถานภาพของตนเองทั้งสิ้น ทั้งในลักษณะที่ว่า ทำไมหรือเป็นเพราะเหตุใดจึงไม่ได้เหมือนอย่างคนอื่นที่เขาทำความดีเหมือนอย่างตนเอง ตนเองมีความไม่เหมาะสมอย่างไร แล้วในอนาคตจะเป็นอย่างไร ฉะนั้น ความรู้สึกไม่มั่นคงในสถานภาพของตนเองก็จะมีผลตามมาปัญหาดังกล่าวนี้อาจจะแยกพิจารณาได้เป็น ๒ ประการ คือ (ก) ภาวะทางใจที่มีจิตกังวลในสถานภาพของตนเอง (status anxiety) ประการหนึ่ง และ (ข) ภาวะทางใจที่มีความรู้สึกอับอายขายหน้าหรือที่เรียกกันอยู่โดยทั่วไปทั้งไทยและฝรั่งว่า “เสียหน้า” หรือ “lose face” อีกประการหนึ่ง จนกระทั่งผู้เป็นหัวหน้านั้น ๆ เองจะมีจิตกังวลเลยไปถึงว่า ก็เมื่อสถานภาพของตนเองยังมี ความไม่แน่นอนอย่างนั้นแล้วจะหวังอะไรได้จากงาน และจะควบคุมบังคับบัญชาคนอื่น ๆ ซึ่งเป็น ลูกน้องได้อย่างไร เพราะแม้แต่ตนเองก็ยังเอาตัวแทบไม่รอด ความสำคัญของปัญหาทางใจอันเนื่องมาจากความไม่แน่นอนในสถานภาพนี้มีอยู่ต่อตัวคนผู้เป็นหัวหน้า และงานในส่วนรวมเพียงใดหรือไม่นั้น ขอให้ท่านผู้อ่านพิจารณาเหตุโดยใช้ประสบการณ์ของท่านก็จะประสพความจริงมากมายหลายกรณีทั้งหัวหน้างานชั้นสูงลาออกและคิดลาออก หรือย้ายไปหาที่ทำงานแห่งอื่นตลอดจนถึงกรณี “ทอดอาลัยตายอยาก” ในชีวิตการทำงาน ฯลฯ

(๓) ปัญหาของสถานภาพจากภายในองค์กร ภายในองค์กรแต่ละแห่งมีงาน คน และการใช้เทคนิคบริหารด้วยประการต่าง ๆ แต่ละองค์กรย่อมมีปัญหายู่มากน้อยสุดแต่กรณีเสมอ คือ

(ก) ลำดับชั้นการบังคับบัญชา นับว่าเป็นอุปสรรคอย่างสำคัญต่อการที่จะจัดระเบียบ ให้มีการยอมรับนับถือลูกน้องแต่ละคนโดยเท่าเทียมกัน ถ้าหากพิจารณาเลยไปถึงว่า ลำดับชั้นของการบังคับบัญชาหมายถึงการยอมรับนับถือความสูงต่ำกว่ากัน ในทางอรูปนัยด้วยแล้ว ก็ยังเห็นปัญหาเด่นชัดยิ่งขึ้นอีกมากกว่า ความเหลื่อมล้ำในวงงานที่จะก่อให้เกิดความไม่พอใจ ความริษยาอันเกิดจากคนบางคนอันจะมีผลพาดพิงถึงมนุษยสัมพันธ์อันดีได้อย่างไรบ้าง

(ข) งานกับคนก็เป็นอีกกรณีหนึ่งที่น่ามีความสำคัญมาก เพราะตามหลักบริหารนั้นเราต้องมั่งงาน หรือคิดจะทำงานแล้วจึงหาคนมาทำงาน ฉะนั้น ลักษณะงานที่ดี สภาพของการทำงานที่ดี รวมทั้งปัญหาที่ว่าเป็นงานดีหรือไม่และเข้ากันได้กับจิตใจของผู้ทำงานหรือไม่ จึงมักเป็นปัญหาเสมอ เพราะเป็นการยากที่คนเราจะเลือกงานให้เหมาะกับทักษะที่ตนมีอยู่

(ค) เงินเดือนและรายได้อื่น ๆ นั้นนับว่าเป็นเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งอำนวยความสะดวกและผลเสียต่อการทำงาน ทั้งในกรณีเทียบกับความรู้และความสามารถของคนอื่น ๆ ที่ได้เงินเดือนสูงกว่า ทั้งในด้านการเลื่อนชั้น เลื่อนอันดับอัตราเงินเดือน ฯลฯ ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงเสมอมาว่า คนเรามีความต้องการไม่ที่สิ้นสุด เมื่อไม่ได้ตั้งใจหวังเพราะมีกฎข้อบังคับและระเบียบแบบแผนกำกับอยู่ ก็ทำให้ระทอใจ ปัญหาเรื่องนี้จะยิ่งหนักมากยิ่งขึ้นในสมัยพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เป็นเพราะมีงานและอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นนอกวงราชการอันเป็นผลจากการพัฒนาอุตสาหกรรมอีกมากมาย การคืนรนออกจากราชการเพราะความไม่พอใจก็จะมีลู่ทางทำได้สะดวกขึ้น เมื่อประเทศชาติพัฒนาไปในด้านอุตสาหกรรมมากเพียงใด การประเมินตัวคนจากทางราชการซึ่งกระทำโดยวงการอุตสาหกรรม ก็จะเป็นไปโดยกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ปัญหาทางราชการจะต้องติดตามศึกษาวิจัยเพื่อแก้ปัญหาย่อยเสมอ

(ง) ระบบอาวุโส นั้นนับว่าเป็นสาระสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความไม่พอใจหรืออาจจะถึงขนาดคนแก่กับคนหนุ่มมีความเห็นขัดกันก็ได้ เพราะโลกเจริญขึ้น คนรุ่นใหม่ก็ถือตัวว่ามีการศึกษามากกว่า คนแก่คนเฒ่าก็ถือว่าทำงานมานานกว่า รอบรู้สารพันดีกว่า แม้จะไม่มีความรู้สูงถึงขนาดของคนหนุ่ม ๆ รุ่นหลังนี้เขาร่ำเรียนมากก็ตาม ความขัดกันนี้อาจจะแสดงออกในรูปของมนุษยสัมพันธ์หลายรูปหลายแบบ ตัวอย่างที่น่าจะได้ติดตามสังเกตในปัจจุบันนี้ซึ่งนับว่าเป็นตัวอย่างอันดี ก็คือ มนุษยสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาชั้นสูงซึ่งสูงด้วยวัยวุฒิ กับนักวิชาการรุ่นใหม่ซึ่งสูงด้วยคุณวุฒิ ถ้าไม่ติดตามแก้ไขจะมีผลร้ายแก่การบริหารงานพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง เพราะการบริหารงานสมัยพัฒนาประเทศต้องการทั้งประสบการณ์จากผู้มีวัยวุฒิ และยังต้องการความรู้จากผู้มีคุณวุฒิ ซึ่งทางราชการรวมเรียกว่า “การระดมสรรพกำลังคนและความรู้เพื่อการพัฒนาประเทศ”

(๔) ปัญหาของสถานภาพจากภายนอกองค์กร ปัญหาส่วนใหญ่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่บุคคลภายนอกและสังคม มองต่องค์กรและการบริหารงานในองค์กรอย่างไร ซึ่งอาจมีสาระสำคัญที่จะพิจารณาได้หลายประการ แต่จะขอเสนอเพียง ๓ ประการ คือ

(ก) ปัญหาที่เกี่ยวกับวัยและเพศของผู้ที่ทำงาน บางสังคมอาจจะเห็นคนแก่ดี บางแห่งอาจจะถือว่าคนหนุ่มดีกว่า บางแห่งให้การยอมรับนับถือชายมากกว่าหญิง บางองค์กรสตรีจะทำหน้าที่ได้เฉพาะบางอย่างเท่านั้น เหล่านี้ก็นับว่าเป็นปัญหาของมนุษย์สัมพันธ์ระหว่างผู้ที่ทำงานต่างวัยและเพศกัน เป็นเรื่องที่จะต้องระมัดระวังมาก ถ้ายิ่งปรากฏว่าผู้ร่วมงานเป็นสตรีเพศที่สาว สวย และ “เป็นของท่าน” ยิ่งต้องระวังมากเป็นพิเศษ มิฉะนั้น มนุษย์สัมพันธ์ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้องบางคนจะมีรอยร้าวอยู่ภายใน และผู้นั้นจะหาความจำเริญมิได้

(ข) เหล่ากอและชนกลุ่มน้อย ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่มีมักจะปรากฏอยู่โดยทั่วไป ในสมัยหนึ่งต้องลูกคนใหญ่คนโตถึงจะเป็นขุนนางได้ บางสมัย คนมาจากบางภูมิภาคถูกกีดกันและเหยียดหยัน บางประเทศชนกลุ่มน้อยบางกลุ่มไม่สามารถที่จะหางานทำ และจะสัมพันธ์กับมนุษย์โดยทั่วไปในประเทศนั้นโดยเท่าเทียมกันมิได้ จะถูกกีดกันรื้อยแปดพันประการ กรณีเช่นนี้จะหวังมนุษย์สัมพันธ์อันราบรื่นนั้นย่อมเป็นไปได้

(ค) อาชีพ ถ้าหากพิจารณาดังอาชีพที่มีผลตกต้องถึงมนุษย์สัมพันธ์นั้น อาจจะพิจารณาได้ทั้งการภายใน ภายนอก และความสำคัญระหว่างภายในกับภายนอก แต่ในที่นี้จะพิจารณารวมกันไปในเชิงเปรียบเทียบระหว่างอาชีพรับราชการกับอาชีพเป็นพนักงานในวงการธุรกิจ ผู้เขียนวิเคราะห์จากประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้ว จะเห็นว่ามี ๓ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ขึ้นไป เห็นว่าอาชีพรับราชการเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และรู้สึกว่าเป็นอาชีพที่จูงใจคนให้รักอาชีพนี้มากกว่าอาชีพในวงการธุรกิจ ประกอบกับอาชีพในวงการธุรกิจก็มีอยู่น้อยมาก จึงเห็นอยู่โดยทั่วไปว่าเป็นอาชีพที่ดีอยู่ในคุณค่านิยมในทรรศนะของคนไทยโดยทั่วไป ต่อมาในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ปรากฏว่า อาชีพอันมีเกียรติโดยการรับราชการจะลดคุณค่าในตัวเองลงไปมาก เพราะฐานะการเงินของประเทศทำให้ไม่สามารถจะปรับปรุงอัตราเงินเดือนของข้าราชการให้ทัดเทียมกับอัตราเงินเดือนในวงการธุรกิจได้ แต่จะอย่างไรก็ตาม

อาชีพรับราชการก็ยังมีผู้ที่ไม่สนใจอยู่มากเหมือนกัน ทั้งๆ ที่อาชีพในวงการธุรกิจขยายตัวขึ้น และมีผู้หันเหเปลี่ยนใจไปทำงานในวงการธุรกิจมากขึ้นด้วย ผู้เขียนใคร่ขอเสนอว่า ขณะนี้อยู่ใน ระยะที่ ๓ ซึ่งเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญที่จะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีหรือมีผลร้ายต่อความสมัครใจรับ ราชการด้วยความพอใจตามหลักมนุษยสัมพันธ์หรือไม่ต่อไปในอนาคต เพราะงานอาชีพในวงการ อุตสาหกรรมขยายตัวมากขึ้น เงินเดือนดี และมีหลักประกันต่างๆ ในการทำงานก็ไม่แพ้อาชีพรับ ราชการ การที่วงการธุรกิจและอุตสาหกรรมจะประเมินตัวคนไปจากทางราชการก็จะมีช่องทางทำ ได้ง่ายขึ้น และจะอำนวยความสะดวกได้มากขึ้น ถ้าทางราชการไม่สามารถแก้ปัญหาหรือเตรียม การแก้ปัญหาได้โดยถูกต้องก็จะต้องประสบปัญหาอย่างเดียวกันกับที่มีปรากฏอยู่ในสหรัฐอเมริกา คือ ไป “ไล้จับ” คนให้เข้าทำงานตั้งแต่เรียนอยู่ปีที่ ๔ ในชั้นปริญญาตรี หรือใช้ทหารแต่ง เครื่องแบบสวยๆ ไปโฆษณาชักชวนให้นักเรียนไปสมัครเป็นนักเรียนนายร้อย นายเรือ และ นายเรืออากาศ จริงอยู่ กรณีเช่นนี้อาจจะเกิดขึ้นได้ยากในเมืองไทย คงจะอีกนาน แต่อย่างไร ก็ตาม กรณีนี้ช่วยชี้ให้เห็นว่า ถ้ามีปัญหาเช่นนี้ จะต้องแก้ไขโดยใช้หลักมนุษยสัมพันธ์กับคน ที่จะให้เข้ามาทำงานตั้งแต่อยู่ในระหว่างการศึกษามหาวิทยาลัย และต้องแย่งกันระหว่างทาง ราชการกับธุรกิจ มิใช่แย่งกันเข้ารับราชการอย่างที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ และอาจเป็นไปได้ว่า จะมีบุคคลที่สละทิ้งความคิดดั้งเดิมที่ว่า “อาชีพรับราชการมีเกียรติและศักดิ์ศรี” ไปเป็น “กิน เกียรติแล้วลืมมองเลื่อม” ก็ได้ เมื่อมีความคิดเช่นนี้แพร่หลายออกไป ผลตามมาที่แน่นอนที่สุด ก็คือ การบริหารราชการของประเทศมิใช่จะด้อยพัฒนาในทศวรรษของประเทศเจริญแล้วเท่านั้น แม้แต่การอันเป็นการภายในประเทศ เช่นในวงการธุรกิจภายในประเทศก็จะเป็นการบริหาร ราชการของประเทศได้หลังด้วยเหมือนกัน

(ยังมีต่อ)

มุขกมลย์

วินิต : “นี่...วินัย รู้ไหมหมวดวิเปลี่ยนตัวผู้ต้องหากลับไฟที่เป็นข้าราชการ ทำให้ ไม่ต้องถูกฟ้องศาล”

วินัย : “วินิต...ผมรู้แต่ว่าหมวดวิถูกออกจากราชการเพราะเปลี่ยนตัวผู้ต้องหา”

วิเทศ : “นี่แล้วเชียว วินัย!”

“ออม”

การบริหารมหาวิทยาลัยแห่งรัฐของเนเธอร์แลนด์
กับ
ปัญหาเรื่องการบริหารมหาวิทยาลัยแห่งรัฐของไทย
โดย
อุทร ชื่นกลิ่นชูป

เนเธอร์แลนด์เป็นประเทศที่มั่งคั่งอุดมสมบูรณ์ มีความเจริญ
ที่สุดประเทศหนึ่งในปัจจุบัน มีอุตสาหกรรมเคมีที่ยอดเยี่ยม การ
เกษตรเจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะดอกไม้ สามารถปลูกได้เป็นอุตสาหกรรม
ใหญ่ประเทศเดียวในยุโรป เพราะอากาศหนาวมาก แต่ได้คิด
ค้นกรรมวิธีการปลูกได้สำเร็จทำให้เปลี่ยนสีได้ทุกปี ส่งไปจำหน่าย
ทางเครื่องบินและรถยนต์ทั่วยุโรปทุกวัน ทำรายได้เข้าประเทศ
ปีหนึ่ง ๆ กว่าพันล้านกิลเดอร์ เป็นประเทศที่มีบ้านเมืองและ
ทัศนียภาพอันสวยงามและสะอาดที่สุดประเทศหนึ่งในยุโรป ผู้คน
พลเมืองมีอัธยาศัยใจคอโอบอ้อมอารีดีมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การ
ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อต่อชาวต่างประเทศที่ไปท่องเที่ยว หรือไปศึกษา
วิชาการในประเทศนั้น ๆ เป็นจำนวนมากมาย ไม่มีการถือผิว
หรือรังเกียจเดียดฉันท์อย่างใด ๆ ทั้งสิ้น

เมื่อเร็ว ๆ นี้ มหาวิทยาลัยที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในเมืองอัมสเตอร์ดัม ได้กระทำพิธีมอบ
ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ แก่ ดร. มาร์ติน ลูเซอร์คิง ในการที่เป็นหัวหน้านำการณรงค์
ต่อต้านการถือผิวในสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ เป็นเพราะการศึกษาทุกระดับของประเทศเจริญมาก
รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาเป็นอันดับหนึ่ง ใ้ห้งบประมาณเกี่ยวกับการศึกษามาก
มาย รวมทั้งทุนการศึกษาที่ให้แก่ประเทศด้อยพัฒนาด้วย (ปัจจุบันมีนักศึกษามาจาก ๘๖ ประเทศ
ไปศึกษาวิชาอยู่ในประเทศนี้) การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยเจริญมาก โดยเฉพาะแขนงวิชา
ทางวิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เช่น ที่มหาวิทยาลัยสร้างใหม่

มีอายุเพียง ๗ ปี ที่เมืองอินโฮเวน ได้รับงบประมาณจากรัฐบาลในปีที่แล้วประมาณ ๒๐๐ ล้าน กิลเดอร์ (๑,๒๐๐ ล้านบาท) จึงมีขนาดใหญ่โตมาก มีอาคารเรียน ตึกอำนวยการ หอประชุม หอสมุดกลาง ของมหาวิทยาลัยอันทันสมัยที่สุด อาคารทุกหลังติดต่อเชื่อมโยงให้อยู่ใน COMPOUND เดียวกันโดยตลอด เหมือนทางเดินในโรงพยาบาล จะไปตึกไหนไม่ต้องเดินหากันให้เห็นดเห็น้อย มาก อุปกรณ์การสอนและวิจัย ห้องทดลองต่าง ๆ มีอยู่พร้อมบริบูรณ์และเป็นอย่างชนิดทันสมัยที่สุด นอกจากนี้ ยังได้รับความร่วมมือช่วยเหลือในทางการเงินจากบริษัทฟิลิปส์ และยังช่วยจัดผู้เชี่ยวชาญชั้นเยี่ยมของโลกมาช่วยทำการสอนและวิจัยอีกด้วย

องค์บริหาร (GOVERNING BODIES) ของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐของเนเธอร์แลนด์ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน ดังนี้

๑. BOARD OF CURATORS ประกอบด้วยผู้ที่มีอาชีพอิสระอื่น ๆ นอกมหาวิทยาลัย เช่น รัฐมนตรีเก่า ๆ ที่มีความรู้ชั้นสูง เช่น ได้ปริญญา P.H.D. ทางสาขาใดสาขาหนึ่งมาแล้ว และพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ไปแล้ว บ้างก็เป็นนายแพทย์ วิศวกร เป็นนายกเทศมนตรี นายพล นอกประจำการ หรือเป็นเศรษฐีมั่งคั่งมากนับเป็นโกฏ ๆ มีชื่อเสียงเป็นที่ปรากฏเกียรติคุณเด่นในสังคม และเป็นผู้ที่อุทิศตนเพื่อสาธารณประโยชน์โดยแท้จริง พูดสั้น ๆ ก็คือ BOARD OF CURATORS นี้ ประกอบด้วยชาวบ้านล้วน ๆ นั้นเอง ไม่ใช่เป็นข้าราชการประจำอยู่ตามหน่วยต่าง ๆ และปฏิบัติงานให้มหาวิทยาลัยโดยไม่มีเงินเดือน

BOARD OF CURATORS มีจำนวนประมาณ ๘ คน แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์ ผู้เป็นประธาน เป็นได้โดยการเลือกตั้งของกรรมการ รวมทั้งการเลือกเลขาธิการของ BOARD OF CURATORS ด้วย และอยู่ในตำแหน่งเป็น TERM เช่นคราวละ ๒ ปี แต่เมื่อครบกำหนดแล้ว อาจได้รับเลือกใหม่และแต่งตั้งใหม่ได้ แต่มีจำนวนครั้งกำหนดไว้แน่นอน เช่น ๒ หรือ ๓ ครั้ง แล้วแต่จะท้องถิ่นแตกต่างกันไป

มีสำ

หน้าที่ของ BOARD OF CURATORS

มีหน้าที่บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยอันเป็นงานทางฝ่ายบริหารทั้งสิ้น เช่น การทำงบประมาณการคลัง การบัญชี มี COMPTROLLER ของมหาวิทยาลัยด้วย การหาเงินมาอุดหนุนมหาวิทยาลัย การบริหารงานบุคคล การพัสดุ อาคารสถานที่ การทำโครงการและแผนพัฒนา มหาวิทยาลัย ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว และ ฯลฯ ภายใต้ BOARD OF CURATORS มีสำนักบริหารของมหาวิทยาลัย มีเลขาธิการมหาวิทยาลัยเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชา รับผิดชอบ

๕
 ขนตรงต่อ BOARD OF CURATORS ในสำนักบริหารของมหาวิทยาลัยแบ่งสายงานออกเป็น DEPARTMENTS ต่าง ๆ ตามลักษณะของงานทางฝ่ายบริหารตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ตามปกติ BOARD OF CURATORS จะมีการประชุมกันเดือนละครั้ง

บรรดาผู้ที่ปฏิบัติงานทางด้านบริหารของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ในปกครองบังคับบัญชาของฝ่ายวิชาการ และไม่ได้มีฐานะเป็นข้าราชการประจำ แต่เป็นลูกจ้างของรัฐ และใช้กฎข้อบังคับบางประการของข้าราชการมาปรับใช้บังคับแก่ลูกจ้างเหล่านั้นเท่านั้น เช่น เรื่องสวัสดิการ วินัย และบำเหน็จบำนาญ เป็นต้น แต่ก็ไม่ใช่อย่างเดียวกันโดยแท้จริงมีปลีกย่อยแตกต่างกัน การให้เงินเดือนใช้หลักการพิจารณาทดสอบความสามารถเป็นสำคัญ ตลอดจนพิจารณาหน้าที่การงานที่จะให้ปฏิบัติเป็นใหญ่ ไม่ได้ดูกันที่ปริญญาเป็นใหญ่เหมือนของเรา ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์มาจากไหนก็ไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เขาจะดูว่าทำงานให้เขาได้ดีแค่ไหนเพียงใด และงานนั้นมีลักษณะสำคัญและมีปริมาณมากน้อยเพียงใด เขาก็ดูราคาเงินเดือนไปตามนั้น มหาวิทยาลัยมีอำนาจเต็มที่จะบรรจุผู้เข้าทำงานในฝ่ายบริหารได้เองโดยเด็ดขาด ไม่ต้องไปผ่าน ก.ม. หรือ ก.พ. ที่ไหน ๆ อันเป็นหน่วยงานข้างนอกมหาวิทยาลัย การให้พ้นจากตำแหน่งก็เช่นเดียวกัน มหาวิทยาลัยมีอำนาจสิทธิ์ขาดแต่ผู้เดียว

๖. **SENATE** ประกอบด้วย ORDINARY PROFESSORS และ EXTRA ORDINARY PROFESSOR ในมหาวิทยาลัย (ศาสตราจารย์เหล่านั้นแต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์) ประธานของ SENATE เลือกตั้งขึ้นโดย PROFESSORS และได้รับการแต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์ รวมทั้งเลขาธิการของ SENATE ด้วย อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๓ ปี แต่อาจได้รับเลือกตั้งใหม่ได้เมื่อครบกำหนดตามวาระอีกได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง หรือ ๓ ครั้ง แตกต่างกันไป แล้วแต่มหาวิทยาลัยของแต่ละท้องถิ่น

ประธานของ SENATE นั้น ดำรงตำแหน่ง RECTOR MAGNIFICUS คือ เป็นอธิการบดีของมหาวิทยาลัยโดยตำแหน่งด้วย

หน้าที่ของ SENATE มีหน้าที่เกี่ยวกับทางวิชาการของมหาวิทยาลัยล้วน ๆ ไม่เกี่ยวข้องกับการบริหารมหาวิทยาลัย

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัยแห่งรัฐของเนเธอร์แลนด์ได้แบ่งแยกงานของฝ่ายบริหารและฝ่ายวิชาการ ออกเป็นต่างหากจากกันโดยเด็ดขาด ฝ่ายวิชาการของเขาไม่ได้ทำหน้าที่ (DUAL FUNCTIONS) คือ ทำงานทั้งงานด้านบริหารและงานด้านวิชาการอย่างของเรา ทั้งนี้เห็นจะเป็นเพราะเขามีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถสูง ๆ อย่างเหลือเฟือนั่นเอง

แต่อย่างไรก็ตาม BOARD OF CURATORS และ SENATE มีการประสานงานกันภายในอย่างดีเยี่ยม แต่ก็เป็นไปโดยไม่มีภารกิจที่ส่อแสดงแทรกในงานของแต่ละฝ่ายด้วยประการใด ๆ

ประธานของ SENATE ในฐานะอธิการบดีปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็งยิ่ง และอยู่ปฏิบัติงานในสำนักงานมหาวิทยาลัยเป็นประจำ ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างชนิดที่เรียกว่า PERFUNCTORY MANNER กล่าวคือ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัย ติดต่อกับองค์การอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ๆ เจริญหาเงินจากแหล่งต่าง ๆ เช่น PHILANTHROPIC ต่าง ๆ เพื่อนำมาเข้าบำรุงการศึกษาในมหาวิทยาลัย เป็นผู้ประสานงานระหว่างคนบดทุกคณะ ระหว่างฝ่ายบริหารและวิชาการ เท้าที่สังเกตเห็นว่าอธิการบดีเป็นผู้ที่ต้องเดินทางไปต่างประเทศและในประเทศบ่อยที่สุด เพื่อติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการประชุมทางวิชาการ และหน้าทอน ๆ อีกมาก

ในเรื่องงบประมาณของมหาวิทยาลัยนั้น จัดดำเนินการโดย BOARD OF CURATORS ทั้งสิ้น หลังจากที่ BOARD OF CURATORS ส่งผู้แทนไปเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือกับ SENATE มาเรียบร้อยแล้ว งบประมาณที่สำเร็จรูปแล้วนั้นจะถูกส่งโดยตรงไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ต่อจากนั้น งบประมาณจะถูกนำเสนอต่อรัฐสภาเป็นขั้นสุดท้าย

มหาวิทยาลัยของเขาไม่ต้องไปเที่ยววิ่งวุ่นไปขอหรือเจรจากับหน่วยไหนหน่วยนั้นมากมายหลายแห่ง และยุ่งยากสลับซับซ้อนในเรื่องที่จะให้ได้เงินมาดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย ซึ่งการปฏิบัติเช่นนั้น ทำให้กว่าจะได้เงินมาดำเนินการได้ ก็ต้องเหน็ดเหนื่อยกันแทบล้มประดาตาย และผู้หน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการคลังมีความดีความชอบเป็นพิเศษ เพราะมีความสามารถหาเงินมาได้มาก ๆ ด้วยความเหนื่อยยากนักหนา เข้าทำนองมือใครยาว ๑

ทั้งนี้ เพราะรัฐบาลเนเธอร์แลนด์เห็นความสำคัญและจำเป็นของการศึกษา เขาเห็นว่าชาติบ้านเมืองจะเจริญรุ่งเรืองไปไม่ได้ ถ้ามีแต่คนโง่ จึงได้ให้ ACADEMIC FREEDOM แก่การศึกษาให้มากที่สุด และอีกประการหนึ่ง มหาวิทยาลัยแห่งรัฐของเขามีได้มีฐานะเป็นหน่วยหนึ่งหรือกรมหนึ่งในราชการ การปฏิบัติงานทุกอย่างไม่เป็นงานราชการ แต่เป็นการปฏิบัติงานอีกแบบหนึ่ง ตามระเบียบการและกฎเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งคล้อยตามและเหมาะสมกับความก้าวหน้าในทางการสอนและวิจัยของมหาวิทยาลัยเอง คล้าย ๆ กับเป็นเอกชนผู้หนึ่ง มีอิสระเต็มที่ ในวิถีทางของระบอบประชาธิปไตยในยุโรป

เหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้ ACADEMIC FREEDOM ในเนเธอร์แลนด์มีได้อย่างกว้างขวาง ก็คือ ประเทศเนเธอร์แลนด์นั้น แบ่งออกเป็น ๓ ฝ่าย โดยอัตโนมัติ คือ ฝ่ายโรมันคาทอลิก ฝ่ายนิกอล และฝ่ายโปรเตสแตนต์ ทั้ง ๓ ฝ่ายนี้ ต่างก็แข็งแรงมีกำลังพอพัดพอเหยียดกันอยู่ หากการณ์ปรากฏว่า ฝ่ายใดทำอะไรตามชอบใจของตัวมากเกินไป อีกสองฝ่ายจะฉีกกำลังกันเข้าต่อต้านทันที และมหาวิทยาลัยซึ่งตั้งอยู่ตามภาคต่าง ๆ เหล่านี้ จึงมีความโน้มเอียงไปตามนั้นด้วย ฉะนั้น ศาสตราจารย์ผู้ใดลงได้รับการแต่งตั้งจากพระมหากษัตริย์แล้ว ก็มีสิทธิที่จะสอนได้โดยเสรี เว้นเสียแต่ว่า จะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงเท่านั้น จึงจะถูกถอดถอนได้ นักศึกษาก็เช่นเดียวกัน ไม่มีระบบการสอบตกให้ออก แต่เขาก็มีระบบควบคุมคล้ายกันนี้ กล่าวคือ หากนักศึกษาผู้ใดเรียนไม่ได้ความเอาเสียเลยทีเดียว หรือเกเรเกมะเหรุก ศาสตราจารย์ก็จะเรียกตัวมาว่ากล่าว แนะนำให้ลาออกไปเสีย แนะนำให้ไปประกอบอาชีพอย่างอื่น หรือไปเข้าเรียนเปลี่ยนวิชาให้เหมาะสมกับความสามารถของตน ซึ่งปรากฏว่า ร้อยทั้งร้อย เขาเชื่อฟังและยอมลาออกไปโดยดี (ทั้งนี้ เพราะเด็กของเขาถูกปลุกฝังให้มีความหยิ่งในเกียรติของตน ถ้าหากว่ามีอายุพอสมควรที่เขาจะทำงานกรได้แล้ว เขาจะไม่ไปขอเงินพ่อแม่ใช้ หรือเที่ยวขออนุญาตพี่น้องมาใช้จ่ายโดยมิได้ทำงานการให้เป็นการตอบแทนเป็นอันขาด) และในที่สุดก็ไปประสบผลสำเร็จตามที่ได้รับคำแนะนำไป แต่ที่เขาทำเช่นนั้นได้ ก็เพราะเขาเป็นประเทศที่มั่งคั่ง มีหนึ่ง ๆ รัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย เป็นเงิน ๕,๐๐๐ กิลเดอร์ต่อหัว (นักศึกษาจากต่างประเทศผู้ได้รับทุนได้ ๖,๒๐๐ กิลเดอร์) คิดเป็นเงินไทยประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท แต่ในประเทศเราจะกระทำเช่นเขาไม่ได้ เพราะมีทุนน้อยจนเปรียบเทียบกันไม่ได้ มหาวิทยาลัยชั้นดีของเรา รัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนประมาณหัวละ ๕,๐๐๐ บาทต่อปี ฉะนั้น ระบบ RETIRE จึงยังคงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอยู่มาก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นนักการเมืองนั้น น่ากลัวว่าจะมีอำนาจและใช้อิทธิพล FORCE มหาวิทยาลัยได้ เพราะงบประมาณจะต้องผ่านมือ แต่ในทางปฏิบัติหาได้เป็นดังนี้ไม่ ตรงกันข้าม รัฐมนตรีกลับเป็นผู้ที่ COMPROMISE อย่างดีให้แก่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในเรื่องการจัดสรรงบประมาณโดยไม่มีการบีบหรือกด ทั้งนี้ ก็เพราะความร่ำรวยของเขาอย่างหนึ่ง และอีกอย่างหนึ่งก็ต้องระวังตัวให้อยู่ในกรอบแห่งคุณธรรมโดยสภาพการแบ่งออกเป็นฝ่ายถึง ๓ ฝ่าย ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

สำหรับปัญหาเรื่องการบริหารมหาวิทยาลัยแห่งรัฐของไทย และข้อคิดเห็นจะได้กล่าวในฉบับต่อไป.

แนะนำให้รู้จักบ้านเลขที่ ๑ ต.-อ. คุณิต พระนคร

โดย

ถวิล แวศวร

(ต่อจากคราวก่อน)

เป็นอันว่าคุณ ๆ ได้รู้จักเครือญาติของบ้านนี้ไปสองชีวิต
แล้วนะครับ คือ “สำนักบริหารของนายกรัฐมนตรี” และ “สำนัก
ทำเนียบนายกรัฐมนตรี” สำหรับสำนักบริหารของนายกรัฐมนตรี
นั้น ขณะนี้กำลังป่วยขนาดล้มหมอนนอนเปลเขียวແหละครับ
(ถ้าจะเปรียบกับคนธรรมดา ๆ ก็ต้องใช้คำว่า “เจ็บขนาดต้องนอน
หยอดน้ำข้าวต้ม” กันเขียวละ) อาการดูเหมือนเข้าขั้นทรุดแล้ว
และเข้าใจว่าคงจะหมดลมเสียก่อนสิ้นปีเป็นแน่แท้

คราวนี้ผมจะได้พาคุณ ๆ ดลุมบ้านนี้กันต่อไป เรามาเริ่มต้นกันตั้งแต่ประตูทางเข้า
(อย่างที่ผมได้เรียนให้คุณ ๆ ทราบแล้วว่า จะต้องผ่านการซักถามของตำรวจรักษาการณ์เสียก่อน)
เดินตรงเข้าไปเลยครับ (ผ่านประตูเข้ามาประมาณ ๓-๔ ก้าว ถ้าเป็นหน้าม่อม ทางด้าน
ซ้ายมือของคุณ จะเห็นม่อมห้อยระย้า ชวนให้น้ำลายไหลดีนักแล แต่ถ้าไม่ใช่หน้าม่อม
คุณ ๆ ก็จะได้ชมอินทนิลสีม่วงและไม่ประดับหลากสีสองข้างทางที่เดินผ่าน) ทางด้านซ้ายมือของ
คุณจะมีตึกสองชั้นสีไข่ไก่อ่อน ๆ ขนานไปตามถนน และมีหน้ามุขแหลมออกมาสองมุข ตึกนี้
ແหละครับที่ผมจะพาคุณเข้าไปชมและแนะนำให้รู้จัก เป็นตึกที่ทำงานของ “สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี” เรียกกันย่อ ๆ ว่า “สอ.” สำนัก ๆ นี้แบ่งส่วนราชการ ออกเป็น ๔ กอง
คือ กองกลาง กองการประชุมคณะรัฐมนตรี กองนิติกรรม และกองประกาศิต

กองกลาง ทำหน้าที่ทางธุรการทั่วไปของสำนักฯ คือ รับและส่งหนังสือที่เข้ามาและส่งออกไปยังสำนักงานราชการต่าง ๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เก็บรักษาหนังสือราชการ ควบคุมดูแลรักษายานพาหนะของสำนักฯ นี้ ดูแลรักษาห้องสมุด ทำทะเบียนประวัติ ดูแลสวัสดิการของข้าราชการ ดูแลรักษาสถานที่ทำงาน ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม และปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน นอกจากงานที่กล่าวถึงแล้ว ยังทำงานทุกอย่างที่มีได้เป็นหน้าที่ของกองอื่น ๆ เช่น ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องพระราชสาส์นถอนและตั้งทูต สัญญาบัตรตราตั้งกงสุล อนุมัติบัตรรับรองกงสุล เรื่องการทาบตามแต่งตั้งทูตของรัฐบาลต่างประเทศประจำประเทศไทย และเรื่องที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอบุคคลที่จะไปเป็นทูตประจำต่างประเทศ มาขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี กราบบังคมทูลพระกรุณาติดต่อกับองค์พระมหากษัตริย์ในเรื่องต่าง ๆ เช่น ทูตต่างประเทศขอเข้าเฝ้าฯ ถวายสาส์นตราตั้ง ชาวต่างประเทศขอเข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ฯลฯ กองนี้แบ่งออกเป็น ๓ แผนก คือ แผนกรับ-ส่ง (ใช้ชื่อว่า “มรส.”) แผนกโต้ตอบ (ใช้ชื่อว่า “มตต.”) และ แผนกเก็บ (ใช้ชื่อว่า “มณก.”)

เมื่อคุณ ๆ ทราบหน้าที่ของกองกลางแล้ว ผมจะได้พาคูณขึ้นบันไดตึกสำนักฯ นี้ และตลุยกันต่อไป พันหวับนัดไฉนมา คุณจะได้พบกับเคาเตอร์ (ทำคล้าย ๆ กับเคาเตอร์ที่ชานาพรอคอย่างว่านั่นแหละ) หากคุณที่ยังไม่ทันสร้างดี พอพันหวับนัดไฉนมา เห็นเคาเตอร์เข้า อาจจะมีอาการลมส่วานขนเบองบนก้เป็นได้ ยิ่งเป็นในเวลาเช้า ๆ หรือเย็น ๆ ด้วยยิ่งแล้วหม่าย จะมีประชาชนทั้งหลายแห่มามุ่งกันอยู่ที่เคาเตอร์นี้ (ทำท่าทำทางคล้าย ๆ กับว่า “ขอฉีกกิ่งขี้พอกเพือก”) เหตุที่มุ่งกันก็เพื่อต้องการจะลงยี่ห้อแสดงว่า “ฉันทมาทำงานกับเขาเหมือนกันนะจ๊ะ” ที่เคาเตอร์นี้แหละครับ เป็นที่ทำงานของแผนกรับ-ส่ง เขาละ อ๊ะ อย่าเพิ่งเอะอะไปนะครับ ที่แผนกนี้เขามีอะไรดี ๆ อยู่เหมือนกัน ประการที่สำคัญก็คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่หลังเคาเตอร์นี้ส่วนมากหน้าแฉล้ม ๆ หงน้น (บางคนถึงกับได้ผ่านการประกวดเทพีมาแล้วด้วยนะครับ) เพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ที่มีได้เป็นสมาชิกอยู่ในบ้านนี้ ขอกระซิบว่า อย่าได้หาญคิดมิดมิร้ายกับผู้ที่ปฏิบัติงานหลังเคาเตอร์เป็นอันขาด ประเดี้ยวจะหาว่าผมไม่บอก หากคุณต้องการจะติดต่อกับใครซึ่งทำงานอยู่ในตึกนี้ละก็ เร้เข้าไปตามผู้ที่อยู่หลังเคาเตอร์ได้ทันที (การถามได้โปรดประหยัดเวลาหน่อยนะครับ) หน้าที่ของแผนกรับ-ส่ง นี้ก็เหมือน ๆ กันทุก ๆ แห่งแหละครับ เมื่อคุณผ่านแผนกฯ นี้ไปแล้ว ทางซ้ายมือก็เป็นแผนกโต้ตอบ (เราใช้ย่อ ๆ ว่า “มตต.”) อ๊ะ แผนกนี้มันงานไม่เบา

เหมือนกันครับ เช่น ติดต่อโต้ตอบหนังสือราชการในหน้าที่กองกลาง กับเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับหน้าที่ของกองใดโดยเฉพาะ เช่น พระราชสาส์นถอนและตั้งทูต ตราตั้งกงสุล อนุมัติบัตรรับรองกงสุล ยืนยันมติคณะรัฐมนตรีที่ไม่ใช่เรื่องของกองอื่น ๆ ทำคำสั่งทั่วไปของกรม ทำงานในหน้าที่เลขานุการ อ.ก.พ. กรม ฯลฯ

เป็นอันว่า คุณได้ทราบงานในหน้าที่ของแผนกรับ-ส่ง และแผนกโต้ตอบแล้วนะครับ คราวนี้พอผ่านแผนกโต้ตอบไป คุณก็จะพบกับแผ่นภาพแสดงผังที่ตั้งของกองต่าง ๆ ในสำนัก ฯ นี้ (ผมว่า การทำแผนผังแสดงที่ตั้งกองต่าง ๆ นี้ มีความจำเป็นมากทีเดียว เหมาะสำหรับคนภายนอกที่จะมาติดต่อราชการเรื่องแผนผังนี้ ผมเคยถูกใช้ให้ไปติดต่อกับสถานที่ราชการแห่งหนึ่งเป็นตึกมากชั้นพอดู จะหาแผนผังที่ตั้งกองก็ไม่มี กว่าจะติดต่อกันได้ต้องใช้เวลาานานมาก หากทุกกระทรวงทบวงกรมจะนำเอาไปทำดูบ้าง ผมเข้าใจว่า สำนัก ฯ นี้ คงจะไม่ส่งวนลิขิตขึ้นแน่) ผ่านจากแผ่นภาพแผนผังนี้ (ผมว่า อนุญาตให้ผมพาคุณเดินดูไปตามความยาวของตัวตึกจะเหมาะกว่า เพราะว่า กองและแผนกของสำนัก ฯ นี้ มีที่ตั้งอยู่เรียงกัน) เดินเลี้ยวซ้ายสุดตัวตึก คุณก็จะพบกับ -

กองประกาศิต (ใช้ตัวย่อ ๆ ว่า “กปค.” แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๓ แผนก คือ แผนกอาลักษณ์ แผนกราชการกิจจานุเบกษา และแผนกทะเบียนฐานันดร กองนี้มีหน้าที่ดังนี้

งานอาลักษณ์ ได้แก่การดำเนินการเกี่ยวกับการขอพระราชทานยศทหารบก เรือ อากาศ ตำรวจ และยศกองอาสารักษาดินแดน การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การสถาปนาฐานันดรศักดิ์ การสถาปนาสมณศักดิ์ เรื่องเกี่ยวกับการพระศาสนาซึ่งจะต้องนำความกราบบังคมทูล เรื่องตราประจำตำแหน่งในราชการและคณะสงฆ์ ประทับพระราชลัญจกร เก็บและรักษาเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เขียนสัญญาบัตรยศ ประกาศนียบัตรกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เขียนพระราชสาส์น ตราตั้ง อนุมัติบัตร สัตยาบันสาร ฯลฯ นอกจากนั้นแล้ว ยังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติงานหน้าที่ในพระที่นั่งไถลขิดองค์พระมหากษัตริย์อยู่เสมออีกด้วย (คุณ ฯ คงจะเห็นทางโทรทัศน์บ่อย ๆ ซิคครับ เช่น ตอนในหลวงทรงพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้ที่นำเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใส่พานถวายแก่ในหลวง เพื่อพระราชทานแก่ผู้ได้รับคือข้าราชการในกองนี้) การที่จะหยิบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ถวายในหลวงนี้เป็นเรื่องที่จะต้องมีการเตรียมการ และมีพิธีตองมากเอาการอยู่ครับ และจะต้องระวังมิให้เครื่อง

ราชอิสริยาภรณ์นั้น ๆ สืบกันด้วย เช่น เครื่องอิสริยาภรณ์ของสตรี หรือข้าราชการใดได้รับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใด ก็จะต้องจัดเตรียมการเอาไว้อ่วงหน้า เพื่อป้องกันมิให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ๆ สืบกัน)

จัด พิมพ์หนังสือราชกิจจานุเบกษา โดยจัดรวบรวมบรรดาบทกฎหมายต่าง ๆ ประกาศพระบรมราชโองการ ประกาศและแจ้งความที่เกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายและพระบรมราชโองการ และเรื่องที่กระทรวงทบวงกรมต่างๆ เห็นว่าจำเป็นที่จะต้องประกาศให้ประชาชนทราบ พิมพ์ลงในหนังสือราชกิจจานุเบกษา ซึ่งถือว่าเป็นเอกสารหลักฐานที่สำคัญของทางราชการ

งานที่เกี่ยวกับการทะเบียนฐานันดร คือ จัดทำและรักษาทะเบียนผู้ได้รับพระราชทาน ยศฐานันดรศักดิ์ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตลอดจนการเรียกคืนและรับคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ซึ่งผู้ได้รับพระราชทานจะต้องส่งคืนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้อบังคับ

กองประกาศิตซึ่งคุณได้ทราบหน้าที่แล้วนั้น ตั้งอยู่ตรงมุมสุดของตัวตึกด้านทิศใต้ และเป็นทั้งงานของแผนกอาลักษณ์ด้วย พอคุณก้าวผ่านบังดาเข้าไป จะพบกับเจ้าหน้าที่บางคน กำลังนั่งเขียนประกาศนียบัตรบ้าง สัญญาบัตรบ้าง พระราชสาส์น ตรารัตน บ้าง ฯลฯ งานพวกนี้จะต้องใช้เขียนด้วยลายมือสวยงาม ๆ ทั้งนั้น เพื่อความเข้าใจอันดี ผมจะได้เจ้าหน้าที่ของแผนกอาลักษณ์ให้คุณ ๆ ได้ทราบดังนี้

๑. ดำเนินการเรื่องการขอพระราชทานยศทหาร ดำรวจและยศกองอาสารักษาดินแดน ตลอดจนการขอพระบรมราชานุญาตถอดยศ ถอดถอนฐานันดรศักดิ์ สมนศักดิ์

๒. ดำเนินการเรื่องการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุกชนิด การขอพระราชทานเหรียญลูกเสือสรรเสริญ และการพระราชทานเหรียญดวงพระองค์ เช่น เหรียญรัตนาภรณ์ เหรียญราชรุจิ เป็นต้น การขอพระบรมราชานุญาตประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญของต่างประเทศ

๓. ดำเนินการในเรื่องการสถาปนาอิสริยยศ อิสริยศศักดิ์ และสมณศักดิ์ชั้นหิรัญบัฏ สุพรรณบัฏ การขอพระราชทานเลื่อนและตั้งสมณศักดิ์ชั้นสัญญาบัตร และพระสมณศักดิ์ขอพระบรมราชานุญาตลาสิกขา

๔. ดำเนินการเรื่องการขอพระราชทานวิสุงคามสีมา ขอพระราชทานยกวัดราษฎร์ขึ้น เป็นอารามหลวง ขอพระราชทานยกชั้นพระอารามและการยุบเลิกวัด

๕. ดำเนินการเรื่องการขอพระบรมราชานุญาตใช้ตราประจำตำแหน่งในราชการและ
คณะสงฆ์ การขอใช้เครื่องประกอบราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายประจำหมู่คณะ สมาคม สโมสร
ตลอดจนการทำและรักษาทะเบียนตราตำแหน่งในราชการและคณะสงฆ์

๖. ดำเนินการเรื่องพระกฐินพระราชทานประจำปี การถวายพระราชกุศลพระกฐินพระ
ราชทาน และถวายพระราชกุศลข้าราชการลาอุปสมบท

๗. จัดประทับพระราชลัญจกรประจำแผ่นดินและสำหรับแผ่นดิน

๘. เขียนหนังสือบรรจงในเอกสารสำคัญของทางราชการ เช่น สัญญาบัตรประกาศ-
นียบัตร พระราชสาส์น ตราตั้ง อนุมัติบัตร สัตยาบันสาร และอื่น ๆ ซึ่งผู้บังคับบัญชาสั่งให้
เขียน

๙. ดำเนินการเรื่องพระกฐินพระราชทานสำนักนายกรัฐมนตรี้ ข้าราชการสำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีลาอุปสมบท

๑๐. ทำหน้าที่เป็นสารบรรณของกองประกาศิต ดำเนินการในเรื่องหนังสือเข้า หนังสือ
ออก ตลอดจนการเสนอหนังสือและอื่น ๆ

งานของแผนกอาลักษณ์เกี่ยวกับพระราชพิธี และพระศาสนานี้ เป็นงานที่ถูกจับยุ่ง
ยากมากเอาการ จะต้องปฏิบัติด้วยความละเอียด รอบคอบ นอกจากจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตาม
ระเบียบข้อบังคับและกฎหมายแล้ว ยังจะต้องให้เป็นไปตามขนบธรรมเนียมประเพณีอย่าง
เคร่งครัด และจะต้องปฏิบัติในด้านการพระศาสนาอีกด้วย ฉะนั้น การปฏิบัติดำเนินการจึง
ต้องให้เป็นที่เรียบร้อย ถูกต้องตามประเพณีที่กาลเวลาอยู่เสมอ ทั้งนี้ ก็เพราะว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้อง
ด้วยพระเกียรติยศของพระมหากษัตริย์ และยังมีหน้าที่ที่จะต้องเข้าปฏิบัติงาน ในที่ ใกล้ชิดกับองค์
พระมหากษัตริย์ในทมหาสมาคมทั้งในและนอกพระราชฐานอยู่เป็นประจำ งานที่แผนกนี้จะ
ต้องปฏิบัติด้วยความละเอียดรอบคอบและต้องใช้ผู้ท่งเงินจัดงานเป็นพิเศษอีกอย่างหนึ่ง คือ งาน
เรียบเรียงประกาศพระบรมราชโองการสถาปนาฐานันดร พระราชวงศ์และพระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์
ชั้นหิรัญบัฏ สุพรรณบัฏ ผู้ปฏิบัติงานนี้ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและจัดเจนใน
ขนบธรรมเนียมราชประเพณี ตลอดจนการพระศาสนาเป็นอย่างดีอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน
การเข้าปฏิบัติงานต่อเฉพาะพระพักตร์ของพระมหากษัตริย์ ต้องใช้ไหวพริบมีสมาธิแน่นแน่วและ
มีความเด็ดขาด สามารถจัดปัญหาเฉพาะหน้าให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี ทั้งยังต้องควบคุมดูแลรับผิดชอบ
ให้งานดำเนินไปโดยความเรียบร้อย งดงามและถูกต้องตามราชประเพณี สัมพระเกียรติยศ
ของพระมหากษัตริย์ อีกด้วย (ยังมีต่อ)

บทสนทนาภาษาอังกฤษ

ประวิณ สุจริตกุล M.A. (Oxon)

ตอนที่ 5

รุ่ง รักเรียน แวะไปเยี่ยมเยียน ธนิต ถนนัดสอน ที่บ้าน

- ร. Hello, Thanit.
- ธ. Hi, Rung! What brings you here?
- ร. Oh! I just wanted to come round and see you. So here I am.
- ธ. Thanks. That's very good of you. Actually I've been wondering how you are and how you are getting on with your English.
- ร. I've been wondering how you are too. It's more than a week since we had dinner together at that fashionable restaurant along Petchaburi (Extension) Road.
- ธ. You mean "Ban Khaew Ruan Khwan" . . . yes. It's nine days we haven't seen each other, to be exact. By the way, what have you been doing all this time, apart from your work at the office, of course?
- ร. The usual, Thanit. I've been getting a bit of enjoyment out of life by going around with friends, playing tennis and seeing pictures.
- ธ. Good! That's how to really live, Rung. But what about your English. Surely you haven't been neglecting it.
- ร. No, . . . never. I was going to mention it last. Because I consider improving my English the most important of my activities. Besides, I do get a lot of pleasure from simply trying to write and speak it well.
- ธ. So you've been spending your time to your best advantage.
- ร. I suppose so.

๕. Excellent! Now, Rung, talking about improving your English you may remember that I have so far recommended a few things as a sort of learning aids . . . . . English newspapers, books and things like that and also the help of native speakers of this language. Well, I haven't mentioned all the books I have in mind for you. So now that you're here I might as well suggest another extremely useful book . . . here it is . . . "Essential Idioms in English for the Foreign Born."
๖. Good! Thait, Thank you, I just don't know how to thank you. There can never be a better friend than you.
๗. Don't be silly! Wait, don't interrupt me yet. Let me explain how useful this book could be to you. It presents essential idioms in such a way that students can easily grasp their meanings. Then there are exercises to test their understanding of such idioms. In other words, this book not only teaches you idioms but also provides exercise to make sure that you do understand the meaning of each idiom you have learnt and, equally important to make sure that you do remember what you have just learnt.

.....

Take Lesson I, for instance. Have a look . . . . .

รุ่ง รักรเรียน รักรกรกรกรวดปฏิบัติตาม ข้างล่างนี้เป็นเนื้อหาบางส่วนของบทเรียน
บทที่ 1

1. to get on: (to enter, board)

[1] I always get on the bus at 34th. Street. [2] William gets on the subway at the same station every morning.

2. to get off: (to leave, descend from)

[1] Helen got off the bus at 42nd. Street. [2] At what station do you usually get off the subway?

3. to put on : (to place on oneself—said particularly of clothes)

[1] Mary put on her hat and left the room. [2] Why is John putting on his hat and coat?

.....

๖. You see . . . . . It gives the meanings of a particular idiom first, then explain them in actually contexts. This is a very simple but clear method of explanation.

๗. I agree, Phanit. I must get a copy of this book.

๘. Now let's have a look at some questions in the Exercises . . . . .

A. Substitute, in place of the underlined word or words, the corresponding idiomatic expression indicated in parenthesis :

.....

5. Helen **placed on herself** her new hat and stood admiring herself in the mirror. (put.....)

.....

8. We **boarded** the bus at Broadway and 79th. Street. (get.....)

9. The bus was so crowded that we had difficulty in **leaving**. (get.....)

๖. Since you have learnt the meanings of the idioms for these three questions, you can supply the correct answer for each one almost as soon as you finish reading it. . . . . **put on** for question 5, **get on** for question 8 and **get off** for question 9.

. . . . . Simple, isn't it?

๗. Yes, and thanks once again. I have troubled you enough about my English to day. So let's talk about something else for a change.

๘. O. K.

กฎหมาย

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๐๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

เป็นปีที่ ๒๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการปกครองท้องที่ นำนัดทุกข์ นำรุงสุข บำรุงรักษาความสงบเรียบร้อย ส่งเสริมการประกอบอาชีพ ส่งเสริม ความคุมและคุ้มครองการใช้แรงงาน และรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

มาตรา ๒๐ ราชการกระทรวงมหาดไทย แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการปกครอง
- (๔) กรมการพัฒนาชุมชน
- (๕) กรมตำรวจ
- (๖) กรมที่ดิน
- (๗) กรมประชาสงเคราะห์
- (๘) กรมโยธาเทศบาล
- (๙) กรมราชทัณฑ์

- (๑๐) กรมแรงงาน
  - (๑๑) กรมอัยการ
  - (๑๒) สำนักผังเมือง
- ให้สำนักผังเมืองเป็นทบวงการเมืองมีฐานะเป็นกรม”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๕๓ วันที่ ๒๘ ต.ค. ๒๕๐๘

พระราชบัญญัติ

ระเบียบการนับเวลาราชการที่ผู้คุณในระหว่างเวลาประกาศ
ใช้กฎอัยการศึกของคณะปฏิวัติ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑

พ.ศ. ๒๕๐๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

เป็นปีที่ ๒๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้ระเบียบการนับเวลาราชการที่ผู้คุณในระหว่างเวลาประกาศใช้กฎอัยการศึกของ คณะปฏิวัติ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบการนับเวลาราชการที่ผู้คุณในระหว่างเวลาประกาศใช้กฎอัยการศึกของคณะปฏิวัติ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๐๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ คำว่า “ข้าราชการ” ให้หมายความถึงข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๔ เวลาราชการของข้าราชการภายหลังวันที่ประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา และเป็นเวลาในระหว่างที่ประกาศใช้กฎอัยการศึกของคณะปฏิวัติ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑ ยังคงใช้บังคับอยู่ มิให้นับเป็นเหตุยกเว้นตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และมาตรา ๒๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๙๓ วันที่ ๒๘ ต.ค. ๒๕๐๘

พระราชบัญญัติ

โอนกิจการบริหารของกรมประชาสัมพันธ์
กระทรวงมหาดไทย เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการของส่วนแรงงาน
ไปเป็นของกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

พ.ศ. ๒๕๐๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

เป็นปีที่ ๒๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรโอนกิจการบริหารของกรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการของส่วนแรงงาน ไปเป็นของกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในรัฐธรรมนูญสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารของกรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการของส่วนแรงงานไปเป็นของกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๐๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้โอนบรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการ ของกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการ ของส่วนแรงงานที่มีอยู่ และบรรดาอำนาจและหน้าที่ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์และผู้อำนวยการส่วนแรงงานและของเจ้าหน้าที่ในกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการของส่วนแรงงาน ไปเป็นอำนาจและหน้าที่ของกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย และอธิบดีกรมแรงงานและของเจ้าหน้าที่ในกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้สิน ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการของส่วนแรงงาน ไปเป็นของกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๕๓ วันที่ ๕ พ.ย. ๒๕๐๘

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๓๔ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมอนามัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๓๘ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานบัญชีจัตวา	เสมียนพนักงาน	
พนักงานวิทยาศาสตร์จัตวา	”	
พนักงานอนามัยจัตวา	”	
ครูจัตวา	”	
ช่างจัตวา	”	
ช่างเครื่องเรือจัตวา	”	
นายท้ายเรือจัตวา	”	
ผดุงครรภ์อนามัยจัตวา	”	
โภชนากรจัตวา	”	
ผู้ช่วยพยาบาลจัตวา	”	
พยาบาลอนามัยจัตวา	”	
ทันตอนามัยจัตวา	”	
อนามัยอำเภอจัตวา	”	ที่ทำการอนามัยอำเภอ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
พนักงานการต่างประเทศตรี	ประจำแผนก	
พนักงานวิทยาศาสตร์ตรี	”	
พนักงานอนามัยตรี	”	

(๖)

ปีที่ 10 ฉบับที่ 12 วารสารข้าราชการ

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ช่างตรี	ประจำแผนก	
นายช่างตรี	”	
โภชนาการตรี	”	
นักบัญชีตรี	”	
นักสถิติตรี	”	
นักสังคมสงเคราะห์ตรี	”	
นักสุขศึกษาตรี	”	
สถาปนิกตรี	”	
เภสัชกรตรี	”	
ครูพยาบาลตรี	”	
ผู้ช่วยพยาบาลตรี	”	
พยาบาลอนามัยตรี	”	
ทันตอนามัยตรี	”	
อนามัยอำเภอตรี	”	ที่ทำการอนามัยอำเภอ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
พนักงานการต่างประเทศโท	หัวหน้าแผนก	
พนักงานวิทยาศาสตร์โท	”	
พนักงานอนามัยโท	”	
หัวหน้าธุรการโท	”	
ช่างโท	”	
นายช่างโท	”	
โภชนาการโท	”	
นักบัญชีโท	”	
นักสถิติโท	”	
นักสังคมสงเคราะห์โท	”	
นักสุขศึกษาโท	”	
สถาปนิกโท	”	
เภสัชกรโท	”	
ครูพยาบาลโท	”	
พยาบาลอนามัยโท	”	
ทันตอนามัยโท	”	
ทันตแพทย์โท	”	
นายสัตวแพทย์โท	”	

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
นายแพทย์อำนวยการอำเภอโท	หัวหน้าแผนก	ที่ทำการอนามัยอำเภอ ในฐานะหัวหน้าแผนก
นายแพทย์โท	”	
นายแพทย์โทหัวหน้าหน่วย	”	ส่วนราชการหน่วย ในฐานะหัวหน้าแผนก
นายแพทย์โทหัวหน้าสถานีอนามัย	”	สถานีอนามัย ในฐานะหัวหน้าแผนก
นายแพทย์อำนวยการจังหวัดโท	”	ที่ทำการอนามัยจังหวัด ในฐานะหัวหน้าแผนก
พนักงานวิทยาศาสตร์เอก	หัวหน้ากอง	
นายช่างเอก	”	
โภชนากรเอก	”	
นักสุขศึกษาเอก	”	
ทันตแพทย์เอก	”	
นายแพทย์เอก	”	
นายแพทย์เอกหัวหน้าหน่วย	”	ส่วนราชการหน่วย ในฐานะหัวหน้ากอง
ผู้อำนวยการโรงพยาบาล	”	โรงพยาบาล ในฐานะหัวหน้ากอง
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรม	”	ศูนย์ฝึกและอบรม ในฐานะหัวหน้ากอง
นายแพทย์อำนวยการจังหวัดเอก	”	ที่ทำการอนามัยจังหวัด ในฐานะหัวหน้ากอง
ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง	”	
เลขานุการกรม	”	สำนักงานเลขานุการกรม ในฐานะหัวหน้ากอง
นายแพทย์พิเศษโรคเรื้อน	ผู้อำนวยการกอง	
นายแพทย์พิเศษผู้อำนวยการพัฒนาการอนามัย	”	สำนักงานพัฒนาการอนามัย ในฐานะผู้อำนวยการกอง
นายแพทย์พิเศษผู้อำนวยการโรงพยาบาลโรคปอด	”	โรงพยาบาล ในฐานะผู้อำนวยการกอง
ผู้อำนวยการส่วน	”	ส่วน ในฐานะผู้อำนวยการกอง
ผู้เชี่ยวชาญวัณโรค	รองอธิบดี	
นายแพทย์ใหญ่	”	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. พิบิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๘๒ วันที่ ๒๖ ต.ค. ๒๕๐๘

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๓๕ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมการข้า

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมการข้า กระทรวงเกษตร

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๓๖ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานบัญชีจัตวา	เสมียนพนักงาน	
พนักงานข้าวจัตวา	”	
พนักงานข้าวจำเภोजัตวา	”	ส่วนราชการการข้าวจำเภอ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่า หัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยพนักงานข้าวจำเภोजัตวาประจำกิ่งอำเภอ	”	
ช่างจัตวา	”	
ช่างศิลป์จัตวา	”	
พนักงานบัญชีตรี	ประจำแผนก	
พนักงานข้าวดู	”	
พนักงานข้าวจำเภอตรี	”	ส่วนราชการการข้าวจำเภอ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่า หัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยพนักงานข้าวจังหวัดตรีประจำกิ่งอำเภอ	”	
ผู้ช่วยพนักงานข้าวจังหวัดตรี	”	
ช่างตรี	”	
ช่างภาพตรี	”	
ช่างศิลป์ตรี	”	

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
นายช่างตรี	ประจำแผนก	
นักเกษตรตรี	”	
นักบัญชีตรี	”	
นักวิทยาศาสตร์ตรี	”	
พนักงานข้าวโท	หัวหน้าแผนก	
พนักงานข้าวจังหวัดโท	”	ส่วนราชการการข้าวประจำจังหวัด ในฐานะหัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยพนักงานข้าวจังหวัดโท	”	
ช่างโท	”	
นักเกษตรโท	”	
นักบัญชีโท	”	
นักวิทยาศาสตร์โท	”	
บุคลากรโท	”	
หัวหน้าสถานีทดลอง	”	สถานีทดลอง ในฐานะหัวหน้าแผนก
พนักงานข้าวจังหวัดเอก	หัวหน้ากอง	ส่วนราชการการข้าวประจำจังหวัด ในฐานะหัวหน้ากอง
นักเกษตรเอก	”	
นักวิทยาศาสตร์เอก	”	
ผู้ตรวจการข้าว	”	
เลขานุการกรม	หัวหน้ากอง	สำนักงานเลขานุการกรม ในฐานะ หัวหน้ากอง
นักเกษตรพิเศษ	ผู้อำนวยการกอง	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๕๓ วันที่ ๒๘ ต.ค. ๒๕๐๘

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๓๖ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมทางหลวง

อาศัยอำนาจ ตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมทางหลวง กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๘๖ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ช่างจัตวา	เสมียนพนักงาน	
ช่างภาพจัตวา	”	
นายท้ายเรือจัตวา	”	
พยาบาลจัตวา	”	
พนักงานบัญชีตรี	ประจำแผนก	
พนักงานพัสดุตรี	”	
พนักงานวิทยาศาสตร์ตรี	”	
ช่างตรี	”	
นายช่างตรี	”	
นักบัญชีตรี	”	
นักวิทยาศาสตร์ตรี	”	
นักสถิติตรี	”	
นิติกรตรี	”	
ทันตอนามัยตรี	”	
พยาบาลตรี	”	
เภสัชกรตรี	”	
สถาปนิกตรี	”	

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
พนักงานบัญชีโท	หัวหน้าแผนก	
พนักงานพัสดุโท	”	
หัวหน้าธุรการโท	”	
ช่างโท	”	
ช่างโทแขวงการทาง	”	แขวงการทาง ในฐานะหัวหน้าแผนก
นายช่างโท	”	
นายช่างโทแขวงการทาง	”	แขวงการทาง ในฐานะหัวหน้าแผนก
นักบัญชีโท	”	
นิติกรโท	”	
ทันตแพทย์โท	”	
นายแพทย์โท	”	
บรรณารักษ์โท	”	
เภสัชกรโท	”	
พนักงานการเงินเอก	หัวหน้ากอง	
พนักงานบัญชีเอก	”	
ช่างเอก	”	
ช่างเอกแขวงการทาง	”	แขวงการทาง ในฐานะหัวหน้ากอง
ช่างเอกเขตการทาง	”	เขตการทาง ในฐานะหัวหน้ากอง
นายช่างเอก	”	
นายช่างเอกแขวงการทาง	”	แขวงการทาง ในฐานะหัวหน้ากอง
นายช่างเอกเขตการทาง	”	เขตการทาง ในฐานะหัวหน้ากอง
นักบัญชีเอก	”	
นายแพทย์เอก	”	
นายด่านเก็บค่าธรรมเนียมเอก	”	ด่านเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทาง ในฐานะหัวหน้ากอง
เลขานุการกรม	หัวหน้ากอง	สำนักงานเลขานุการกรม ในฐานะ หัวหน้ากอง
นายช่างพิเศษการทางด่าน	ผู้อำนวยการกอง	ด่านการทางในฐานะผู้อำนวยการกอง
นายช่างใหญ่ฝ่ายก่อสร้าง	รองอธิบดี	
นายช่างใหญ่ฝ่ายบำรุงรักษา	”	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๕๖ วันที่ ๕ พ.ย. ๒๕๐๘

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๓๗ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๐๐ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานการต่างประเทศตรี	ประจำแผนก	
นักสถิติตรี	”	
นักบัญชีตรี	”	
นิติกรตรี	”	
พนักงานการต่างประเทศโท	หัวหน้าแผนก	
ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการโท	”	
นักบัญชีโท	”	
นักวิจัยโท	”	
นิติกรโท	”	
ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการเอก	หัวหน้ากอง	
นักวิจัยเอก	”	
นิติกรเอก	”	
หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการเรื่องรางวัลรัฐคุช	”	สำนักงานคณะกรรมการเรื่องรางวัลรัฐคุช ในฐานะหัวหน้ากอง
ผู้อำนวยการส่วน	ผู้อำนวยการกอง	ส่วน ในฐานะผู้อำนวยการกอง

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ปรึกษาสำนักนายกรัฐมนตรี	อธิบดี ปลัดกระทรวง	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๘๖ วันที่ ๘ พ.ย. ๒๕๐๘

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๓๘ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๘๑ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานเลขจัตวา	เสมียนพนักงาน	
พนักงานเลขตรี	ประจำแผนก	
นักเกษตรตรี	”	
นักบัญชีตรี	”	
วิทยาการตรี	”	
เศรษฐกรตรี	”	
นักเกษตรโท	หัวหน้าแผนก	
นักบัญชีโท	”	
นักสถิติโท	”	
บรรณารักษ์โท	”	
วิทยาการโท	”	
เศรษฐกรโท	”	

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
นักบัญชีเอก	หัวหน้ากอง	
วิทยากรเอก	”	
เศรษฐกรเอก	”	
เลขานุการกรม	”	สำนักงานเลขานุการกรม ในฐานะ หัวหน้ากอง
วิทยากรพิเศษ	ผู้อำนวยการกอง	
ผู้อำนวยการส่วน	”	ส่วน ในฐานะผู้อำนวยการกอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๘๖ วันที่ ๕ พ.ย. ๒๕๐๘

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๓๘ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมการسنเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมการسنเทศ กระทรวงเศรษฐการ

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๑๘ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานสืบราคาสินค้าจัดวา	เสมียนพนักงาน	
พนักงานบัญชีจัดวา	”	
พนักงานสืบราคาสินค้าตรี	ประจำแผนก	
นักสถิติตรี	”	
เศรษฐกรตรี	”	
ช่างศิลปตรี	”	
นายช่างศิลปตรี	”	
นักสถิติโท	หัวหน้าแผนก	
เศรษฐกรโท	”	
ผู้ช่วยหัวหน้ากอง	”	
ผู้อำนวยการสนเทศ	หัวหน้ากอง	
เลขาธิการกรม	”	ตำแหน่งเลขานุการกรม ในฐานะหัวหน้ากอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๒๐ (พ.ศ. ๒๕๐๗)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมการพัฒนารัฐบาล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมการพัฒนารัฐบาล กระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๖๒ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ช่างจัตวา	เสมียนพนักงาน	
พยาบาลจัตวา	”	
พัฒนากรจัตวา	”	
เกษมรัฐกรตรี	ประจำแผนก	
ช่างตรี	”	
ช่างศิลปตรี	”	
ช่างภาพตรี	”	
นักเกษตรตรี	”	
นักวิจัยตรี	”	
นักสถิติตรี	”	
วิทยากรตรี	”	
เศรษฐกรตรี	”	
สันตนากรตรี	”	
สถาปนิกตรี	”	
พัฒนากรตรี	”	
พัฒนานาเทศกัตรี	”	

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พัฒนาการอำเภอตรี	ประจำแผนก	ที่ทำการพัฒนาชุมชนอำเภอ ใน ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่า หัวหน้าแผนก
นักวิจัยโท	หัวหน้าแผนก	
วิทยากรโท	”	
สถาปนิกโท	”	
พัฒนากรโท	”	
พัฒนานิเทศก์โท	”	
พัฒนาการจังหวัดโท	”	ที่ทำการพัฒนาชุมชนจังหวัด ใน ฐานะหัวหน้าแผนก
พัฒนาชุมชนเขต	หัวหน้ากอง	สำนักงานพัฒนาชุมชนเขต ในฐานะ หัวหน้ากอง
เลขานุการกรม	”	สำนักงานเลขานุการกรม ในฐานะ หัวหน้ากอง
ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาชุมชน	ผู้อำนวยการกอง	สำนักงานศูนย์พัฒนาชุมชน ในฐานะ ผู้อำนวยการกอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๘๖ วันที่ ๘ พ.ย. ๒๕๐๘

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๒๓ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๖๑ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานสหกรณ์จัตวา	เสมียนพนักงาน	
ช่างเครื่องเรือจัตวา	”	
ช่างจัตวา	”	
นายท้ายเรือจัตวา	”	
พนักงานสหกรณ์ตรี	ประจำแผนก	
ช่างตรี	”	
นายช่างตรี	”	
นักสังคมสงเคราะห์ตรี	”	
นักสหกรณ์ตรี	”	
สหกรณ์อำเภอตรี	”	ที่ทำการสหกรณ์อำเภอ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยสหกรณ์จังหวัดตรี	”	
พนักงานสหกรณ์โท	หัวหน้าแผนก	
นายช่างโท	”	
นักสืบสอบสวนโท		

(๒๐)

ปีที่ 10 ฉบับที่ 12 วารสารข้าราชการ

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
นักสหกรณ์โท	หัวหน้าแผนก	
สหกรณ์อำเภอโท	”	ที่ทำการสหกรณ์อำเภอ ในฐานะ หัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยสหกรณ์จังหวัดโท	”	
สหกรณ์จังหวัดโท	”	ที่ทำการสหกรณ์จังหวัด ในฐานะ หัวหน้าแผนก
พนักงานสหกรณ์เอก	หัวหน้ากอง	
สหกรณ์จังหวัดเอก	”	ที่ทำการสหกรณ์จังหวัด ในฐานะ หัวหน้ากอง
ผู้ตรวจราชการสหกรณ์	”	
วิทยากรพิเศษ	ผู้อำนวยการกอง	
ผู้ตรวจราชการกระทรวง (ชั้น ๑)	อธิบดี	
ที่ปรึกษา	”	
ที่ปรึกษาทั่วไป	”	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๕๖ วันที่ ๕ พ.ย. ๒๕๐๘

กฏ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๒๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมบัญชีกลาง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฏ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฏ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฏ ก.พ. ฉบับที่ ๔๖๗ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานคูเงินจัตวา	เสมียนพนักงาน	
พนักงานบัญชีจัตวา	”	
พนักงานคูเงินตรี	ประจำแผนก	
พนักงานบัญชีตรี	”	
นิติกรตรี	”	
นักบัญชีตรี	”	
นักวิชาการคลังตรี	”	
ผู้ช่วยคลังอำเภอตรี	”	
ผู้ช่วยคลังจังหวัดตรี	”	
พนักงานคูเงินโท	หัวหน้าแผนก	
คลังอำเภอโท	”	ที่ทำการคลังอำเภอ ในฐานะหัวหน้าแผนก
คลังจังหวัดโท	”	ที่ทำการคลังจังหวัด ในฐานะหัวหน้าแผนก
นิติกรโท	”	
นักบัญชีโท	”	
นักวิชาการคลังโท	”	
ผู้ช่วยคลังจังหวัดโท	”	
ผู้ช่วยคลังเขต	”	

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
คลังจังหวัดเอก	หัวหน้ากอง	ที่ทำการคลังจังหวัด ในฐานะหัวหน้ากอง
คลังเขต	„	สำนักงานคลังเขต ในฐานะหัวหน้ากอง
นิติกรเอก	„	
นักบัญชีเอก	„	
นักวิชาการคลังเอก	„	
ผู้ช่วยผู้อำนวยการคลังเขต	„	
ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง	„	
เลขานุการกรม	„	สำนักงานเลขานุการกรม ในฐานะหัวหน้ากอง
นักบัญชีพิเศษ	ผู้อำนวยการกอง	
ผู้อำนวยการคลังเขต	„	สำนักงานคลังเขต ในฐานะผู้อำนวยการกอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๘๖ วันที่ ๘ พ.ย. ๒๕๐๘

ระเบียบ

ด่วนมาก

ที่ สร ๐๕๐๑/ว. ๑๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๘

เรื่อง นายพัฒนา สุวรรณพาณิชย์ ข้าราชการลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศ
เวียดนาม (เวียดนามกระทรวง ทบวง กรม)

ด้วยสำนักงาน ก.พ. รายงานมาว่า กระทรวงมหาดไทยได้อนุมัติให้ นายพัฒนา สุวรรณพาณิชย์ ข้าราชการ สังกัดกรมการปกครอง ออกเดินทางไปศึกษาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ณ สหรัฐอเมริกา มีกำหนดเวลา ๒ ปี ด้วยทุน เอ.ไอ.ดี. ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๐๘ ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้ตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่าข้าราชการผู้นี้ไปศึกษา วิชาโดยมีอายุเกิน ๔๐ ปี (เกิดวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๔๖๔) อันเป็นการมิชอบด้วยระเบียบการลาไปศึกษาวิชาเพิ่มเติม ณ ต่างประเทศ ตามนัยหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว. ๑๗๓/๒๔๕๓ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๔๕๓ จึงได้ สอบถามข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ไปยังกระทรวงมหาดไทย และได้รับตอบว่าข้าราชการผู้นี้ได้รับทุน เอ.ไอ.ดี. ไปศึกษา จึงถือว่าเป็นทุนที่ทางการจัดส่งมิใช่เป็นการลาไปศึกษาวิชา ซึ่ง ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วเห็นว่า ตามข้อเท็จจริง ปรากฏว่าเป็นกรณีลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ โดยมีได้ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้ดังกล่าว กล่าวคือ มีอายุเกิน ๔๐ ปี ตามที่กำหนดไว้สำหรับข้าราชการลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ จึงลงมติให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๐๘ ลงมติว่า ข้าราชการที่จะได้รับอนุญาตหรือ กระทรวง ทบวง กรม จะส่งไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ไม่ว่าจะ เป็นโดยทุนของผู้ใดก็ตาม ในเรื่องกำหนดอายุของผู้ที่จะ ไปศึกษาให้ปฏิบัติตามระเบียบการลาไปศึกษาวิชาเพิ่มเติม ณ ต่างประเทศของข้าราชการพลเรือนและตุลาการเหมือนกัน เว้นแต่ถ้ามีเหตุผลเป็นกรณีพิเศษจะอนุญาตหรือจะส่งผู้ที่มีอายุเกินกำหนดไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ก็ให้ขออนุมัติคณะ รัฐมนตรีเป็นราย ๆ ไป สำหรับรายนี้อนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

จึงขอขึ้นชั้นมาเพื่อถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธิ์

(นายมนูญ บริสุทธิ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๘

เรื่อง อนุมัติให้องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ได้รับสิทธิบางประการ ในการรับทำการขนส่งให้แก่หน่วยราชการ และรัฐวิสาหกิจ

เวียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

อ้างถึง ระเบียบสำนักงานกฤษฎีกาว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๒

ตามระเบียบสำนักงานกฤษฎีกาที่อ้างถึง กำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม ใดที่ประสงค์จะจ้างหน่วยราชการ โรงงาน หรือสถานศึกษา ของทางราชการ องค์การรัฐบาลหรือบริษัทซึ่งรัฐบาลมีหุ้นอยู่เกินกว่าร้อยละห้าสิบ ทำหรือผลิต สิ่งของต่าง ๆ ซึ่งหน่วยราชการ โรงงาน หรือสถานศึกษาของทางราชการ องค์การรัฐบาลหรือบริษัทซึ่งรัฐบาลมีหุ้นอยู่ เกินร้อยละห้าสิบ แห่งนั้น ๆ เป็นผู้ทำหรือผลิตเอง เมื่อได้รับอนุมัติจากกฤษฎีกาแล้ว ให้จ้างเป็นกรณีพิเศษโดยไม่ต้องทำการประกวดราคาหรือสืบราคานั้น

กระทรวงคมนาคมเสนอว่า องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ในการรับส่งสิ่งของและพัสดุภัณฑ์ให้แก่หน่วย ราชการและรัฐวิสาหกิจนั้น จะต้องมี การประกวดราคาหรือสืบราคาตามระเบียบสำนักงานกฤษฎีกา ซึ่งปรากฏว่ามีข้อ ขัดข้องหลายประการ และโดยเหตุที่องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์เป็นรัฐวิสาหกิจ ดำเนินการมีมาตรฐานในด้าน บริการ และอัตราขนส่งที่แน่นอน ทั้งเป็นอัตราที่ไม่สูงกว่าเอกชนดำเนินการ จึงขออนุมัติท่านนายกรัฐมนตรีให้องค์การ รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ รับทำการขนส่งให้แก่หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจได้เป็นกรณีพิเศษ โดยไม่ต้องมีการ ประกวดราคาหรือสืบราคา ดังเช่นที่องค์การและรัฐวิสาหกิจอื่น ๆ ได้รับสิทธินี้มาแล้ว

ท่านนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว มีบัญชาอนุมัติตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ จึงเวียนขึ้นชั้นมาเพื่อแจ้ง ให้ส่วนราชการในสังกัดทราบ และถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พลโท บุญเรือน บัวจรรยา

(บุญเรือน บัวจรรยา)

รองปลัดสำนัก ฯ รัชการวาทราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

การเข้าถึงประชาชน

โดย สนิท สัมครการ

กรมสหกรณ์ที่ดิน

“การเข้าถึงประชาชน” หรืออีกนัยหนึ่ง ความสามารถ ทำความเข้าใจกับประชาชนได้ถึงขนาดที่ประชาชนยอมให้ความร่วมมือช่วยเหลือและเห็นอกเห็นใจต่อการปฏิบัติราชการของ ข้าราชการผู้มีหน้าที่ติดต่อกับประชาชนนั้น ถือได้ว่าเป็นยอดปรารถนาของการปฏิบัติราชการในระบอบประชาธิปไตย ซึ่ง มีอุดมการณ์อันเป็นที่รู้กันทั่วไปแล้วว่า “รัฐบาลเป็นของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน” แม้ว่ารัฐบาลหรือว่าทางราชการจะมีความมุ่งหมายปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนเป็นสำคัญอยู่แล้วก็ตาม แต่ว่าในการดำเนินการปฏิบัติงานของ ข้าราชการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว บางครั้งก็ไม่เกิดผลดีสมดังความมุ่งหมาย ข้าราชการบางกรณียังเป็นที่ชิงชังแก่ประชาชนผู้ซึ่งถูกสมมติว่าจะได้รับผลดีเสียอีก ความชิงชังในบางรายได้ระเบิดออกมาเป็นการกระทำอย่างรุนแรง เช่น การทำร้ายข้าราชการผู้ปฏิบัติหน้าที่สูงเป็นต้น เหตุที่เป็นเช่นนี้ถ้าจะพิจารณากันอย่างลึกซึ้งตามหลักวิชาทางสังคมวิทยา และมานุษยวิทยาแล้ว ก็น่าจะลงเอยด้วยข้อสรุปที่ว่าเนื่องมาจากความไม่เข้าใจระหว่างข้าราชการกับประชาชนนั่นเอง หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือว่า ข้าราชการ “เข้าไม่ถึง” ประชาชน เป็นเหตุสำคัญ

อาจจะมีข้อสงสัยว่ามีความจำเป็นด้วยหรือที่ข้าราชการจะต้องเข้าใจหรือ เข้าถึง ประชาชน เพราะข้าราชการนั้นในการปฏิบัติราชการตามปกติ ก็มีอำนาจทางกฎหมายสนับสนุนอยู่แล้ว? ในการที่จะขจัดข้อสงสัยนี้ก็ใคร่จะขอชี้แจงว่าเพื่อจะให้การ ปฏิบัติราชการ ได้ผลดีสมความมุ่งหมายของทางราชการ ซึ่งในที่สุดย่อมจะส่งผลสะท้อนกลับมายังประชาชนนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ข้าราชการจะต้องเข้าใจหรือ เข้าถึง ประชาชน เพราะโดยวิธีนี้เท่านั้นที่จะทำให้ประชาชนยอม

ให้ความร่วมมือช่วยเหลือหรือ อย่างน้อยที่สุดก็ จะไม่ ขัดขวางหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการ จริงอยู่ข้าราชการอาจมีอำนาจตามกฎหมายสนับสนุนการปฏิบัติงานของตนอยู่แล้ว แต่ก็โปรดอย่าลืมว่าการใช้อำนาจนั้น ถ้าไม่จำเป็นจริงๆ แล้ว เขาจะไม่ยอมใช้กันอย่างเด็ดขาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำนาจที่จะมีผลต่อการตรอนสิทธิทางร่างกายและทรัพย์สินของราษฎร การใช้อำนาจบังคับในเรื่องนี้ ควรจะเป็นการสุดท้ายจริงๆ ทั้งนั้นเพราะอะไร? ก็เพราะเหตุว่าอำนาจนั้นเป็นของกลางซึ่งใคร ๆ ก็อาจหยิบฉวยเอามาใช้ได้หากถึงคราวคับขัน ข้าราชการมี อำนาจ ตามกฎหมายซึ่งย่อมหมายถึงว่าการใช้อำนาจนั้นไม่เป็นอันตรายต่อตัวเอง โดยมีกฎหมายบ้านเมืองหนุนหลังอยู่ แต่การที่มีกฎหมายหนุนหลังอยู่มิได้หมายความว่าตัวผู้ใช้อำนาจ จะไม่ได้รับอันตรายจากการใช้อำนาจก็ห้ามได้ ทั้งนั้นเพราะประชาชนทั่วไปเขาก็มี อำนาจ ของเขาอยู่เหมือนกัน แม้ว่าอำนาจเหล่านั้นบางกรณีจะเป็น อำนาจเถื่อน เพราะไม่มีกฎหมายรับรอง แต่ถ้าหากเขา คิด หรือ รู้สึก ว่าเขาถูกข่มเหงรังแก จากการดำเนินชีวิตตามปกติสุขหรือต้องถูกกำจัดออกไปจากสิ่งที่รักและห่วงเห่นของเขาแล้ว เขาอาจจะจัดเอาอำนาจเถื่อนของเขา มาใช้เมื่อใดก็ได้ ตัวอย่างมีอยู่ถมเถไป ที่คนเราฆ่าฟันกันตายเพราะความไม่ยอมเข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่ยอมพูดจากันเพราะถือดีว่ามี อำนาจ ตามหลักพระพุทธศาสนาเราก็ถือว่า อำนาจนั้นเป็นของร้อน ซึ่งแน่ละย่อมจะมีทั้งคุณและโทษ ถ้าเรา ร้อน เกินไปก็ย่อมจะเผาผลาญสิ่งต่างๆ ให้วอดวายไปได้ อาจจจะรวมทั้งเผาตัวเราเองด้วยในที่สุด การรู้จักใช้ความร้อนให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตและร่างกาย ก็เหมือนกับกรรู้จักใช้ อำนาจ เพื่อผลประโยชน์ของสังคม อำนาจ ที่จะ เป็นประโยชน์ต่อประชาชนจึงน่าจะเป็นไปในแบบของ บารมี มากกว่าการ บังคับข่มขืน

นักสังคมศาสตร์สมัยใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักสังคมวิทยาและนักมานุษยวิทยาได้ให้ความสนใจต่อการศึกษาดังปัญหาเรื่อง การทำความเข้าใจระหว่างคนด้วยกัน เพิ่มมากขึ้นทุกที ทั้งนักเพราะเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า หากคนเราสามารถสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันได้แล้วจะมีผลประโยชน์มหาศาลต่อมนุษยชาติ อย่างน้อยที่สุดก็จะเป็นการลดความขัดแย้ง (Conflict) ทั้งที่เป็นไปโดยเบ็ดเตล็ดอย่างเช่น การสงคราม รบราฆ่าฟัน การทำร้ายต่างๆ นานา และที่เป็นไปโดยซ่อนเร้น อย่างเช่นการดื้อดึง ขัดขืนไม่ยอมให้ความร่วมมือลงเป็นอันมาก เป็นที่เห็นได้ชัดแจ้งโดยไม่มีข้อสงสัยใด ๆ แล้วว่ามนุษย์เราได้ ใช้จ่ายทรัพย์สินเงินทองไปเป็นอันมากตั้งแต่สมัยโบราณมาแล้ว และดูเหมือนจะเพิ่มมากขึ้นทุกที ตามระยะเวลาที่ผ่านมาไป เพื่อการขัดแย้งหรือรบราฆ่าฟันกัน รวมทั้งต้องจ่ายเพื่อบงกันเหตุเหล่านี้ เช่น การตำรวจ ทหาร เป็นต้น หากเรา

สามารถทำให้คนปัจจุบันมองเห็นว่า รายจ่ายเหล่านี้เป็นรายจ่ายที่สูญเสียไปแล้วและหากเราจะเอารายจ่ายพวกนี้มาบำรุงความสุขของมนุษย์เราแล้ว เราจะสามารถช่วยคนยากจนและลำบากยากเข็ญ ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของโลกนี้ได้อีกเป็นจำนวนมากเลยทีเดียว ด้วยเหตุนี้ องค์การสหประชาชาติและสถาบันศึกษาค้นคว้าทางสังคมศาสตร์ของประเทศที่เจริญแล้วจึงพยายามมุ่งศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ หลักการต่างๆ ซึ่งเชื่อว่าจะสามารถทำให้มนุษย์ในโลกนี้เข้าใจกันได้ดียิ่งขึ้น โดยเผยแพร่ออกไปในหมู่ของผู้นำประเทศต่างๆ มากจนทุกที นักมานุษยวิทยา นักสังคมวิทยา นักจิตวิทยา และนักสังคมศาสตร์อื่น ๆ ก็ได้เข้ามาจับบทบาทในการรับใช้สังคมของมนุษยชาติเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นเดียวกับนักวิทยาศาสตร์สาขาอื่น ๆ

มีคำกล่าวอันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในวงการมานุษยวิทยาอยู่วลีหนึ่งว่า “การเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ (to understand human nature) ย่อมจะก่อให้เกิดหรือส่งผลดีต่อการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคนต่างๆ ในโลกนี้ได้” ในทางมานุษยวิทยานั้น เราถือกันว่าโดยพื้นฐานแล้วคนเรานั้นย่อมเหมือนกันไม่ว่าจะเป็นคนเชื้อชาติใด ภาษาใด คนชั้นหรือวรรณะใด ๆ ก็ตาม การที่เราตั้งสมมติฐานไว้เช่นนี้ย่อมจะมีผลดีต่อการสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันหรือการอยู่ร่วมกันโดยปกติ และการร่วมมือกันสร้างความผาสุกของมนุษย์มากขึ้น ที่นักมานุษยวิทยากล่าวว่าโดยพื้นฐานแล้ว คนเราเหมือนกันนั้นพอจะขยายความได้ดังต่อไปนี้

๑. โดยส่วนประกอบทางร่างกาย (physiological factors) แล้วมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์สนับสนุนว่าคุณสมบัติทางร่างกายของคนเรานั้นมีอยู่ในระดับเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นคนเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา คนป่าคนดง หรือคนในสังคมใด ๆ ก็ตาม ทั้งนี้หมายถึงคนที่ร่างกายสมบูรณ์ประกอบบริบูรณ์เป็นปกติ มิได้หมายรวมถึงคนที่มิชอบกพร่องทางอวัยวะต่างๆ ของร่างกายอันได้แก่คนที่มิหวัสมองพิการหรือมีระบบประสาทบางส่วนบกพร่อง อันส่งผลให้มีความประพฤตินิสิตปกติไป เป็นต้น ได้มีการทดลองและพิสูจน์เกี่ยวกับคุณสมบัติเรื่องการเรียนรู้ของมนุษย์ต่างชาติต่างภาษา แล้วพอจะเชื่อถือได้ว่าลงได้เป็นคนแล้วย่อมสามารถจะเรียนรู้ได้พอๆ กัน อันนี้ย่อมเป็นการลบล้างความเชื่อเก่าๆ ที่ว่า คนบางชาติ ฉลาด กว่าคนชาติอื่น หรืออย่างแคบๆ หน่อยก็เช่นคำที่ว่า คนในกรุงฉลาดกว่าคนบ้านนอก และ ข้าราชการฉลาดกว่าประชาชน เป็นต้น เพราะการกล่าวเช่นนั้น นอกจากจะไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์สนับสนุนแล้ว ยังเป็นการกล่าวแบบ ยกตนข่มท่าน หรือแบบที่นักมานุษยวิทยานิยมเรียกว่า แบบเห็นแก่พวกพ้องชนชั้นร่วมวัฒนธรรมเดียวกับตน (ethnocentrism) อย่างมากอีกด้วย การกล่าวหาคนอื่นแบบ

ที่ว่ามาข้างบนนั้นนอกจากจะไม่ตรงกับข้อเท็จจริงตามหลักวิทยาศาสตร์แล้วยังเป็นคำกล่าวที่รังแต่จะก่อให้เกิดความขัดแย้งแตกแยกระหว่างคนต่างหมู่ต่างเหล่ากันแทนที่จะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมของมนุษย์อย่างปกติสุข

บางท่านอาจจะสงสัยว่า เหตุที่สิ่งเกิดอยู่ทั่ว ๆ ไปกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำทุกวันนั้น ทุ ๆ ก็เหมือนกับจะเป็นความจริงที่ว่า คนในกรุงฉลาดกว่าคนบ้านนอก และ คนบางชาติฉลาดกว่าคนอีกบางชาติ โดยเฉพาะคนไทยเราหรือคนชนชาติในเอเชียบางคนหรือบางชาติอาจจะคิดหรือเชื่อว่า ฝรั่งเศส อันได้แก่คนยุโรปและอเมริกาเหนือ นั้นฉลาด กว่าพวกเรากระมัง? ข้าราชการไทยบางคนถึงกับเป็นอย่างนักม คือพอผู้เชี่ยวชาญฝรั่งแนะนำอะไรบ้างก็เชื่อเลย ว่าถูกต้องว่าดี พอคนไทยด้วยกันเรียนวิชาเดียวกันมาจากที่เดียวกัน พุดแนะนำในเรื่องเดียวกัน กลับเห็นว่าใช้ไม่ได้ ไม่ยอมรับรู้ก็มี คนไทย ชั้นสูง บางคนก็ เหนือ ฝรั่งเศส เห็นฝรั่งเขาแต่งตัว หรือประพฤติอย่างใดก็เห็นว่าดีไปหมด ถูกไปหมดก็มี ความประพฤติหรือการคิดแบบนั้นเป็น เรื่องของการนิยม ซึ่งเกิดจาก การยกย่อง หรือ การวางค่า ของฝรั่งสูงกว่าค่าของตัวเอง อันที่จริงนั้น การที่คนต่างสังคมกันอย่างเช่นคนอเมริกัน คนไทย คนในกรุง คนบ้านนอก ประพฤติหรือคิด และ เข้าใจ เหตุการณ์ต่าง ๆ แตกต่างกันออกไปนั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องขององค์ประกอบทางร่างกายที่สร้างมาให้ โง่ หรือ ฉลาด แต่เป็นเรื่องของการ เรียนรู้และโอกาสของการเรียนรู้ อันเป็นเรื่องของ วัฒนธรรม หรือ สิ่งแวดล้อมทางสังคม มากกว่าอย่างอื่น

๒. วัฒนธรรม (culture) หรือ สิ่งแวดล้อมทางสังคม (social environment) นั้นเป็นสิ่งที่นักมานุษยวิทยาและนักสังคมวิทยาได้เห็นพ้องต้องกันว่าเป็นองค์ประกอบอันสำคัญยิ่งในการที่บันดาลให้คนเราประพฤติ คิด และ มองเห็น เหตุการณ์ต่าง ๆ แตกต่างกันไป ก่อนที่เราจะพิจารณากันต่อไปถึงความสำคัญของ วัฒนธรรม เราควรจะมาทำความเข้าใจกันในเบื้องต้นเสียก่อนว่า คำว่า วัฒนธรรม นั้น หมายความว่าอะไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการขจัดความเคลือบคลุมสงสัยเสียแต่ในเบื้องต้น

เราคงจะเคยได้ยิน ได้ฟัง คำว่า วัฒนธรรม กันมาแล้วไม่น้อยทีเดียว สมัยหนึ่งมีการฟื้นฟูวัฒนธรรมของไทยเราเป็นการใหญ่ จนถึงกับมี การบังคับให้ คน สวมหมวกและได้เสื้อนอก ห้ามนุ่งผ้าโจง ฯลฯ เป็นต้น นั่นก็เป็นการเข้าใจคำว่า วัฒนธรรม ของผู้มีอำนาจสมัยหนึ่ง ในสมัยนั้นมีการพูดกันอยู่ติดปากคำหนึ่งว่า วัฒนธรรมอันดีงาม ดูเหมือนกับว่า วัฒนธรรมอันไม่ดีงาม ก็มีอยู่ด้วยกระนั้น อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ใคร่ขอสรุปเอาสั้น ๆ ถึงความหมายของ วัฒนธรรม

ว่าในปัจจุบันมีคนเข้าใจความหมายของคำว่า วัฒนธรรม พอจะแยกออกได้เป็นพวกใหญ่ ๆ ได้ ๓ ประเภทด้วยกัน คือ

ก. วัฒนธรรม ตามความเข้าใจของคนธรรมดาสามัญทั่วไป นั้น หมายถึง ความประพฤติหรือการวางตัว การมีกรยามารยาท การแต่งกายที่มีแบบแผนเข้าตามความนิยมของกลุ่มคนที่เรียกว่า ผู้ดี คนธรรมดาสามัญทั่วไปมักจะเรียกคนที่ทำตัวดังได้กล่าวว่าเป็นผู้มี วัฒนธรรม พุดง่าย ๆ ก็คือว่า วัฒนธรรมเป็นคุณสมบัติของผู้ดี นั่นเอง คนที่ไม่ใช่ผู้ดีอย่างเช่น คน ชาวบ้าน หรือ คนป่าคนดง นั้นเป็นผู้ที่ไม่ใคร่จะมีวัฒนธรรมหรือไม่มีวัฒนธรรมเสียเลย ก็ว่าได้

ข. วัฒนธรรมตามความหมาย หรือความเข้าใจทางศิลปะ ตามความหมายนี้ ผู้ที่ม่วฒนธรรมหมายถึงผู้มี รสนิยม หรือมีความเข้าใจหรือซาบซึ้งในรสชาติของศิลปะต่าง ๆ อย่างเช่น สามารถ เข้าถึง ดนตรีคลาสสิกของโมซาร์ท, บีโทเวน ได้ หรือสามารถเข้าใจถึงความหมายของภาพเขียนของจิตรกรที่มีชื่อเสียงได้ เป็นต้น ผู้มีรสนิยมหรือสามารถ เข้าถึง สิ่งเหล่านี้ ได้เท่านั้นจึงจะถือว่าเป็นผู้มี วัฒนธรรม ตามความหมายทางด้านศิลปะ

ค. วัฒนธรรม ตามความหมายของวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ซึ่งเป็น ความหมายที่เรามุ่งจะยึดถือเป็นหลักคิดของเราในทีนี้นั้นหาได้มีความหมายดังที่คนทั่ว ๆ ไปเข้าใจ และตามแนวทางศิลปะไม่ ในทางมานุษยวิทยาและสังคมวิทยานั้น วัฒนธรรม หมายถึงรวมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์สามารถสร้างสรรค์ อบรมบ่มนิสัยให้เกิดหรือเป็นขึ้นมาได้ ทั้งนี้ รวมถึงวิชาการต่าง ๆ ความเชื่อ ศิลปะ คีลธรรม กฎหมาย ขนบนิยมประเพณี และสิ่งอื่น ๆ อันเป็นผลผลิตจากแรงงานของมนุษย์ด้วย สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ถือได้ว่าเป็นวัฒนธรรมทั้งนั้น ดังนั้น คำว่า วัฒนธรรม ตามแนวคิดของนักมานุษยวิทยา และสังคมวิทยา จึงมีความหมายกว้างขวางมาก จากความหมายข้างบนนี้เราจะมองเห็นได้ว่า วัฒนธรรม นั้นย่อมเป็นสมบัติของคนทุกคนหรือพูด ในทางกลับกันก็ได้ว่าคนทุกคนย่อมมีวัฒนธรรม แต่วัฒนธรรมนั้นอาจแตกต่างกันออกไปได้ แล้วแต่วิถีชีวิตของคนในแต่ละสังคม โดยเหตุนี้ วัฒนธรรมจึงมีอยู่มากมายหลายอย่างและมีอยู่หลายระดับ เราจะมองเห็นได้ง่าย ๆ จากข้อสังเกตประจำวันของเราว่า คนไทย คนจีน และคนแขก อินเดีย ทำอะไรและคิดอะไร แตกต่างกันไปอยู่บ้างไม่มากนักน้อย เพราะคนเหล่านี้เกิดมาและได้รับการอบรมพร่ำสอนมาในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไป แต่การที่คนแขกอินเดียหรือคนจีน ทำอะไรไปไม่เหมือนกับสิ่งที่เราคาดหมายไว้ จะหาว่าเขาไม่มีวัฒนธรรมนั้นหาได้ไม่ ในทำนองเดียวกันเราจะหาว่า คนป่าคนดง หรือ คนบ้านนอก ไม่มีวัฒนธรรมก็ไม่ถูกต้อง เพราะการที่

คนบ้าคนตงและคนบ้านนอกประพาศหรือมองเห็นและแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ ออกไปแตกต่างกว่าคนในกรุงหรือกว่าผู้มีการศึกษาสูงนั้น เป็นเพราะเขาได้รับการอบรมพร้าสอนและเคยชินกับวิถีปฏิบัติแบบนั้นมานานมากกว่าอย่างอื่น ถ้าเรายอมรับความจริงอันนี้แล้วการที่เราจะไปตั้งสมมติฐานว่าคนในกรุงฉลาดกว่าคนบ้านนอก หรืออะไรทำนองนั้นก็ยังไม่เกิดขึ้น

๓. ถ้าเราจะสังเกตให้ลึกซึ้งลงไปอีกสักหน่อย เราอาจจะมองเห็นได้โดยไมยากนักว่า คนร่วมวัฒนธรรมเดียวกัน อย่างเช่นคนในกรุงด้วยกันหรือพวกข้าราชการด้วยกัน แม้ว่าจะมีแบบแผนในการคิดหรือในทางความประพฤติไปในทำนองเดียวกัน เช่น ข้าราชการก็เป็นที่หวังได้ว่าจะต้องมาทำงาน ณ ที่ทำงานของตน เมื่อถึงเวลาเข้าปฏิบัติราชการและเลิกเมื่อถึงเวลาราชการเลิกและหยุดในวันหยุดราชการ เป็นต้น แต่ก็หาได้หมายความว่า ทุก ๆ คนจะประพฤติหรือปฏิบัติตามแบบแผนเหล่านั้นเหมือนกันหมดก็หาไม่ โดยแท้จริงแล้ว คนทุกคนประพฤติหรือปฏิบัติอะไรมักจะมีลักษณะพิเศษของตนเอง ซึ่งยากที่จะเหมือนกับคนอื่น ลักษณะพิเศษเฉพาะตัวนี้ เราอาจเรียกได้ว่าเป็น บุคลิกภาพ (Personality) ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่คนเราได้ประสบสิ่งต่าง ๆ มาตั้งแต่คลอดจนเติบโตใหญ่ ทุกคนคงจะยอมรับความจริงที่ว่า จะหาคนสองคนที่มีประสบการณ์เหมือนกันทุกอย่างนั้นไม่มีแน่ในโลกนี้ แม้แต่พี่น้องหลานตามกันออกมาก็ยังมีอะไร ๆ แตกต่างกันอยู่บ้าง การเข้าใจถึงความจริงในข้อนี้ จะทำให้เราตระหนักในความยากลำบากของการติดต่อกับคนว่ามีอยู่เพียงไร และเราควรจะใช้ความระมัดระวังเพิ่มขึ้น จริงอยู่ที่ว่าคนในวัฒนธรรมเดียวกันย่อมมีแบบแผนในการดำเนินชีวิตและการมองโลกไปในทำนองเดียวกันอันนี้ช่วยเราได้มาก ในการที่จะทราบโครงสร้างทางสังคมของกลุ่มคนที่เราจะไปติดต่อกับ แต่เมื่อเราเข้าไปติดต่อกับบุคคลเป็นรายตัวไปจริง ๆ แล้ว เราจะต้องพยายามสังเกตและค้นหาบุคลิกภาพประจำตัวของเขาด้วย เพื่อที่จะได้ เข้าถึง เขาได้อย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุปก็คือว่า คนเรานั้นมีบุคลิกภาพของตนเองซึ่งไม่เหมือนใคร คนเรานั้นอยู่ร่วมวัฒนธรรมกับคนอื่น ๆ ในสังคมเดียวกัน และร่างกายของคนเรานั้นตามปกติแล้วก็พร้อมที่จะรับและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันเท่าไรเลย การที่คนเราประพฤติและตีความหมายของสิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกันนั้น เป็นผลที่สืบเนื่องมาจากประสบการณ์เฉพาะตัวและวัฒนธรรมของแต่ละสังคมมากกว่าอย่างอื่น หากใช้เป็นเพราะเกิดมาเป็น ผู้ดี เป็น นาย หรือเป็น โพร แต่อย่างใดไม่ คนเรานั้นอาจเปลี่ยนแปลงความประพฤติและความคิดเห็นได้เสมอ หากได้รับความรู้ใหม่ๆ ซึ่งเขาคิดว่าดีและเป็นประโยชน์ต่อเขา เหล่านั้น คือ ข้อสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนอย่างง่ายที่สุด (ยังมีต่อ)

การออกข้อสอบ วิธีตรวจกระดาษคำตอบ และหลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยให้คะแนน

โดย

อมร มิลินทางกูร

ผู้อำนวยการกองวิชาการและสอบไล่ สำนักงาน ก.พ.

(ต่อจากคราวก่อน)

ก่อนที่จะจบใคร่ฝากข้อสังเกตไว้เล็กน้อยว่า ควรพิจารณาให้เข้าหลักเกณฑ์จริง ๆ และควรได้คะแนนในระดับใดก็ให้อยู่ในดุลพินิจของกรรมการผู้สอบ ความจริงมีเรื่องควรคุยกันได้อีกเยอะ แต่ผมคิดว่าจะขอยุติการแนะนำไว้แต่เพียงนี้ และขอเรียนว่าเป็นการแนะนำและให้ความคิดเห็นเป็นการส่วนตัวจากหลักวิชาการประสิทธิภาพที่ได้เคยจัดทำกันมาเป็นเวลานาน นับแต่สมัยผมเป็นครูสอนเรื่อยมาจนบัดนี้ก็เข้า ๔๑ ปีแล้ว ทั้งนี้ ก็เพื่อหวังให้ได้เกิดประโยชน์แก่ส่วนราชการเป็นใหญ่

อย่างไรก็ดี ก่อนที่ผมจะขอปิดฉากการแนะนำก็ยังมีเรื่องที่จะให้ความเข้าใจอีกสักนิดหน่อย เพราะถูกถามและมีทำผิดกันบ่อย ๆ คือบางกรมได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ให้บรรจุผู้มีความรู้คุณวุฒิทางพาณิชยการ, เลขานุการ หรือภาษาต่างประเทศ ดังนี้ ก็มักจะนำไปสอบรวมกันทั้ง ๓ อย่าง ผมเห็นว่าที่ถุกนั้นจะต้องสอบอย่างใดอย่างหนึ่งในการสอบแต่ละคราว เช่นคราวนี้ต้องการบรรจุพวกได้พาณิชยการก็สอบชั้นบัญชีแต่พวกพาณิชยการไว้ หรือต้องการพวกเลขานุการก็สอบชั้นบัญชีเฉพาะพวกเลขานุการ หรือต้องการบรรจุพวกแผนกภาษาต่างประเทศก็ควรต้องสอบเฉพาะพวกภาษาต่างประเทศอย่างนี้ก็ได้แบบหนึ่ง หรือจะสอบพร้อมกันทั้ง ๓ อย่าง แต่แยกสอบวิชาเฉพาะตำแหน่งคนละต่างหากจากกัน แล้วชั้นบัญชีใดคนละบัญชี เมื่อถึงคราวจะบรรจุผู้ใดผู้หนึ่งอย่างไรก็ใช้บรรจุจากบัญชีรายชื่อของผู้สอบคัดเลือกไว้ได้นั้นตามลำดับก่อนหลังตามความในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ผมเห็นว่าเป็นการถูกต้องและสะดวกแก่การที่จะเลือกบรรจุตามวุฒินั้น ๆ ด้วย ถ้านำไปสอบรวมกันเข้าอาจทำให้เกิดความลำบากกันได้ เช่นสมมุติว่าเมื่อไปสอบรวมชั้นวิชาบัญชีด้วยกันแล้วบังเอิญไปได้แก่พวกเลขานุการตั้งแต่อันแรกจนถึง ๓๐ หรือ ๓๕ ถ้าเรามีอัตราว่างเลขานุการ ๕ คน

พาณิชย์การ ๕ คน และแผนกภาษาต่างประเทศ ๕ คน จะบรรจุได้อย่างไร ก็คงบรรจุได้แต่พวก
เลขานุการ ๕ คนเท่านั้น จะบรรจุพวกพาณิชย์การ หรือพวกภาษาต่างประเทศหาได้ไม่ เพราะ
สอบได้ลำดับที่ต่ำ ถ้าบรรจุก็ข้ามลำดับก็ยอมขัดต่อกฎหมายและไม่ได้คนใช้สมประสงค์ด้วย อันการ
ใดถ้าทำถูกต้องก็สบายใจและทำได้สะดวกไม่ขัดต่อหลักการหรือกฎหมายด้วย มีถามกันอยู่เสมอ
ผมก็ได้แนะไปแล้วตามหลักการนี้ การที่เราจะเอาผู้ใดปริญญาหรือประกาศนียบัตรคนละอย่างไร
สอบพิจารณาด้วยกันนั้นหาถูกด้วยหลักการไม่ คำว่า “หรือ” ก็คือให้เลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง
ซึ่งน่าจะถูกต้องด้วยหลักภาษา จะเอาพวกไก่ เบ็ด นก ฯลฯ เข้ามาวิ่งแข่งขันกันดูก็ขบขันและน่า
สนุกสนันดี หรือจะเอาลงว่ายน้ำแข่งขันกันผมก็ว่ามันน่าสนุกพิลึก คำว่า “หรือ” ก็แสดงว่า
จะเอาอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่แล้ว เช่น สมมุติว่า ให้กรม ก. ซอร์ยยนต์หรือรถยนต์ได้ ที่ถูกก็
ต้องตัดสินใจเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าเอารถยนต์ก็ต้องไม่เอารถยนต์ ถ้าเอารถยนต์ก็ต้องไม่
เอารถยนต์ ถูกไหมครับ ถ้าจะเอาให้ได้ทั้งรถยนต์และรถยนต์ก็ต้องใช้เวลา ๒ ปี บินเอา
รถยนต์ บินนำเลือกเอารถยนต์ ตามหลักก็ต้องคนละครั้ง ถูกไหมครับ แต่ถ้ามีหลายกองให้
เลือกก็ทำได้ กองนี้เอาอย่างนี้ กองนั้นอย่างนั้น กองโน้นเอาอย่างโน้น ฯลฯ พอมารวมกัน
เข้าก็อาจได้ทุกอย่างที่ประสงค์ แต่ตามหลักก็ต้องแยกคนละบัญชี จะไปรวมบัญชีเดียวกันหาถูก
ไม่ ที่ขอไว้สามอย่างจะสับย้ายกันต่อไปก็ทำได้ไม่ผิดเพราะขอคุณนั้น ๆ ไว้ด้วยแล้ว การสอบ
แต่ละคราวควรแยกออกเป็นส่วนตัว คือวุฒิใดก็ชนบัญชีเดียวกันไว้เฉพาะผู้มวุฒิอย่างเดียวกัน
เท่านั้น อย่าไปรวม ๆ กันจนยุ่งยากไปหมด และผิดหลักการด้วย

ผมเคยไปสอบที่กรมหนึ่งบังเอิญมีหลักสูตรบอกว่าให้สอบภาษาอังกฤษหรือภาษาฝรั่งเศส
ทราบว่าเป็นที่เคยปฏิบัติกันมานานแล้วทำให้ผู้สอบเลือกสอบเอาภาษาใดภาษาหนึ่งตามหลักสูตร
นั้น บังเอิญท่านอธิบดีท่านถามผมเข้า ผมก็เลยเรียนท่านว่าไม่ใช่อย่างที่ว่าและที่ทำการ เราผู้
จ้างคนเข้าทำงานของรัฐจะต้องการใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาฝรั่งเศส ก็ประกาศลงไปหลักสูตร
ว่าให้ผู้สมัครสอบสอบวิชาภาษาอังกฤษหรือฝรั่งเศส เช่นจะบรรจุคนทำงานติดต่อกับด้านฝรั่งเศส
(อินโดจีน) ก็ให้สอบภาษาฝรั่งเศส ถ้าจะให้ทำงานติดต่อกับด้านมาเลเซีย, สิงคโปร์ หรือพม่า
ก็ให้สอบภาษาอังกฤษ ต้องแล้วแต่ความประสงค์ของกรมที่จะบรรจุใช้งานเป็นหลัก ท่านอธิบดี
และที่ประชุมก็บอกว่าเพิ่งเข้าใจด้วยตัวเอง ทำอย่างนั้นกันตลอดมานานมาแล้ว คือ ให้ผู้สอบบอก
เลือกเอาเอง เมื่อทราบว่าเป็นอำนาจของผู้ประกาศสอบก็ทำให้เป็นที่พอใจของท่านด้วย ความ
จริงทาง ก.พ. ให้โอกาสกรมเลือกเอาได้ ไม่ใช่ไปให้ผู้สอบเลือกเอาเอง ต้องทางราชการเป็นผู้

เลือกเอาตามความต้องการ เพราะเราเป็นผู้จ้างก็ต้องเลือกเอาคนใช้ตามที่ทางราชการต้องการ ใช้แต่ไม่ใช่อย่างบางกรมของผู้วุฒิต่าง ๆ กันไว้เยอะทีเดียว แล้วไปสอบวิชาใหม่เหมือนกันหมด แม้แต่อัตราเงินเดือนไม่เท่ากันก็นำไปสอบข้อสอบอย่างเดียวกัน ดูทำกันอย่างชนิดตามใจตนเองเกินไป โดยปราศจากหลักการ ความจริงที่ขอผู้วุฒิได้ก็หมายความว่าจะต้องใช้วิชาที่ตามคุณนั้น ๆ วิชาเฉพาะตำแหน่งก็ย่อมจะต้องสอบความรู้ตามคุณนั้น ๆ ด้วย มิใช่ไปนำเอาวิชาใหม่ที่มีได้เรียนมาจนได้ประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรมาสอบกัน เพราะไม่ตรงกับวุฒิที่ผู้สมัครสอบได้เล่าเรียนมา การที่ขอใช้ผู้วุฒิได้ก็แปลว่าส่วนราชการนั้นย่อมต้องการใช้ผู้มีความรู้ตามวุฒิที่ขออนุมัติไว้

ตราบิตที่ยังทำกันไม่ตรงตามหลักการแล้ว ความหมายของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนก็ย่อมมีความหมายน้อยลงไปด้วย ยังมีบางกระทรวง ทบวง กรม ได้ดำเนินการสอบคัดเลือกโดยเอาพวกผู้วุฒิเพียง ประกาศนียบัตร สอบรวม กับพวก ผู้วุฒิ ได้ปริญญาบัตรก็ได้ หรือพวกได้ประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตร ซึ่งมีระดับอัตราเงินเดือนต่างกันมาสอบรวมกันก็ดีย่อมไม่เป็นการสมควรหรือถูกต้องตามหลักการเลยคนละระดับคนละชั้นของระดับการศึกษา และระดับเงินเดือนจะเอาไปสอบข้อสอบเหมือนกันอย่างไรได้ ผมว่าทำให้เกิดการแตกความสามัคคีกันด้วย สันมุติว่าคนได้ปริญญาสอบแพ้พวกได้ประกาศนียบัตรก็อาจเกิดการดหมิ่นเหยียดหยามกันขึ้น หรือผู้วุฒิสูงกว่าแต่สอบคัดเลือกแพ้ผู้วุฒิต่ำกว่า เหล่านี้ก็เป็นเรื่องก่อให้เกิดการแตกร้างกันได้ง่าย ถ้าคิดดูให้รอบคอบก็แค่ทางเสียเยอะ พูดแล้วผมก็เพิ่งนึกขึ้นมาได้ว่าบางจังหวัดมีการขออนุมัติให้ตำแหน่งนี้ใช้ผู้วุฒิชั้นคุณานัน ทำประหนึ่งว่าจังหวัดจะสอบคัดเลือกบรรจุเสียเอง ซึ่งความจริงทางจังหวัดยังมีได้รับอนุมัติให้ดำเนินการสอบคัดเลือกเลย ให้แต่เพียงสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจิตจวเท่านั้นแหละครับ โปรดอย่าเพิ่งก้าวรุดหน้าเร็วไปนักนะครับ เดียวจะพลาดแล้วจะเกิดความยุ่งยากกันขึ้น

ผมจึงขอฝาก ๆ ให้ส่งสารพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือ ก.พ. ไว้ด้วยนะครับ เอาละครับ ผมคุยกับท่านมากี่มากพอสมควรแล้ว จึงขอยุติไว้เพียงแค่นี้ก่อน ถ้าหากมีโอกาสก็จะได้คุยด้วยในเวลาต่อไปอีก

สวัสดิ์

บัญญัติลิขสิทธิ์ประการ

โดย

ณรงค์ศักดิ์ ยงอยู่

นิติกรโท สำนักงาน ก.พ.

(ต่อจากคราวก่อน)

บัญญัติที่เจ็ด หนี้สิน

ไม่เป็นผู้มหนสินล้นพ้นตัว

การที่จะพิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้ใด มีหนี้สินล้นพ้นตัว นั้น จำต้องพิจารณาตาม ข้อเท็จจริง เป็นเรื่อง ๆ ไป โดยทั่วไปแล้ว การที่บุคคลถูกศาลพิพากษา ให้เป็น คนล้มละลาย ย่อมถือว่าเป็นผู้มหนสินล้นพ้นตัว ถ้าเพียง ถูกฟ้อง ล้มละลายยังถือเป็น ผู้มหนสินล้นพ้นตัว ไม่ได้ จำต้องพิจารณาดัง ข้อเท็จจริง ก่อน หรือในกรณีที่ลูกหนี้ถูกศาลพิพากษาบังคับให้ชำระหนี้แล้วไม่ชำระถูกสั่งยึดทรัพย์ ก็ไม่มีทรัพย์ให้ยึด ดังนั้น ก็ยังถือเป็น การ มีหนี้สินล้นพ้นตัว เลยทีเดียวไม่ได้ จะถือได้แต่เพียงเป็น ข้อประกอบการพิจารณาอีกชั้นหนึ่งเท่านั้น (ความเห็น อ.ก.พ. วิสามัญพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๓)

บัญญัติที่แปด รับโทษจำคุก

ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็น ลหุโทษ หรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดย ประมาท

ผู้เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก แต่ศาลให้ รอกการลงอาญา หรือให้ ยกโทษ จำคุก ไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติ เพราะยังไม่ต้อง รับโทษจำคุก แต่ว่าจะขาดคุณสมบัติในการสมัครเข้ารับราชการหรือไม่ ต้องพิจารณาว่าเป็นผู้ บกพร่องในศีลธรรมอันดี หรือไม่ด้วยก่อน

สำหรับผู้ที่ทุกศาลพิพากษาให้จำคุกในความผิดที่เป็น ลหุโทษ ความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษ หรือ ความผิดอันได้กระทำโดย ประมาท ไม่ขาดคุณสมบัติ

ผู้ใดกระทำความผิดซึ่งมีโทษ จำคุก และในคดีนั้นศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นได้รับโทษ จำคุก มาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษ จำคุก มาก่อน แต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษ กักขัง ไม่เกินสามเดือนแทนโทษ จำคุก นั้นก็ได้ (ม. ๒๓ ประมวลกฎหมายอาญา)

โดยที่ กักขัง เป็นโทษอีกอย่างหนึ่งสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิด แต่บทบัญญัติที่แปลว่าต้องรับโทษ จำคุก จึงจะขาดคุณสมบัติ ดังนั้น ผู้ต้องรับโทษ กักขัง จึงไม่ขาดคุณสมบัติ

ส่วนผู้ที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษทั้ง จำคุก และ ปรับ แต่โทษ จำคุก ให้ ยก ลงโทษ เพียง ปรับ สถานเดียว แต่ผู้ถูกลงโทษไม่มีเงินชำระค่าปรับ จึงถูก กักขัง แทนค่าปรับเช่นนี้ ไม่ขาดคุณสมบัติ เพราะไม่ใช่ ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาให้จำคุก แต่เป็นเรื่อง ถูกกักขัง แทนค่าปรับ

บัญญัติที่เก้า ประพฤติชั่ว

ไม่เป็นผู้อยู่ถูกลงโทษเพราะประพฤติชั่วถึงต้องออกจากองค์การรัฐบาล องค์การ สาธารณะ เทศบาล หรือสุขาภิบาล

องค์การรัฐบาล หมายความว่า องค์การที่ใดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา ออกตามพระ-
ราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ และหมายความรวมถึงองค์การ
ที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย การท่าเรือแห่งประเทศไทย และ
องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยด้วย (มติคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๒๒๗/๒๔๘๗ ต.ว. ๒๓ ก.ย. ๒๔๘๗)

องค์การที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ มีอาทิ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหาร
ส่วนตำบล ซึ่งได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๘๕

องค์การสาธารณะ น่าจะได้แก่ สภากาชาด องค์การหรือทบวงชำนาญพิเศษซึ่งสังกัด
อยู่ใน "สหประชาชาติ" เป็นต้น

การที่จะขาดคุณสมบัติตามข้อนี้ จะต้องปรากฏว่า เป็นเรื่องถูก ลงโทษ ถึงต้อง ออก
เพราะ ประพฤติชั่ว จากหน่วยงานดังกล่าวข้างต้น

กรณีใดจะถือว่า ประพฤติชั่ว ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เป็นเรื่อง ๆ

ไป

บัญญัติที่สิบ ให้ออก

ไม่เคยถูกลงโทษให้ออกจากราชการเพราะกระทำผิดทางวินัย

ด้วยมีบางกระทรวงทบวงกรมมีข้อสงสัยหรือว่า ตามมาตรา ๔๔ แห่ง พ.ร.บ. ๘๗ ที่ กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญไว้ในอนุมาตรา (๓๐) ว่า “ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออกจากราชการเพราะกระทำผิดทางวินัย” นั้น หมายความว่าเพียงใด ผู้ถูกสั่งให้ออกตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ กัตติ ผู้ถูกสั่งให้ออกตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ กัตติ ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ กัตติ กรณีใดขาดคุณสมบัติหรือไม่

ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วเห็นว่าตามมาตรา ๔๔ (๓๐) แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ที่กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับราชการไว้ว่า “ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออกจากราชการเพราะกระทำผิดทางวินัย” นั้น ตามบทมาตรานี้บังคับถึงผู้ถูกลงโทษให้ออกเพราะกระทำผิดทางวินัย ฉะนั้น ผู้ถูกสั่งให้ออก ที่มีใช้เป็นการถูกลงโทษ เพราะกระทำผิดทางวินัยก็ไม่ขาดคุณสมบัติ โทษให้ออกเพราะทำผิดวินัยนั้นมียู่ใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ คือ ฐานมีมลทินหรือมัวหมอง ตามมาตรา ๘๖ วรรคแรก ฐานหย่อนความประพฤติหรือบกพร่องในหน้าที่ ตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง ฐานต้องจำคุกในความผิดลหุโทษ หรือความผิดที่กระทำโดยประมาท ตามมาตรา ๘๖ วรรคสาม และ ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ในมาตรา ๘๐ ฐานทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ส่วนการให้ออก ในกรณีอื่น ๆ นอกจากนั้นไม่ใช่กรณีถูกลงโทษเพราะกระทำผิดวินัย

ฉะนั้น จึงสรุปได้ว่า

- (๑) ผู้ถูกสั่งให้ออก จากราชการตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ และก่อนนั้น ไม่ขาดคุณสมบัติ
- (๒) ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการในทางวินัย ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ ขาดคุณสมบัติ ส่วนให้พ้น จากราชการไม่ขาดคุณสมบัติ
- (๓) ผู้ถูกสั่งให้ออก ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มีทั้งที่ขาดคุณสมบัติและไม่ขาดคุณสมบัติ คือ
  - (ก) ให้ออก รับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๓๖ (ฐานเจ็บป่วย ฐานไปทำงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ ฐานขาดคุณสมบัติ) ตามมาตรา ๓๗

(ฐานหย่อนความสามารถ ฐานประพฤตินไม่เหมาะสม ฐานบกพร่องในหน้าที่) ตามมาตรา ๓๗ (ฐานมีมลทินหรือมัวหมอง) ตามมาตรา ๓๘ (ฐานรับโทษจำคุกในความผิดลหุโทษหรือประมาท) เหล่านี้ ไม่ขาดคุณสมบัติ

(ข) ให้ออก เพราะทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๐ ขาดคุณสมบัติ (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๕/๒๔๘๘ ล.ว. ๓๕ ก.พ. ๘๘)

อย่างไรก็ดีควรกล่าวในทันทีว่า เรื่องการสั่งให้ข้าราชการออกจากราชการนี้ เนื่องจากปรากฏว่ากระทรวงทบวงกรมบางแห่งได้สั่งให้ข้าราชการออกจากราชการตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ โดยอ้างว่าข้าราชการผู้นั้นทำผิดวินัย ก.พ. พิจารณาเห็นว่าคำสั่งการเช่นนั้น ไม่เป็นการถูกต้อง เพราะถ้าเป็นกรณีทำผิดวินัยก็ต้องพิจารณาสั่งลงโทษผู้ทำผิดตามควรแก่กรณี ถ้าหากปรากฏว่ากรณีทำผิดนั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาจะต้องสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๔ มาตรา ๘๗ หรือ มาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ แล้วแต่กรณี ส่วนการสั่งให้ข้าราชการออกจากราชการตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ นั้น ไม่ใช่เป็นการลงโทษ ผู้ทำผิดวินัย แต่เป็นกรณีที่ไม่สมควรให้ข้าราชการรับราชการต่อไปเพราะเป็นผู้หย่อนความสามารถ หรือประพฤตินไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือหรือบกพร่องในหน้าที่ หรือมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกลบชื่อในข้อหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งจะต้องอ้างในคำสั่งให้ตรงตามกรณีนั้น ๆ ด้วย การสั่งให้ข้าราชการออกจากราชการตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ โดยระบุในคำสั่งว่าผู้นั้นทำผิดวินัยเช่นนั้น อาจทำให้เห็นเป็นผู้บังคับบัญชามีเจตนาช่วยเหลือผู้ทำผิดวินัยและไม่จัดการลงโทษผู้อยู่ได้บังคับบัญชาตามกฎหมาย (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๓๐๐๕/ว. ๒ ล.ว. ๓๒ ก.พ. ๐๘)

ส่วนการสั่ง ให้ออกไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๘๘ ไม่ใช่คำสั่งบังคับเด็ดขาด ตามกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น หากแต่เป็นเพียงวิธีปฏิบัติชั่วคราวเพื่อประโยชน์แก่ราชการเท่านั้น เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วจึงจะดำเนินการสั่งเด็ดขาดออกคนหนึ่ง หรืออาจสั่งกลับเข้ารับราชการอีกก็ได้ (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ ๓/๘๘ ล.ว. ๓๕ ก.พ. ๘๘) กล่าวคือ เมื่อสั่งเด็ดขาด เป็นประการใด ก็ย่อมต้องพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไปว่า ขาดคุณสมบัติ หรือไม่

กลวิธและข้อเท็จจริงปลีกย่อยบางประการ ที่เกี่ยวกับการสอบได้หรือไม่ได้

โดย เฉลิม สิงหกุล

“ประเทศไทยกับการต่อต้านคอมมิวนิสต์” เป็นหัวข้อวิชาภาษาไทยง่ายๆ ที่ผมนำไปออกให้ผู้สมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในกรมสรรพสามิตเรียงความเมื่อเร็ว ๆ นี้ แต่ปรากฏว่าบ่นพึมพำไปหมด ผิดความคาดหมายที่ต่างก็เก็งกันว่าคงจะไม่พ้นไปจาก “งานคือเงิน เงินคืองาน บันดาลสุข” “ศึกษาคี มีเงินใช้ ไร้โรคา พาให้สุขสมบูรณ์” หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ของกรมสรรพสามิตอย่างใดอย่างหนึ่ง บ่นไม่บ่นเปล่า เล่นสวดกันด้วย ทำเอาผมนอนสะดุ้งตลอดมา

นอกจากวิชาภาษาไทยจะว่ายากและเขียนไม่ออกหรือไม่รู้จะเอาอะไรมาเขียนตามที่ผมได้ยินแล้ว วิชาอื่น ๆ ของกรมการท่านอื่น บางคนก็ว่ายาก บางคนก็ว่าง่าย หรือวิชาคนนั้นง่าย แต่อีกคนก็ว่ายาก หมายความว่าไม่ยากคนนั้นก็ไปยากคนนั้น ซึ่งผมก็ได้พิจารณาข้อสอบที่ออกแล้ว ก็นับว่าเป็นข้อสอบที่อยู่ในระดับเดียวกับข้อสอบที่ส่วนราชการอื่นออกมาแล้ว มิได้มีความพิสดารล้าลึงยิ่งไปกว่าข้อสอบแห่งอื่นเลย บางวิชาอาจจะง่ายกว่าด้วยซ้ำไป ผมจึงขอตัดบทเสียในที่นี้ได้เสียว่าการที่จะให้มัน “ง่ายตลอด” หรือ “ยากตลอด” นั้นเห็นจะไม่มี เพราะวิชาเดียวกันมีทั้งคนยากและคนง่าย คนสอบมีมากด้วยก็มีใช้คนสองคน ก็เป็นทั้งที่ทะเลาะ เพราะมีคนดูหนึ่งข้อและไม่ดูหนึ่งข้อ คนดูเรื่องและคนดูไม่รู้เรื่อง คนไม่ดูหนึ่งข้อและดูไม่รู้เรื่องมีจำนวนมากกว่าคนดูหนึ่งข้อและดูเรื่องไม่ว่าจะมีการสอบที่ไหน โดยเฉพาะคนที่คอยแต่จะให้ “เทวดา” ช่วยมักจะมีประปรายแซกซิมอยู่ คนสอบไม่ได้จึงมากกว่าคนสอบได้

ผมไม่อยากจะยกความเรียงของผู้เข้าสอบบางคนขึ้นมา ณ ที่นี้ ขอพูดเพียงแต่ว่าผู้เข้าสอบบางคนพยายามที่จะดึงความเรียงที่โต้เถียงเอาไว้แล้วมาเป็นความเรียงตามหัวข้อที่ผมตั้ง ซึ่งผม

ก็ได้พยายามใช้เวลาอ่านบทพจนานุกรมแล้วซ้ำแล้วซ้ำเล่าด้วยความเข้มแข็ง อดทน ก็ไม่เห็นจะเข้ากับประเด็น
ตรงไหน ผู้เก่ง SEATO ก็ปล่อยแต่เรื่อง SEATO ผู้เก่งการพัฒนาประเทศก็ปล่อยแต่เรื่องการพัฒนา
ประเทศ แล้วสรุปเอาง่าย ๆ โดยเฉพาะพวกที่ยกหัวข้อเกี่ยวกับการแตกสามัคคีนับตั้งแต่กษัตริย์
ลิจฉวี และสมัยกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าแล้วก็ตามด้วยจึงสามัคคี สามัคคี สามัคคี ซึ่งก็คงจะ
เก่งความสามัคคีมา จึงได้ยาแต่ความสามัคคีตลอดรายการ จริงอยู่ ความสามัคคีเป็นพื้นฐานสำคัญ
ประการหนึ่งที่จะต่อต้านคอมมิวนิสต์หรืออะไรก็ได้ แต่ความสามัคคีที่ท่านผู้เขาสอบบางคนยก
ขึ้นมาเน้นมีใช้ข้อเท็จจริงหรือประสพการณ์ที่ตรงกับหัวข้อเรียงความที่ผมได้ตั้งขึ้นนั้น

ผมไม่ได้ให้เรียงความเรื่องระบอบหรือลัทธิคอมมิวนิสต์ ซึ่งบางท่านก็เล่าประวัติความเป็น
มาของระบอบนี้โดยพิสดารนับตั้งแต่ คาล มาร์กซ์ เลนิน สตาลิน รัสเซีย และจีนแดงปัจจุบัน ผม
ไม่ได้ให้เรียงความเกี่ยวกับความแตกต่างของระบอบคอมมิวนิสต์ กับ ระบอบเสรีประชาธิปไตย หรือ
ว่าระบอบคอมมิวนิสต์คืออะไร ไม่ได้ให้เรียงความเกี่ยวกับวิกฤติการณ์ในเวียดนามเหนือเวียดนาม
ใต้ หรือเวียตกง การหลบหนีอันตั้นเต็นหุดหิดของชาวเยอรมันตะวันออกสู่เบอร์ลินตะวันตก
ด้วยการเอาชีวิตเข้าเสี่ยง พิเคิลคาสโตร ลีหนุ และอินโดนีเซีย อะไรเทือกนั้น เพราะความรู้
อย่างนั้นมันหนักเกินกำลังความสามารถสำหรับพนักความรู้ มศ. ๓ หรือมัธยมปีที่ ๖ ซึ่งบางคน
ก็อธิบายได้ยืดยาวเข้าที่ตีมาก แต่ผมขอแสดงความเสียใจด้วย เพราะผมให้บรรยายเพียงแต่ว่า
เฉพาะในประเทศไทยเราไม่ได้มีการต่อสู้และต่อต้านคอมมิวนิสต์กันอย่างไรบ้างเท่านั้น

“ประเทศไทยกับการต่อต้านคอมมิวนิสต์” หมายความว่าอะไร ผมมองไม่เห็นว่าจะ
ต้องหมายความว่าอย่างไรหรือแปลว่าอะไรอีก เพราะตัวอักษรปรากฏชัดอยู่แล้ว จะตีความ
อย่างไร ๆ มันก็หนีไม่พ้นไปจากหัวข้อที่ตั้งไว้ แต่ถ้าจะให้แปลหรือขยายความก็ย่อมหมายความว่า
ว่าประเทศไทยได้มีการต่อสู้หรือต้านทานหรือต่อต้านคอมมิวนิสต์กันอย่างไรบ้าง เป็นการต่อต้าน
ทั้งที่ได้กระทำมาแล้วหรือกำลังกระทำอยู่และจะกระทำต่อไป มิได้หมายถึงระบอบ หรือประวัติ
และความเลวร้าย หรือการแซกซิมบ่อนทำลายอย่างนั้นอย่างนี้ เพราะผมไม่ได้ตั้งหัวข้อว่า
คอมมิวนิสต์คืออะไร ตีเลวอย่างไร และมีกลวิธีบ่อนทำลายอย่างไร เราจะต้องป้องกันอย่างไร
ไม่ใช่อย่างนั้น ซึ่งบางท่านก็บอกว่าจะต้องป้องกันทุกวิถีทาง ๆ ๆ วิถีทางอะไรมีทราบไม่เห็นบอก
ให้กระจ่างว่ามีอะไร เพียงแต่บอกว่าต่อสู้ป้องกันทุกวิถีทางซึ่งผมจะไปรู้ได้อย่างไรว่าวิถีทางที่
ท่านนั้นมีอะไรกันบ้าง

ประเทศไทยเรามีการปกครองแบบพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตลอดมาตั้งแต่สมัยขุนบาลเมือง ขุนบางกลางท่าว มีศาสนาประจำชาติตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเช่นเดียวกัน การปกครองระบอบคอมมิวนิสต์ พุดง่าย ๆ ตามประสาพวกเรานานาชาติ ม.ค. ๓ เป็นการปกครองแบบไม่มีพระมหากษัตริย์และศาสนา การปกครองระบอบคอมมิวนิสต์จึงย่อมขัดกับระบอบการปกครองและขนบธรรมเนียมของเราเป็นธรรมดา ฉะนั้น การต่อต้านของประเทศไทยเราจะมีมานานตั้งแต่กรุงสุโขทัยก็ยิ่งได้ ระบอบคอมมิวนิสต์นั้นเป็น “ลัทธิการเมือง” ซึ่ง คาล มาร์กซ์ ชาวเยอรมันเป็นเจ้าของ คำรับ ก็ยังปรากฏในคำรับคำราชของบรรดานักกฎหมายที่เล่าเรียนกันมาจนกระทั่งปลายสงครามโลกครั้งที่ ๑ เลนิน ได้ทำการปฏิวัติล้มล้างระบอบการปกครองรัสเซีย เปลี่ยนระบอบการปกครองมาเป็นแบบคอมมิวนิสต์ ใช้หลักการของ คาล มาร์กซ์ ซึ่งได้ดัดแปลงบ้างแล้ว รวมกิจการทุกอย่างเป็นของรัฐ ไม่ให้ออกชนทำเอง แต่ให้ประชาชนทำงานให้รัฐ อันเป็นการขัดกับเสรีภาพของบุคคลและมนุษยธรรม มีพรรคการเมืองพรรคเดียว คือ พรรคคอมมิวนิสต์ รัฐบาลเป็นรัฐบาลของชนชั้นกรรมาชีพ (กรรมกรและชาวนา) คือ มีแต่ชนชั้นผู้ปกครองประเทศและผู้อยู่ใต้ปกครองเท่านั้น แต่การที่จะให้บรรลุถึงจุดประสงค์ดังกล่าวนี้โดยแท้จริงผมยังไม่เห็น ผมจะไม่อธิบายให้ละเอียดในที่นี้เพราะผมไม่ได้ถามว่าระบอบคอมมิวนิสต์คืออะไร มีจุดประสงค์อะไร ไม่ใช่เข้าที่ผมให้คุณยิง เพราะเกินความสามารถของผู้เข้าสอบ ใครจะบรรยายมาอย่างไร ผมไม่สนใจ

ประเทศไทยมีการต่อต้านคอมมิวนิสต์อย่างไร แค่นั้น ผมจะเอาแต่เพียงทฤษฎี ๆ เห็น ๆ ในระยะ ๓๐ ปีเศษนี้เอง ถ้าใครไม่รู้เลยว่าประเทศไทยได้กระทำการต่อต้านกันอย่างไรบ้างก็ช่วยไม่ได้ เพราะผมได้ตั้งธงไว้แต่เพียงเบาะ ๆ และเบา ๆ เหลือเกิน คือ

๑. รัฐบาลไทยตั้งแต่สมัย จอมพล ป. พิบูลสงคราม ถึงสมัยนี้ก็ได้อพยพทหารไทยไปเกาหลีได้เพื่อรบกับเกาหลีเหนือ ทหารไทยได้มีชื่อเสียงโด่งดังจนได้รับสมญาว่า “กองพันพยัคฆ์น้อย” เพราะอะไร ส่งไปทำไม เพื่อประสงค์อะไร จึงได้ส่งทหารไทยที่ชีวิตของเขาทุกคนยอมมีค่าเช่นเดียวกับชีวิตของมนุษย์ทุกคนออกไปสู่สมรภูมินอกประเทศ ไทยต้องเสียทั้งชีวิตทหารของชาติและงบประมาณแผ่นดินเป็นจำนวนมาก

๒. การออกกฎหมายป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ ซึ่งต่อมาได้มีการปราบปรามจับกุมถึงขั้นเจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจได้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บ เช่น ทางภาค

อีสานในจังหวัดนครพนม เมื่อเร็ว ๆ นี้ทำให้นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ขนาด พ.ต.อ. นายหนึ่งบาดเจ็บสาหัส และขณะนั้นผู้ถูกกล่าวหาว่ามีการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ก็ได้ถูกจับกุมคุมขังและอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีก็มีจำนวนหลายราย

๓. จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ อดีตนายกรัฐมนตรี ได้ปฏิบัติกรตามมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร โดยประหารชีวิต นายสุภชัย ศรีสดี นายรวมวงศ์พันธ์ รวมทั้ง นายครอง จันดาวงศ์ และนายทองพันธ์ สุทธิมาส ด้วยการยิงเป้าบุคคลดังกล่าว เพราะอะไร

๔. รัฐบาลไทยไม่มีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศที่อยู่ในเครือคอมมิวนิสต์บางประเทศ เช่น จีนแดง และเวียตนามเหนือ เพราะอะไร และแม้ในทางเศรษฐกิจ ทางการก็ยังห้ามนำสินค้าที่ประเทศคอมมิวนิสต์ผลิตขึ้นเข้ามา เช่น สินค้าของจีนแดง เป็นต้น นอกจากนี้ยังกวดขันคนเข้าเมืองอีกด้วย

๕. การจัดให้มีกองอำนวยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ มีหน่วยพัฒนาชุมชนเคลื่อนที่ไปตามตำบลและหมู่บ้านต่างๆ ทางภาคใต้และภาคอีสาน ซึ่งคอมมิวนิสต์อาจก่อหวอดแซกซึม เช่นที่ กูดเรือคำ อำเภอรามนิวาส จังหวัดสกลนคร ซึ่งได้มีการพัฒนากันอย่างเนรมิต จัดให้เยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ได้ทัศนศึกษาความเจริญของบ้านเมืองของเรา และนอกจากหน่วยพัฒนาเคลื่อนที่แล้ว กรมการพัฒนาชุมชนยังส่งพัฒนากรออกไปประจำตามตำบลและหมู่บ้านต่างๆ อีกด้วย และการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ นับตั้งแต่การคมนาคม การเศรษฐกิจ การเกษตร การแพทย์ การทหาร ฯลฯ ที่กระทำกันอย่างเร่งรีบอยู่ทุกวันนี้ ใครจะปฏิเสธได้ว่ามิได้กระทำไปเพื่อ "ต่อต้าน" อย่างไร

๖. การอบรมสงครามจิตวิทยาที่ทางการได้กระทำกันตลอดมานั้นก็คงจะไม่มีใครคัดค้านได้เช่นเดียวกัน

๗. การร่วมกันทางทหาร ทางเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมระหว่างประเทศ ๘ ประเทศ ซึ่งเรียกว่า SEATO นั้นมีสาเหตุมาจากอะไร ถ้ามิใช่เพื่อป้องกันเอเชียอาคเนย์

๘. การโฆษณาเผยแพร่ความเลวร้ายต่างๆ ของระบอบคอมมิวนิสต์ทางวิทยุ และทีวีซึ่งมียุ่เกือบ ๒๔ ชั่วโมงทุกวันนั้นเพื่อประสงค์อะไร

เหล่านี้เป็นหัวข้อของขงหรือแนวคำตอบโดยคร่าว ๆ ซึ่งผมยกขึ้นมาเป็นโครงหลวม ๆ ของเรื่องที่จะต้องเรียงความ ซึ่งแต่ละหัวข้อที่ผมนำมาชนมานี้ ย่อมเป็นที่รู้จักกันอยู่ซึ่งแน่แท้แพร่หลาย ไม่ได้มีการบีบบังอำพรางหรือซ่อนเร้นซึ่งต้องค้นคว้าประการใด ได้มีการต่อต้านกันอย่างไรบ้าง รัมาอย่างไรเขียนไปตามนั้น เป็นความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมืองที่สะดวกในการเรียงที่สุด ไม่ต้องคิดและจดจำจากตำรับตำราฉบับไหน ของมันรู้ ๆ เห็น ๆ กันอยู่ตลอดมา มันง่ายยิ่งกว่า “งานคือเงิน เงินคืองาน บันดาลสุข” ซะอีก ผู้เข้าสอบคนใดเรียงความได้ตรงตามเค้าโครงย่อ ๆ ที่ผมยกขึ้นมาทั้งหมด ก็ขอให้หันอนยิ้มได้ไม่ต้องเป็นห่วงกังวล และกระโดดโลดเต้นให้เมื่อยสังขาร เพราะผมยกขึ้น board นอกจากจะผ่าน dead line ไปอย่างจะแจ้งแล้ว ยังอาจมีเหลือเผื่อแผ่พอที่จะนำไปไปวิชาอื่นได้ไม่เลวนัก ส่วนผู้ที่เรียงได้ไม่ครบซึ่งที่ว่ามากบ้างน้อยบ้างอย่างไร ก็จะต้องลดหลั่นกันลงไปตามส่วนเป็นธรรมดา แต่ถ้าผู้ใดไม่มีอย่างว่าเลย หรือถึงมี ก็ไม่เข้าเรื่อง ตามที่ผมได้กล่าวในตอนต้น จะกระโดดโลดเต้นตกลงไปกษ่าอย่างไร ก็แห้ง ๆ เหมือนอากาศที่เริ่มเย็นในฤดูหนาว

ผู้เก็บตก

ให้รับกันเอง

คำถาม ดอนเจดีย์ สำคัญอย่างไร

คำตอบ สำคัญ ก็อ สถานที่ ๆ พระนเรศวรมหาราช ทรงกระทำยุทธหัตถีกับ พระเอกาทศรถ

“สิงหาราช”

คำอธิบาย กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ โดย... วิเชียร ไม้เรียง

ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง

(ต่อจากฉบับก่อน)

บทบัญญัติของมาตรา^๕ ถ้าดูโดยผิวเผินก็จะเห็นว่า เป็นบทบัญญัติให้ตัดเวลาราชการ
คอนก่อน ไม่นับรวมในการคำนวณบำเหน็จบำนาญสำหรับเวลาราชการในตอนหลัง

แต่ถ้าพิจารณาโดยละเอียดแล้วเป็นบทบัญญัติให้ต่อเวลาราชการได้ในตัว คือ

- (๑) กรณีลาออกโดยสมัครใจเมื่อถึงกำหนดได้รับบำเหน็จบำนาญแล้ว แต่ยังไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญ
- (๒) ออกจากราชการโดยมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ แต่ยังไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญไป
- (๓) ลาออกตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ และยังไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญไป
- (๔) ออกโดยได้รับบำเหน็จไปแล้วตามกฎหมายที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้ พ.ร.บ. ฉบับ^๕ และมีสิทธิที่จะคืนบำเหน็จนั้นเพื่อต่อเวลาราชการดังกล่าวแล้วในข้อ ๕.

ข้อสังเกต

ความสำคัญในการที่จะมีสิทธิต่อเวลาราชการได้ตามข้อ ๑, ๒, ๓ นั้น จะต้องเข้าหลักเกณฑ์ ๒ ประการ คือ

- (๑) เป็นการลาออกหรือต้องออกจากราชการ โดยมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ และ
- (๒) ยังไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญไป
สำหรับคำว่ายังไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญไป^๕ หมายรวมถึงที่

  - (๑) ไม่ได้ยื่นเรื่องราวขอรับบำเหน็จบำนาญ และ
  - (๒) ขอรับบำเหน็จบำนาญมาแล้ว

และขอให้ระงับไว้ เพื่อขอต่อเวลาราชการ ติดต่อกับตอนหลัง เพราะได้กลับเข้ารับราชการใหม่ และ

(๓) กระทรวงการคลังได้ส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญให้แล้ว แต่ยังไม่ได้รับเงินไป

เพื่อที่จะให้เข้าใจเรื่องนิตชน จะต้องดูมาตรา ๗ และมาตรา ๒๓ ประกอบด้วย เพราะเกี่ยวพันกัน ดังนี้

(๓) มาตรา ๗ วรรคสุดท้าย ได้กล่าวไว้ว่า “สิทธิขอบำเหน็จบำนาญต้องกระทำภายในกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันพ้นจากราชการ”

ความในวรรคนี้ บัญญัติไว้สำหรับสิทธิในการขอบำเหน็จบำนาญว่าต้องกระทำภายใน ๓ ปี เท่านั้น ห้ามข้อความห้ามในการต่อเวลาราชการด้วยไม่ ฉะนั้น ผู้ที่ออกจากราชการโดยมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ แต่ไม่ได้ขอรับ เมื่อกลับเข้ารับราชการใหม่ตามเงื่อนไขดังกล่าวแล้วข้างต้น ก็นับเวลาราชการตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันได้

(๒) บัญญัติมาตรา ๒๓ ที่บัญญัติว่า

“ข้าราชการผู้ซึ่งได้รับบำนาญ ถ้ารัฐบาลเรียกกลับเข้ารับราชการอีก.....เวลา.....เมื่อออกจากราชการตอนหลัง ให้คำนวณบำนาญ โดยคิดเฉพาะจำนวนเงินเดือนที่ได้รับจริงตอนใหม่ และเฉพาะเวลาราชการในตอนใหม่เพิ่มกับบำนาญเดิม”

คำว่า “ข้าราชการผู้ซึ่งรับบำนาญ” ตามความในมาตรานี้ หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับเงินบำนาญไปแล้ว ถ้าหากยังมีได้รับเงินไป หาเรียกว่าเป็นข้าราชการผู้ซึ่งรับบำนาญ ตามความในมาตรา ๒๓ นี้ไม่

ฉะนั้น ผู้ซึ่งได้ออกจากราชการและขอรับบำนาญมาแล้ว แต่ยังไม่ได้รับบำนาญไป เมื่อกลับเข้ารับราชการใหม่จึงมีสิทธิที่จะต่อเวลาราชการตอนต้นกับตอนใหม่ได้ตามมาตรา ๓๖ (ค) นี้

เรื่องดังกล่าวมาทั้งบัญญัติมาตรา ๗ วรรคสุดท้าย และมาตรา ๒๓ นี้ กระทรวงการคลังได้วินิจฉัยตอบข้อหารือของกระทรวงมหาดไทย โดยหนังสือ ที่ น. ๓๓๓๗๕/๒๔๗๓ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๔๗๓

ส่วนสิทธิในการคืนบำเหน็จหรือบำนาญเพื่อต่อเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญฉบับก่อน ๆ หน้า พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ได้กล่าวแล้วข้างต้นก็เป็นไปตามเงื่อนไข

๗. ออกรับบำเหน็จบำนาญตาม พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญทหาร พ.ศ. ๒๔๘๒

(๑) เพราะเหตุที่มาตรา ๗ วรรคสุดท้าย เกี่ยวกับสิทธิขอบำเหน็จบำนาญให้มีอายุครบ ๓ ปี และมาตรา ๒๒ บัญญัติเกี่ยวกับทหารที่ได้รับบำนาญไปแล้วกลับเข้ารับราชการใหม่ ได้บัญญัติถ้อยคำเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ใน พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน ๒๔๘๒ มาตรา ๗ และมาตรา ๒๓ ดังกล่าวแล้ว

ฉะนั้น ทหารจึงมีสิทธิต่อเวลาราชการได้เช่นเดียวกับพลเรือนดังที่กล่าวแล้วข้างต้น

(๒) นอกจากที่กล่าวแล้วในข้อ (๑) ทหารมีบทบัญญัติเกี่ยวกับระเบียบวินัยเป็นพิเศษจากพลเรือน ในอันที่ทางราชการจะเรียกกลับเข้ารับพิจารณาเมื่อไรก็ได้ ถ้าอายุอยู่ในเกณฑ์กองหนุน

ฉะนั้น จึงมีบทบัญญัติพิเศษให้ต่อเวลาราชการเพิ่มขึ้นไปอีก โดยบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ (จ) ว่า ทหารที่ลาออกจากราชการก่อนกำหนดได้รับบำเหน็จบำนาญ หรือทางราชการสั่งให้ออกจากราชการก็ตาม ๓. ถ้าได้เข้าอยู่ในประเภทนายทหารกองหนุน และ ๒. ได้กลับเข้ารับราชการทหารอีก

(๓) ส่วนสิทธิคืนบำเหน็จหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้ พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญทหาร พ.ศ. ๒๔๘๒ เป็นไปตามที่ได้อธิบายมาแล้วใน พ.ร.บ. นั้น ๆ

Make new friends but keep old;
One is silver and the other gold.

ได้เพื่อนใหม่ อย่าลืมเพื่อนเก่า
ใหม่เป็นเงิน แต่เก่าเป็นทอง

ปัญหา: เบียบัตรภรรยาพลเรือน

โดย...บรรณาธิการ

ปัญหาพิเศษ

๕๐๔. ถาม ในระหว่างที่ยังมีผู้สอบแข่งขันชั้นบัญชีอยู่ เมื่อมีตำแหน่งว่างลง จะโอนข้าราชการอื่นมาบรรจุจะได้หรือไม่

ตอบ การที่จะรับโอนข้าราชการมาบรรจุในส่วนราชการที่มีผู้สอบแข่งขันเข้ารับราชการได้ออกการบรรจุอยู่นั้น ย่อมไม่เป็นการสมควร เว้นแต่ผู้ที่จะรับโอนเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิและความสามารถเป็นพิเศษ และผู้ที่ชั้นบัญชีได้ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งนั้น และการโอนมานั้นจะได้เป็นประโยชน์แก่ราชการอย่างแท้จริง (มติ ก.พ. ในการประชุมครั้งที่ ๓๕/๒๕๐๘ เมื่อวันที่ ๓๒ พ.ย. ๒๕๐๘)

๕๐๕. ถาม ปริญญาตรีของคณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งมีหลักสูตรการศึกษา ๔ ปี จะบรรจุเข้ารับราชการในชั้น อันดับ และขั้นใด

ตอบ ก.พ. รับรองหลักสูตรของคณะมนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่า เป็นประกาศนียบัตรวิชาชีพเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และเป็นปริญญาตรีที่อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๘๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ข้อ ๕ (๓) และ (๒) ตามลำดับ (มติ ก.พ. ในการประชุมครั้งที่ ๓๔/๒๕๐๘ เมื่อวันที่ ๓๕ ต.ค. ๒๕๐๘)

ปัญหาสมาชิก

ตอบสมาชิกเลขที่ ๓๓๗๘

ถาม ๓. นางสาว ข. ขณะนี้รับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอยู่แล้ว ได้แต่งงานกับนาย ก. ซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ นางสาว ข. จะขาดคุณสมบัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๘๗ ม. ๔๔ (๑) หรือไม่

๒. ถ้าขาดคุณสมบัติตามข้อ ๑ จะต้องดำเนินการอย่างไรใด จึงจะถูกต้องตามระเบียบวินัยข้าราชการ

๓. หรือจะขัดต่อการให้รับราชการอยู่ต่อไปหรือไม่

ตอบ ตามพระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ หมวด ๒ การเสียสัญชาติไทย มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า “หญิงซึ่งมีสัญชาติไทยและได้สมรสกับคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของสามีได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของสามี ถ้าประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้แสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง” สำหรับกรณีนี้มิได้ระบุว่านางสาวข. ได้ประสงค์จะสละสัญชาติไทยหรือไม่ หากไม่ประสงค์สละสัญชาติไทย ก็ต้องถือว่ายังมีสัญชาติไทยอยู่ และไม่ขาดคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ มาตรา ๔๔ (๑)

ตอบสมาชิกเลขที่ ๓๕๘๓

ถาม ๑. นาย ก. ได้ปริญญาตรี เริ่มรับราชการเมื่อ ๑ กรกฎาคม ๒๕๐๗ ในอัตราเงินเดือน ๘๐๐ บาท ปัจจุบันได้เลื่อนขั้นความดีความชอบประจำปี ๑ ชั้น ดังนั้น รวมทั้งการปรับคุณวุฒิตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับใหม่แล้ว เมื่อสิ้นเดือนตุลาคม ๒๕๐๘ นาย ก. ควรได้รับเงินเดือนเท่าใด

๒. การขอปรับคุณวุฒิตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับใหม่นั้น เจ้าตัวต้องแสดงความจำนงต่อกรมเจ้าสังกัดด้วยหรือไม่ หรือว่าเป็นหน้าที่ของกรมเจ้าสังกัดจะต้องรวบรวมส่งเรื่องราวเอง

๓. ในเมื่อสิ้นเดือนตุลาคม ๒๕๐๘ นาย ก. ได้เลื่อนขั้นความดีความชอบประจำปี ๑ ชั้น รวมทั้งการปรับคุณวุฒิตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับใหม่อีก นาย ก. ควรได้รับเงินเดือนเท่าใด

ตอบ ๑. การปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าวนี้ไม่ถือเป็นการเลื่อนขั้นเงินเดือน ฉะนั้น ตามกรณีที่ยกมานี้ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ นาย ก. จะได้รับเงินเดือน ๑,๐๕๐ บาท

๒. ตามหนังสือเวียนของสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๓๐๐๔/๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๐๘ ข้อ ๗. กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า “...สำหรับเรื่องงบประมาณเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนที่จะต้องปรับให้เป็นไปตามกฎ ก.พ. ฉบับใหม่นั้น ส่วนราชการเจ้าสังกัดจะต้องทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณด้วย” เรื่องนี้ควรเป็นหน้าที่ของกรมเจ้าสังกัดจะต้องรวบรวมส่งเรื่องราวเอง

๓. เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ นาย ก. จะได้รับเงินเดือน ๑,๑๐๐ บาท

ตอบสมาชิกอำเภอขนอม นครศรีธรรมราช

ถาม มีข้อข้องใจเกี่ยวกับการบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา ที่สอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีได้ ดังต่อไปนี้

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา ซึ่งสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งศึกษาราชการอำเภอตรี โดยเขียนในคำสั่งว่า บรรจุและแต่งตั้งนาย ก. ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา อันดับพิเศษ ชั้น ๘๐๐ บาท ผู้ช่วยศึกษาราชการอำเภอเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี อันดับ ๓ ชั้น ๘๐๐ บาท ให้ทดลองปฏิบัติราชการในตำแหน่งศึกษาราชการอำเภอโท

ตามตัวอย่างในคำสั่งข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าเป็นการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา ที่สอบเลื่อนชั้นเป็นชั้นตรีได้ ให้ทดลองปฏิบัติราชการในตำแหน่งที่เป็นชั้นโท ซึ่งหากผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งได้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเห็นว่าไม่มีความสามารถพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งแล้ว ย่อมสั่งให้ออกจากราชการได้ จึงน่าจะไม่เป็นกรรมแก่ผู้สอบเลื่อนชั้นได้ และมีปัญหาว่า

๑. หากผู้ได้รับการแต่งตั้ง ไม่มีความสามารถพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง และถูกผู้มีอำนาจแต่งตั้งให้ออกจากราชการไป ตามมาตรา ๕๒ วรรคท้าย ผู้สอบเลื่อนชั้นได้ย่อมไม่ได้รับความเป็นกรรม เพราะผู้สั่งบรรจุแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติราชการในตำแหน่งที่สูงกว่าที่สอบเลื่อนชั้นได้

๒. คำสั่งดังกล่าวข้างต้นจะเป็นคำสั่งที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ จริงอยู่ มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ บัญญัติไว้ว่า ตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่า ให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโทหรือชั้นตรีได้ก็ตาม แต่โดยที่นาย ก. ได้สอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งศึกษาราชการอำเภอตรี ข้าราชการผู้นั้นควรจะได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติราชการในตำแหน่งศึกษาราชการอำเภอตรีตามที่สอบคัดเลือกได้นั้น

ปัญหาคลัง

วิเชียร ไม้เรือง ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ
สนิท เกษะศิริ เลขานุการกรม
โดย..... เฉลิมชัย วสันนท์ นิตกรเอก
วินัย บุญโสภณ หัวหน้าแผนก ๗ กองเงินเดือน
กรมบัญชีกลาง

— xx xx —

ตอบปัญหาสมาชิก

ตอบคุณประธาน ดาบเพชร

ถาม ผมเริ่มเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวทดลองปฏิบัติราชการ โดยการสอบแข่งขัน ณ สถานแรกรับเด็ก กองการส่งเคราะห์เด็กและบุคคลวัยรุ่น กรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ตั้งแต่วันที่ ๓๖ ตุลาคม ๒๕๐๔

ต่อมาผมสอบแข่งขันข้าราชการชั้นตรีในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ จึงโอนไปสังกัดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๐๗ (โอนตามความในมาตรา ๓๐ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗)

ปัจจุบัน ผมรับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ทดลองปฏิบัติราชการในตำแหน่งประจำแผนก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) โดยโอนมาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยผลการสอบคัดเลือก ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๐๗ (โอนตามความในมาตรา ๓๐ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗)

ผมมีสิทธิ เบิกเงินค่าเช่าบ้าน ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๓ หรือไม่

สังกัดของผม วินิจฉัยว่า ผมเริ่มเข้ารับราชการที่กองการส่งเคราะห์เด็ก ฯ เป็นการเริ่มเข้ารับราชการในส่วนกลาง ไม่มีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้าน
แต่ผมเห็นว่าสังกัดของผมวินิจฉัยไม่ถูกประเด็น เพราะ

๓. คำสั่งกรมประชาสงเคราะห์ระบุชัดเจนว่าบรรจุนิสิตสถานแรกรับเด็ก (ปากเกร็ด) กองการสงเคราะห์เด็กและบุคคลวัยรุ่น กรมประชาสงเคราะห์ เป็นแต่เพียงสังกัดของกรมตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเท่านั้น ต้องถือว่าอำเภอท้องที่ที่ผมเริ่มเข้ารับราชการคือ อำเภอปากเกร็ด ไม่ใช่อำเภอป้อมปราบ ฯ

๒. ตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวไม่มีที่ใช้คำว่าส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคเลย ประเด็นนี้เป็นเรื่องของระเบียบบริหารราชการแผ่นดินซึ่งไม่เกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกานี้ พระราชกฤษฎีกานี้ใช้คำว่าอำเภอท้องที่ ซึ่งหมายถึงอำเภอท้องที่สำนักงานนั้นตั้งอยู่โดยไม่คำนึงว่าสำนักงานนั้นจะสังกัดราชการบริหารส่วนไหน

ความเห็นของผมถูกต้องหรือไม่ หากถูกต้อง (และไม่ต้องห้ามกรณีอื่น) ผมจึงมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านใช่หรือไม่

อนึ่ง ตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวก็ไม่ต้องพิจารณาเรื่องภูมิลำเนาเดิมใช่หรือไม่ หมายความว่าผมจะมีภูมิลำเนาปัจจุบันอยู่ที่ใดก็ตาม ถ้าผมไม่มีบ้านของตนเองหรือของบิดา มารดา บุตรภริยา และไม่ได้อาศัยผู้ใดอยู่ ต้องเช่าบ้านอยู่ ผมก็มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านใช่หรือไม่

ตอบ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๓ ที่กำหนดกรณีไม่มีสิทธิไว้ตามมาตรา ๕ นั้นเพียงถึงถึงสถานที่ประจำทำการจริง ดังข้อ ๓ ในมาตรา นี้ กำหนดว่า “ข้าราชการซึ่งเริ่มเข้ารับราชการในท้องที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอใด และยังคงรับราชการอยู่ในท้องที่นั้น” ข้อถามของคุณจึงไม่มีปัญหา คงเบิกจ่ายได้ ในกรณีอื่นก็เช่นเดียวกัน เมื่อไม่ถูกห้ามก็ย่อมมีสิทธิ

ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๗๗๘

ถาม พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ ตามมาตราดังต่อไปนี้ได้แก้ไขหรือยกเลิกไปแล้วประการใด

มาตรา ๓๕ ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการ สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ถึงสิบปี มีสิทธิได้รับบำเหน็จ

มาตรา ๘ บุคคลต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญปกติ ตามพระราชบัญญัตินี้ (๕) ผู้ซึ่งมีเวลาราชการ สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

ถ้าคำถามดังกล่าวยังไม่แก้ไข ผมสงสัยคำตอบ ในวารสาร ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๐๗ หน้า ๕๔ ข้อ ๒ ที่ตอบสมาชิกเลขที่ ๗๖๖ ที่ถามว่า ผมเริ่มรับราชการกรมราชทัณฑ์ (สามัญ) เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๐๓ และได้ขอลาออกไปรับราชการยังกรมที่ดิน (สามัญ) จะขอรับบำเหน็จได้หรือไม่ (ผมลาออกเมื่อวันที่ ๓๕ มีนาคม ๒๕๐๗)

วารสารข้าราชการตอบว่า คุณมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ถึง ๓๐ ปีบริบูรณ์ จึงไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จ คุณมีเวลาปกติและทวิคูณรวมกันได้เพียง ๘ ปี ๖ เดือน ๒๗ วัน เท่านั้น ไม่ถึง ๓๐ ปีบริบูรณ์ จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุใด ๆ ทั้งสิ้น

ตามคำตอบบนจะเห็นว่าขัดกับ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๘ (๔) ดังที่ผมกล่าวมาแล้ว เพราะ รายนมอายุราชการถึง ๘ ปี ๖ เดือน ๒๗ วัน ถ้าไม่มีการแก้ไขกฎหมายรายนี้ ผมเห็นว่าเขามีสิทธิได้รับบำเหน็จ

หรือว่ามีการแก้ไขกฎหมายก็ขอได้โปรดตอบทางวารสารให้ผมทราบด้วย

ตอบ ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๑. เหตุทดแทน มาตรา ๓๓ ได้แก่ผู้ซึ่งออกจากราชการเพราะยุบเลิกตำแหน่ง ทางราชการมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด เช่น ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ๒๔๘๗ มาตรา ๓๖ (ก) (ข) (ค) มาตรา ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑ และ มาตรา ๘๐ เป็นต้น ข้าราชการการเมืองซึ่งออกตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และทหารซึ่งออกจากกองหนุนเบ็ดเสร็จ กรณีเหตุทดแทนนี้ จะมีได้แก่กรณีทางราชการสั่งให้ออกเท่านั้น ไม่ใช่ลาออกโดยตนเอง

๒. เหตุทุพพลภาพ มาตรา ๓๒ ได้แก่ผู้ซึ่งออกเพราะเจ็บป่วยทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและให้ความเห็นว่าไม่สามารถที่จะรับราชการในหน้าที่ได้ต่อไป จะเป็นการออกโดยลาออกเองหรือทางราชการสั่งให้ออกก็ได้

๓. เหตุสูงอายุ มาตรา ๓๓ ได้แก่ผู้มีอายุครบ ๕๐ ปีบริบูรณ์มีสิทธิลาออกได้ แต่ ถ้าทางราชการสั่งให้ออกจะต้องมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว

๔. เหตุร้ายราชการนาน มาตรา ๓๔ ได้แก่มิเวลาราชการสำหรับค่านอนบำเหน็จ บำนาญครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์แล้วลาออกเอง แต่ถ้าทางราชการสั่งให้ออกจะต้องมีเวลาราชการ สำหรับค่านอนบำเหน็จบำนาญไม่น้อยกว่า ๓๐ ปีบริบูรณ์

การออกจากราชการจะต้องเข้าลักษณะที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดดัง กล่าวแล้ว แต่ยังมีบำเหน็จที่ให้แก่ผู้มีเวลาราชการสำหรับค่านอนบำเหน็จบำนาญครบ ๓๐ ปี บริบูรณ์แล้ว แต่

(๑) มีเวลาราชการสำหรับค่านอนบำเหน็จบำนาญไม่ถึง ๒๕ ปีบริบูรณ์

(๒) มีอายุยังไม่ถึง ๕๐ ปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นผู้ทุพพลภาพตามที่กล่าวในข้อ ๒

มีสิทธิลาออกจากราชการ หรือรับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๓๗ ได้

ดังนั้น สิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญปกติ ประกอบด้วย

๑. การออกจากราชการเข้าลักษณะที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดใน ๔ เหตุดังกล่าวแล้ว

๒. ก่อนออกจากราชการหรือก่อนได้รับคำสั่งให้ไปทำการใด ๆ ต้องได้รับเงินเดือนจาก งบประมาณประเภทเงินเดือน

๓. ถ้ามีเวลาราชการสำหรับค่านอนบำเหน็จบำนาญไม่ถึง ๓๐ ปีบริบูรณ์มีสิทธิได้เพียง บำเหน็จผู้มีเวลาราชการสำหรับค่านอนบำเหน็จบำนาญตั้งแต่ ๓๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปมีสิทธิได้บำนาญ

ขอสรุปว่าการพิจารณาว่าจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติหรือไม่ จะต้องพิจารณา มาตรา ๘ เป็นแม่บทว่าเข้าเหตุใดหรือไม่ เพราะจะต้องเข้าลักษณะเหตุใดเหตุหนึ่งเสียก่อน มิใช่จะพิจารณาแต่เพียงมาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๘ (๔) แต่เพียงมาตราเดียว

หนังสือ	คือบุญแจ	แม่ความรู้
หนังสือ	คือประตู	แดนสุขสันต์
หนังสือ	คือวิถี	นำชีวัน
หนังสือ	คือมิตรขวัญ	เชิญอ่านเทอญ

เฉลยสอบเชาวน์และความรู้รอบตัว

ชิงรางวัลประจำฉบับก่อน

๑. ภาพนั้น คือ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายวชิรชนกสิศ สวรรคตในรัชกาลที่ ๕ เมื่อวันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๓๗
๒. ถ้าไม่ใช่ข้อสัตว์ หมายถึง เลือดป่า-คน, ลูกไก่-ดาว, ช้างร้อง-ดอกไม้ไฟ, จระเข้-ดาว, ช้างน้ำ-ต้นไม้
๓. ชงข้างของไทยเริ่มใช้ในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ก่อนนั้นไทยเราใช้ชงแดงเกลี้ยง ๆ มาแต่สมัยอยุธยา ครั้นถึงรัชกาลที่ ๒ เรือหลวงเดินทางไปพักที่เมืองสิงคโปร์บ่อย ๆ กรมศุลกากรสิงคโปร์จึงขอเป็นทางการให้เรือหลวงใช้ชงที่มีรูปร่างติดกับเรือไทยสามัญ เมื่ออยู่ในรัชกาลที่ ๒ คล้องข้างเผือกชนิดเอกได้ ๓ เชือกติด ๆ กัน จึงโปรดเกล้าฯ ให้เอารูปข้างเผือกใส่ลงไปในกลางรูปจักรเป็นชงหลวงแต่นั้นมา
๔. ผู้ใหญ่ท่านนั้นให้เหตุผลว่า คนหนึ่ง ๆ อาจจัดงานสมรสขึ้นได้หลายครั้ง แต่งานศพนั้นมันขึ้นได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น
๕. เมื่อไม่เป็นลูกฝาแฝดอย่างที่เรียกว่า "twin" สองคนนี้ก็เป็นผู้ร่วมบิดามารดาเดียวกันได้ หากมารดาคลอดลูกพร้อมกัน ๓ คน (triplets) หรือ ๔ คน (quadruplets) หรือ ๕ คน (quintuplets)

ผลการตัดสิน ไม่มีผู้ตอบถูกหมดทั้ง ๕ ข้อ มีผู้ตอบถูก ๔ ข้อ ๓๓ ราย คือ คุณสงวน สำโยชนกร กรมศุลกากร คุณวินัย ประทีปรัตน์ กรมไปรษณีย์โทรเลข คุณชลอ ทรงประกอบ นนทบุรี คุณวีรพล จันทร์เดช คลังจังหวัดนนทบุรี คุณประทีป นาคะสิงหาสน์กุล ที่ว่าการอำเภอเทพา สงขลา คุณประทีป ศิริคุปต์ ที่ทำการสรรพสามิต จังหวัดสิงห์บุรี คุณสุนทร พรหมประสิทธิ์ สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ คุณถวัลย์ สมบัติพิบูลย์ และ คุณชนิด โอสถ แฉนกระพรพร อำเภอลี้สงวน ชุมพร คุณจรัส ศรีวรธนะ ศาลแพ่ง คุณณรงค์ พาหุรัตน์ สำนักงานกรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๘ นครศรีธรรมราช คุณมณี หิณชิระนันท์ การรถไฟแห่งประเทศไทย คุณประยูร คลังบุญครอง ที่ทำการ ปณ สามเสนใน ซึ่งเราจะได้จัดส่งหนังสือ "ขรรมนุญการปกครองราชอาณาจักร พร้อมด้วยคำถาม-แนวตอบ" มาให้เป็นรางวัลต่อไป

สอบเขาวงกต // ละ: ความรู้รอบตัว

พ.ศ. ๒๔๖๐

“สุขะศึกษาศิการธรรม”

๑. ข้างบนนี้เป็นภาพชนิดล้อเล่นหมัก ท่านทราบไหมว่าใครเป็นผู้วาด และเป็นภาพใคร
๒. หม่อมราชวงศ์ ท่านหนึ่ง ซึ่งได้รับการสถาปนาให้ทรง พระ อิศริยยศ เป็น กรมหลวง ในรัชกาลปัจจุบัน ท่านทราบไหมว่าเป็นท่านผู้ใด
๓. คำว่า “ทวารวดี” หมายถึงอะไร
๔. ในวันขึ้นปีใหม่ หากประจำแผนกผู้หนึ่งไปอวยพรต่ออธิบดีโดยกล่าวว่า “ขออวยพรให้ท่านอธิบดีมีความสุข และจงเจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ” จะถูกต้องหรือไม่ อย่างไร
๕. ในการฌาปนกิจศพสตรีผู้หนึ่งที่เมรุวัดแห่งหนึ่ง และขณะที่กำลังประชุมเพลิงนั้นได้มีเสียงผู้ตายกล่าวตอบขอบใจผู้มาเฝ้าศพตน ท่านเชื่อว่าจะเป็นจริงได้ไหม เพราะอะไร

กติกา ให้ส่งคำตอบไปถึงบรรณาธิการวารสารข้าราชการ ภายในวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๐๗ สมาชิกวารสารข้าราชการผู้ตอบถูกหมดและตอบดีที่สุด จะได้รับรางวัลเงิน ๕๐ บาท (ผู้ส่งคำตอบโปรดเขียนชื่อและสถานที่อยู่ชัดๆ และควรแจ้งเลขสมาชิกปี ๒๕๐๗ ด้วย)